

Alle regioner

Sagsnr.
2018 - 2310

Doknr.
532999

Dato
26-06-2018

Orientering om ændringer i bekendtgørelse om regionernes budget- og regnskabsvæsen, revision m.v. og 21. omgang rettelsessider til Budget- og regnskabssystem for regioner

Ændringer i bekendtgørelsen

I bekendtgørelsen ændres § 2, stk. 3 og 4, som følge af, at det kommunale grundbidrag til finansiering af sundhedsområdet er blevet afskaffet, jf. § 1, nr. 3, i lov nr. 608 af 14. juni 2011 om ændring af lov om regionernes finansiering.

Endvidere ændres § 3, stk. 6, som følge af nedlæggelsen af funktion 1.90.94, jf. pkt. 4 nedenfor.

Endelig ændres "tilsynsmyndigheden" til "Ankestyrelsen" i § 7, stk. 3 og § 8, stk. 5, da der kun er én landsdækkende myndighed, som pr. 1. april 2017 er Ankestyrelsen.

Ændringer i Budget- og regnskabssystem for regioner

Kapitel 3 og 4

Hovedkonto 1-4

1. Oprettelse af ny hovedfunktion 1.50 Administration af sundhedsområdet samt ny funktion 4.20.13 Fælles IT

Hovedkonto 1

2. Oprettelse af ny funktion 1.10.02 Psykiatriske sygehuse og afdelinger og ændret betegnelse af funktion 1.10.01
3. Nedlæggelse af gruppering 834 og 838 samt ændret betegnelse af gruppering 833 på funktion 1.90.92 Kommunalt aktivitetsafhængigt bidrag
4. Nedlæggelse af funktion 1.90.94 Tilskud fra bløderudligningsordningen

Hovedkonto 2

5. Særlige pladser på psykiatrisk afdeling

6. Ændret betegnelse af hovedfunktionen "ANDEL AF RENTER" på hovedkonto 2

Hovedkonto 6

7. Ændring af reglerne vedrørende tjenestemandspensionsforpligtelser på funktion 6.72.90

Kapitel 5

8. Ændringer afledt af revisionen af takstreglerne på det sociale område
9. Afskaffelse af krav om indsendelse af bevillings- og investeringsoversigt samt årsregnskabet og bemærkninger til budgettet til Økonomi- og Indenrigsministeriet

Kapitel 7

10. Præcisering af reglerne om opbevaring af regnskabsmaterialer
11. Fælles formål skal i regnskabet fordeles på de tre regionale aktivitetsområder

Alle kapitler

12. Tilpasning af afsnit 2.6 og 9.1 som følge af ændringer i momsrefusionsbekendtgørelsen
13. Øvrige ændringer og præciseringer

Ad 1 Oprettelse af ny hovedfunktion 1.50 Administration af sundhedsområdet samt ny funktion 4.20.13 Fælles IT

En arbejdsgruppe bestående af Danske Regioner, Region Nordjylland, Region Hovedstaden, Finansministeriet, Sundheds- og Ældreministeriet og Økonomi- og Indenrigsministeriet har i forlængelse af økonomiaftalen for 2018 udviklet en ny kontoplanløsning, der gør det muligt at opgøre både central og decentral administration i regionerne. Med den nye opgørelsesmetode sikres større gennemsigtighed og sammenligningsgrundlag på tværs af regionerne.

Den eksisterende administrative funktion på sundhedsområdet, 1.60.40 Central administration af sundhedsområdet, nedlægges og erstattes af følgende nye funktioner:

- 1.50.33 Central administration af sundhedsområdet (ekskl. psykiatri)
- 1.50.34 Decentral administration af sundhedsområdet (ekskl. psykiatri)
- 1.50.35 Administration af det psykiatriske område
- 1.50.36 IT – sundhedsområdet (ekskl. psykiatri)
- 1.50.37 IT – sundhedsområdet (psykiatri)

Funktionerne samles under en ny hovedfunktion 1.50 Administration af sundhedsområdet.

I den nye struktur opgøres den decentrale administration på sundhedsområdet, og administrationen vedr. psykiatri og IT fordelt på hhv. somatik og psykiatri synliggøres.

Den eksisterende funktion, 2.60.40 Central administration af det sociale område, ændrer betegnelse til "Central og decentral administration af det sociale område", så den også omfatter den decentrale administration på de sociale institutioner. Tilsvarende

ændres betegnelsen af funktion 3.60.51 fra "Central administration af regional udvikling" til "Central og decentral administration af regional udvikling".

Endvidere oprettes en ny funktion 4.20.13 Fælles IT. På funktionen registreres omkostninger og indtægter vedrørende IT, der ikke entydigt kan henføres til hovedkonto 1, 2 eller 3. Omkostninger til IT på sundhedsområdet registreres på de nye funktioner 1.50.36 (ekskl. psykiatri) og 1.50.37 (psykiatri), mens omkostninger til IT hovedkonto 2 og 3 registreres på henholdsvis funktion 2.60.40 og 3.60.51.

Ændringerne træder i kraft med virkning fra regnskab 2019.

Ad 2 Oprettelse af ny funktion 1.10.02 Psykiatriske sygehuse og afdelinger

Ved økonomiaftalen for 2018 blev det aftalt mellem regeringen, KL og Danske Regioner, at der skal være en øget synlighed, gennemsigtighed og styring i forhold til aktivitet, kvalitet og ressourceanvendelse i psykiatrien. En arbejdsgruppe har i sin afrapportering "Styringsgennemgang af psykiatrien", marts 2018, anbefalet, at der laves en national opgørelse af udgifterne i psykiatrien ud fra regionernes autoriserede kontoplan.

Der oprettes derfor en ny funktion 1.10.02 Psykiatriske sygehuse og afdelinger. På denne funktion registreres direkte henførbare udgifter og indtægter vedrørende regionernes psykiatriske sygehuse, samt udgifter og indtægter vedrørende psykiatriske sygehusydelse, der leveres uden for regionen. Der anvendes samme grupperinger og momsrefusionsregler som på funktion 1.10.01.

Betegnelsen for funktion 1.10.01 ændres samtidig til "Somatiske sygehuse".

Ændringen træder i kraft med virkning for budget 2019.

Ad 3 Nedlæggelse af gruppering 834 og 838 samt ændret betegnelse af gruppering 833 på funktion 1.90.92 Kommunalt aktivitetsafhængigt bidrag

Gruppering 834 Ambulant somatik under funktion 1.90.92 nedlægges. Ændringen skyldes, at der er indført et nyt DRG-system, hvor adskillelsen mellem indlagte og ambulante patienter er blevet fjernet fra og med 2018. Bogføringen af den kommunale medfinansiering vedr. somatiske patienter skal derfor ske på den eksisterende gruppering 833, der ændrer betegnelse fra "Stationær somatik" til "Somatik".

Dertil kommer, at genoptræning under indlæggelse fra og med 2017 ikke længere indgår særskilt i den kommunale medfinansiering, jf. § 1, nr. 2, i lov nr. 1735 af 27. december 2016 om ændring af lov om regionernes finansiering. Gruppering 838 nedlægges derfor.

Ændringerne træder i kraft med virkning for budget 2019.

Ad 4 Nedlæggelse af funktion 1.90.94 Tilskud fra bløderudligningsordningen

Funktion 1.90.94 nedlægges, da bløderudligningsordningen er blevet ophævet, jf. § 4 i lov nr. 1258 af 18. december 2012 om ændring af lov om lægemidler, lov om apoteksvirksomhed, sundhedsloven og lov om regionernes finansiering.

Ændringen har virkning fra regnskab 2018.

Ad 5 Særlige pladser på psykiatrisk afdeling

Som følge af lov nr. 691 af 8. juni 2017 om ændring af lov om anvendelse af tvang i psykiatrien og sundhedslovens § 238a anføres det under funktion 1.10.02, Psykiatriske sygehuse og afdelinger, at omkostninger og indtægter i forbindelse med særlige pladser på psykiatrisk afdeling skal registreres der.

Ændringen har virkning fra regnskab 2019.

Ad 6 Ændret betegnelse af hovedfunktionen "ANDEL AF RENTER" på hovedkonto 2

Den gældende affattelse af hovedfunktionen "ANDEL AF RENTER" på hovedkonto 2 ændres til "RENTER M.V." Den gældende affattelse kan give det indtryk, at en del af regionens renteudgifter og renteindtægter skal fordeles til hovedkonto 2, ligesom det skal ske til hovedkontiene 1 og 3. Det er ikke tilfældet. På hovedfunktionen og funktion 2.80.70 Renter m.v. registreres alene forrentningen af det likviditetsmæssige mellemværende med regionen.

Ændringen træder i kraft med virkning for budget 2019.

Ad 7 Ændring af reglerne vedrørende tjenestemandspensionsforpligtelser på funktion 6.72.90

Der foretages en opdatering af reglerne for beregning af forpligtelsen for ikke-forsikringsdækkede tjenestemandspensioner, så de svarer til sædvanlig praksis i pensionsbranchen. De væsentligste ændringer vedrører forudsætningerne for opgørelsen af forpligtelsen. De nye forudsætninger er følgende:

- *En pensionsalder svarende til 2 år efter tidligste pensionsudbetalingsalder iht. pensionsregulativet for regioner.*
Det er i praksis identisk med det nuværende opgørelsestidspunkt, som er 62 år, idet dette pensioneringstidspunkt svarer til det tidligste tidspunkt, hvor tjenestemanden i henhold til det gældende pensionsregulativ kan førtidspensioneres uden fradrag i førtidstillægget.
- *Forventet levealder baseres på Finanstilsynets senest offentliggjorte benchmark for levetidsforudsætninger inkl. benchmark for forventede fremtidige levetidsforbedringer.*
Finanstilsynets benchmark for den observerede nuværende dødelighed beregnes på baggrund af indberetninger fra en række danske pensionselskaber. Dette benchmark afspejler sektordødeligheden for pensionsforsikrede danskere, hvilket må antages at være et mere retvisende niveau for ansatte tjenestemænd end den nuværende antagelse baseret på Danmarks Statistik, som inkluderer alle danskere.

Benchmark for de forventede fremtidige levetidsforbedringer beregnes på baggrund af befolkningsdata fra hele Danmark.
- *Renteniveau baseres på EIOPA's risikofrie diskonteringsrentekurve uden volatilitetsjustering.*
I de nuværende regler er renten fastsat til en konstant (2 pct.). I henhold til internationale regnskabsstandarder (IAS 19) bør forpligtelsen opgøres under hensyntagen til det bedste skøn på det fremtidige renteniveau. Renteniveauet baseres derfor på European Insurance Occupational Pensions Authority's (EIOPA) risikofrie diskonteringsrentekurve uden volatilitetsjustering, som Fi-

nanstilsynet kræver anvendt i forbindelse med måling af forsikringsforpligtelser.

- *Inflationsniveau og dermed ydelsesreguleringsniveau baseres på samfundsforudsætningerne, som årligt offentliggøres af Forsikring og Pension. Inflationen fastsættes ud fra det langsigtede skøn.*
I de nuværende regler er det forudsat, at inflationen er konstant. Ved at basere inflationen på samfundsforudsætningerne anvendes samme faktor, som pensionsbranchen bruger i sine fremskrivninger. Inflationen fastsættes ud fra det langsigtede skøn.
- *For alle tjenestemænd beregnes forpligtelsen som den tilbagediskonterede kapitalværdi af de forventende fremtidige udbetalinger. For erhvervsaktive skal der indregnes anciennitetsstigninger indtil pensionering, mens øvrige regnes som opsatte pensioner.*
I de nuværende regler forudsætter beregningen, at alle tjenestemænd ikke op-tjener anciennitet fra og med beregningsdatoen, hvormed de tidligere er blevet opgjort som værende opsatte pensioner. Dette har bevirket betydelige stigninger i forpligtelsen på gruppen af erhvervsaktive tjenestemænd. Hvis man allerede er ansat som tjenestemand, så er det overvejende sandsynligt, at man også pensioneres som tjenestemand. For at basere forpligtelsen på det bedste skøn indregnes anciennitetsstigninger fremadrettet.

Afslutningsvis skal det bemærkes, at der ikke ændres på, at forpligtelsen kun skal opgøres aktuarmæssigt hvert femte år. Imidlertid henledes opmærksomheden på, at ændringer i renteniveauet kan have betydelig indflydelse på opgørelsen af forpligtelsen.

Ændringen træder i kraft med virkning fra regnskab 2018.

Regionerne kan dog vente med at implementere ændringen til det år, hvor regionen i sin 5-års turnus skal have udarbejdet ny aktuarberegning. Økonomi- og Indenrigsministeriet stiller således ikke krav om, at der skal foretages en ny aktuarmæssig beregning for 2018.

Ad 8 Ændringer afledt af revisionen af takstreglerne på det sociale område

Ved lov nr. 722 af 25. juni 2014 blev serviceloven ændret, og der blev bl.a. gennemført en revision af takstreglerne på det sociale område. Revisionen betyder, at regelgrundlaget for takstfastsættelsen og behandlingen af over- og underskud for regionale tilbud herefter alene er reguleret i Børne- og Socialministeriets bekendtgørelse om finansiering af visse ydelser og tilbud efter lov om social service samt betaling for unges ophold i Kriminalforsorgens institutioner. Kapitel 5.2.1 ændres i overensstemmelse hermed.

Ændringen har virkning fra regnskab 2018.

Ad 9 Afskaffelse af krav om indsendelse af bevillings- og investeringsoversigt samt årsregnskabet og bemærkninger til budgettet til Økonomi- og Indenrigsministeriet

Kravet om indsendelse af bevillings- og investeringsoversigt samt årsregnskabet og bemærkninger til budgettet til Økonomi- og Indenrigsministeriet afskaffes.

Ændringerne træder i kraft med virkning for budget 2019.

Ad 10 Præcisering af reglerne om opbevaring af regnskabsmaterialer

Det præciseres, at reglerne om bevaring og kassation af de arkivalier, der i sin tid blev skabt eller tilvejebragt af de nu hedengangne primær- og amtskommuner fortsat er gældende. De gælder kun for de arkivalier, der blev skabt indtil 2007.

For arkivalier, der er skabt og skabes efter 2007, gælder reglerne i bekendtgørelse nr. nr. 266 af 23. marts 2015 om bevaring og kassation af arkivalier i regionerne. Derudover gælder, at kassation af de arkivalier, der ikke skal bevares, først må finde sted, når opbevaringspligten efter andre bestemmelser er opfyldt, og når de efter myndighedernes egen vurdering i øvrigt ikke længere har retlig eller administrativ betydning.

Præciseringen foretages ved, at der i konteringsreglerne alene henvises til arkivlovgivningens regler om bevaring og kassation. Herved forstås ovenstående.

Ændringen har virkning for regnskab 2018.

Ad 11 Fælles formål skal i regnskabet fordeles på de tre regionale aktivitetsområder

I henhold til konteringsreglerne til funktion 4.70.99, Overførsel - Fælles formål og administration, skal de tre regionale hovedområders andele af regionens omkostninger og indtægter til fælles formål og administration overføres i forbindelse med budgetlægning og regnskabsaflæggelse.

Imidlertid er det i kravene til regionernes balance og noterne til disse forudsat, at balanceposterne skal fordeles på de tre regionale hovedområder samt fælles formål og administration, jf. afsnit 7.7.2 og 7.7.4-7.7.7 i Budget- og regnskabssystem for regioner.

Med henblik på at sikre overensstemmelse i reglerne, ændres de anførte afsnit i kapitel 7, så balancen i regnskabet kun skal opdeles på de tre regionale hovedområder.

Ændringen har virkning fra regnskab 2018.

Ad 12 Tilpasning af afsnit 2.6 og 9.1 som følge af ændringer i momsrefusionsbekendtgørelsen

Afsnit 2.6, 9 og 9.1 er opdateret som følge af ændringer i momsrefusionsbekendtgørelsen.

Ændringerne har virkning fra regnskab 2018.

Ad 13 Øvrige ændringer og præciseringer

- a) Betegnelsen af kvalitetsfondsprojekterne er opdateret.
- b) "Tilsynsmyndigheden" ændres til "Ankestyrelsen" i kapitel 7, jf. de indledende bemærkninger til ændring af bekendtgørelse om regionernes budget- og regnskabsvæsen, revision m.v.
- c) Afsnit om "Åbningsbalance opgjort pr. 1. januar 2007" slettes, da det er historisk.
- d) Ændringer som følge af afskaffelsen af det kommunale grundbidrag, jf. de indledende bemærkninger til ændring af bekendtgørelse om regionernes budget- og regnskabsvæsen, revision m.v.
- e) Ændringer som følge af at regionslovens § 20, stk. 1, blev ændret ved lov nr. 1515 af 27. december 2009, så det endeligt vedtagne årsbudget og de flerårige budgetoverslag skal offentliggøres. Budgettet og de flerårige budgetoverslag

skal herefter ikke blot være tilgængelige for regionens beboere, men regionen skal aktivt offentliggøre det.

- f) I noterne til balancen i regnskabet foretages en opdeling af grunde og bygninger. Ændringen foretages, da der både i kontoplanen sondres mellem grunde og bygninger (hhv. funktion 6.58.80 og 6.58.81), ligesom det er obligatorisk at opdele de to typer af aktiver i to forskellige kategorier/typer i anlægskartotekets grundstruktur, jf. kap. 8.2 i Budget- og regnskabssystem for regioner.
- g) I afsnit 4.6 vedr. funktion 6.55.79 ændres henvisningen fra funktionerne 6.75.91-6.75-93 til funktion 6.75.99, da de pågældende funktioner ikke eksisterer i den regionale kontoplan.
- h) I afsnit 4.6 vedr. funktion 6.55.79 tilføjes det, at for leasede aktiver under bagatelgrænsen skal alene gældsforpligtigelsen optages i balancen. Herved skabes der parallelitet til de kommunale regler.

Ændringerne har virkning fra regnskab 2018.

Følgende sider ændres i Budget- og regnskabssystem for regioner:

Afsnit	Side	Punkt
2.2	2	4
2.2	2	13d)
2.3	3	13a)
2.5	12	13d)
2.6	1, 2, 4 og 6- 9	12
Kapitel 3		
3.1	1	2
3.1	2	1
3.1	1	13a)
3.1	2	3 og 4
3.2	1	6
3.2	1	1
3.3	1	1
3.4	1	1
3.6	2, 3 og 5	13a)
Kapitel 4		
4.1	1, 3 og 4	2
4.1	3, 5-8	1
4.1	9 og 10	3
4.1	10	4
4.1	3	5

Afsnit	Side	Punkt
4.1	2	13a)
4.2	3 og 4	1
4.2	3	6
4.3	3 og 4	1
4.4	1-3	1
4.6	3, 17 og 18	7
Kapitel 5		
5.1	1	13d)
5.1	2	13e)
5.2	2	8
5.2	8, 9, 11 og 13	9
5.3	1	9
5.3	1	13d)
5.4	1	4
5.4	1	13d)
Kapitel 7		
7.0	4	10
7.1	1	13b)
7.1	2	13c)
7.6	1	9
7.6	1	13b)
7.7	4 og 8-12	11
7.7	4, 5 og 8-13	13f)
Kapitel 9		
9	1	12
9.1	1-7	12
9.2	8	4
9.2	2, 8 og 19	13d)

Spørgsmål til Budget- og regnskabssystem for regioner kan rettes til budregn@oim.dk.

Med venlig hilsen

Lars Døssing

Dato: 14. marts 2008

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2007

2.2 Dranst

Placering i kontoplanen

Betegnelsen »dranst« er et kunstigt skabt begreb bestående af de første to bogstaver fra hvert af ordene drift, anlæg og status. Dransten, der *altid er autoriseret*, registreres i kontonummerets 6. ciffer med følgende værdier:

	Forekommer på følgende hovedkonti/funktioner:
1 Drift	1 - 4 og 5.90.99
2 Statsrefusion	1 - 4 og 5.80.95
3 Anlæg	1 - 4
4 Renter	5.10.05 - 5.75.78
7 Finansiering	1.90.90-93, 2.90.90-91 og 3.90.90-91
8 Aktiver	6.10.01-6.42.43 og 6.58.81-87
9 Passiver	6.45.46-6.55.79 og 6.72.90-99

I den autoriserede kontoplan i kapitel 3 er dransten anført i de tilfælde, hvor der er autoriseret specielle grupperingscifre for den pågældende funktion.

Det gælder dog ikke for dranst 3 (anlæg), da der her er autoriseret generelle grupperinger, som er gældende for alle funktioner, jf. afsnit 2.4. Dette gælder ligeledes for visse grupperinger på dranst 1 (drift), der også er gældende for alle funktioner.

Anvendelse af dranst

Med dransten opdeles de regionale omkostninger og indtægter m.v. efter *type*. Dranst 1-3 afgrænser således den egentlige drifts- og anlægsvirksomhed, mens dranst 4 og 7 vedrører de finansielle poster og dranst 8-9 balancen.

Med hensyn til *anvendelsen* af dranst-værdier og *sondringen mellem* disse ved registreringen gælder nedenstående generelle regler.

1 (drift) og 2 (statsrefusion)

Dranst 1 (drift) anvendes ved driftsomkostninger og driftsindtægter. De indtægter fra staten, som registreres på dranst 2 (statsrefusion), vil i alle tilfælde fremgå af autoriserede grupperinger i kontoplanen. Det drejer sig først og fremmest om indtægter fra de egentlige refusionsordninger. Endvidere er der i nogle tilfælde i kontoplanen autoriseret grupperinger under dranst 2 til registrering af visse tilskud fra staten og fra EU. Andre tilskud fra staten (bortset fra generelle tilskud mv., jf. nedenfor) samt betalinger fra staten, der modsvarer en ydelse, registreres under dranst 1. Alle betalinger i forhold til kommuner og andre regioner registreres under dranst 1, uanset om der er tale om en modydelse eller ej.

1 (drift) og 3 (anlæg)

Sondringen mellem driftsomkostninger og anlægssomkostninger foretages i kontoplanen ved anvendelse af dranst-værdierne 1 henholdsvis 3.

Sondringen mellem drifts- og anlægssomkostninger har ikke alene betydning for selve registreringen i regionens budget og regnskab. Der er også forskel på de bevillingsprocedurer, som skal gå forud for omkostningernes afholdelse. For driftsomkostningernes vedkommende er bevillingsafgivelsen knyttet til vedtagelsen af budgettet. For anlægssomkostningernes vedkommende sker bevillingsafgivelsen derimod ved vedtagelsen af en anlægsbevilling for det enkelte anlægsprojekt. Tilrettelæggelsen af den økonomiske styring - procedurerne omkring bevillingsstyring og -kontrol - er med andre ord afhængig af, om der er tale om en drifts- eller en anlægssomkostning.

I det omkostningsbaserede system betegnes anlægsomkostninger som investeringer, der defineres som aktiver, der opfylder de 3 generelle betingelser for indregning og måling af aktiver i balancen, jf. kap 8.1.2 om generelle regler for måling og indregning af materielle aktiver:

1. Aktivet forventes anvendt i mere end et regnskabsår (dvs. at aktivet har en brugstid/levetid på mere end 1 år)
2. Aktivets værdi kan måles pålideligt
3. Aktivet har en værdi, der er lig med eller større end 100.000 kr.

Vejledende for, om en omkostning til *vedligeholdelses- og ombygningsarbejder* skal betragtes som drift eller en investering, er dels om arbejdet indebærer en forbedring og levetiden for bestående bygninger eller anlæg øges, dels om formålet med eller brugen af bygningen m.v. ændres væsentligt. Er dette tilfældet, skal omkostningen konteres som en investering (dranst 3).

Større *anskaffelser af materiel, inventar m.v.*, der hver for sig falder under bagatelgrænsen, indregnes i balancen som et samlet aktiv og henregnes som en investering, hvis de indgår i et samlet system, har samme anvendelsesformål og/eller indkøbes i forbindelse med nybygning eller større renovering, jf. kap. 8.3.1 om materielle anlægsaktiver.

Følgende tilskud og omkostninger forbundet med anskaffelse af følgende aktiver betragtes som investeringer, selv om de ikke opfylder betingelserne for indregning i regionens balance:

- Materielle aktiver, hvis værdi for regionen primært er af kulturel eller historisk karakter
- Anlægstilskud til selvejende institutioner og andre offentlige myndigheder

I øvrigt henvises til det i kapitel 7, afsnit 7.0, omtalte *kontinuitetsprincip*, hvorefter der ikke bør foretages hyppige ændringer i de regnskabsmæssige regler og procedurer, som kan medvirke til at vanskeliggøre en vurdering af regionens regnskab.

2 (statsrefusion) og 7 (finansiering)

De generelle tilskud fra staten, de aktivitetsafhængige tilskud fra staten og kommunerne på sundhedsområdet, den objektive finansiering fra kommunerne på social- og specialundervisningsområdet samt kommunernes udviklingsbidrag på funktionerne 1.90.90-93, 2.90.91 og 3.90.90-91 registreres under dranst 7 (finansiering). Under dranst 2 (statsrefusion) registreres som nævnt alene indtægter fra refusionsordningerne samt visse tilskud fra staten og fra EU, hvor dette er autoriseret på grupperingsniveau i kontoplanen. Øvrige tilskud og betalinger fra staten registreres under dranst 1 (drift).

4 (renter)

Dranst 4 (renter) optræder alene på funktionerne 5.10.05 - 5.75.78.

7 (finansiering)

Dranst 7 (finansiering) anvendes ved registrering af generelle tilskud fra staten (funktionerne 1.90.90, 2.90.91 og 3.90.90), kommunernes udviklingsbidrag (funktion 3.90.91), de aktivitetsafhængige tilskud fra staten og kommunerne på sundhedsområdet (funktionerne 1.90.92-93), samt de objektive finansieringsbidrag på social- og specialundervisningsområdet (funktion 2.90.90).

8 (aktiver) og 9 (passiver)

Dranst 8 (aktiver) og dranst 9 (passiver) anvendes udelukkende ved registrering af aktivdelen og passivdelen af hovedkonto 6.

Dato: December 2008

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2009

2.3 Ejerforhold og omkostningssted

Ejerforhold

Ejerforholdet er fastlagt ved det 7. ciffer i kontoplanen og er *altid autoriseret*. Der sondres mellem fire former for ejerforhold

1. Egne
2. Selvejende/private
3. Andre offentlige myndigheder
4. Private leverandører af ikke-momsbelagte tjenesteydelser

Ejerforhold er ikke medtaget i den autoriserede kontoplan i kapitel 3.

Om de enkelte former for ejerforhold skal bemærkes følgende:

Ejerforholdet *Egne* dækker over ordninger eller institutioner, hvor såvel drift som regnskabsfunktion henhører under den pågældende region. Hvor regionen er regnskabsførende for en selvejende institution med driftsoverenskomst, skal ejerforholdet angives som selvejende/private, jf. nedenfor.

Ejerforholdet *Selvejende/private* benyttes ved ordninger eller institutioner, som drives i selvejende eller privat regi, og som opnår drifts- og anlægstilskud fra regionen. Som hovedregel vil der være tale om et overenskomstforhold mellem regionen og de pågældende institutioner.

Selvejende og private institutioner optages i de regionale regnskaber efter samme regler gældende for regionale institutioner, såfremt der er indgået driftsoverenskomst mellem regionen og den pågældende institution.

Der er ingen faste bestemmelser mht. indholdet af en driftsoverenskomst. Generelt vil en driftsoverenskomst medføre, at regionsrådet vil have en betydelig indflydelse på institutionens drift, således at den selvejende/private institution er at sidestille med en regional institution.

Som forhold, der kan beskrive en driftsoverenskomst, kan peges på:

- Regionsrådet godkender institutionens vedtægter.
- Regionsrådet har indflydelse på institutionens drift. For eksempel med hensyn til antallet af institutionspladser og hvem disse står til rådighed for, daglige åbningstider, antallet af stillinger og disses art, ansættelse og afskedigelse af institutionens leder.
- Regionsrådet afholder institutionens driftsudgifter på grundlag af budgettet.
- Budget-, bogførings- og regnskabsprocedurer: Budgetforslag udarbejdes af regionsrådet med bistand fra institutionen. Institutionen er forpligtet til at overholde budgettet, om nødvendigt søge tillægsbevillinger og udføre løbende budgetkontrol. Parterne aftaler, hvem der beregner og udbetaler løn og varetager bogholderi og regnskabsføring. Regionsrådet godkender revisor.

Institutionens budget og regnskab registreres hos den region, der har overenskomsten. Regnskabsføringen sker på de respektive funktioner under de respektive hovedkonti med undtagelse af renter og afdrag, som registreres på hovedkonto 5 og 6.

Dato: Maj 2010

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2010

Det samme gælder for anlægsposterne for selvejende og private institutioner (bortset fra private lederejede institutioner), der før anlægsarbejdernes påbegyndelse er indgået en overenskomst med. I de tilfælde, hvor der ikke er en hovedoverenskomstregion, skal det aftales, hvilken region der skal budgettere og regnskabsføre vedrørende institutionen.

For private lederejede institutioner medtages alene driftsudgifter og driftsindtægter i regionens budget og regnskab, idet institutionens udgifter til renter og afdrag betragtes som huslejeudgift.

Ejerforholdet *Andre offentlige myndigheder* anvendes ved driftstilskud og takstbetaling til ordninger og institutioner i offentligt regi, men uden for regionen.

Ejerforholdet *Private leverandører af ikke-momsbelagte tjenesteydelser* anvendes ved køb hos private leverandører af ikke-momsbelagte tjenesteydelser, der er et alternativ til kommunale og regionale tilbud og institutioner, f.eks. på det sociale og sundhedsfaglige område. Ejerforholdskode 4 anvendes udelukkende for tjenesteydelser, der er optaget på positivlisten i bekendtgørelse om momsrefusionsordning for kommuner og regioner. Det gælder f.eks. køb af tjenesteydelser hos sociale opholdssteder uden driftsoverenskomst eller selvejende specialskoler uden driftsoverenskomst.

Omkostningssted

Kontonummerets 8., 9., 10. og 11. ciffer anvendes til opdeling af regionens omkostningssteder og er autoriseret i regnskabet.

I budgettet såvel som regnskab er omkostningssted autoriseret på funktion 1.10.01 Sygehuse og funktion 2.10.01 Sociale tilbud, specialundervisning og rådgivning på institutionsniveau.

Udgangspunktet er her, at udgifter og indtægter til, hvad der må anses for institutionens kerneydelse er omfattet af den autoriserede registrering på omkostningssted. Kerneydelsen defineres som den grundlæggende ydelse, der er forbundet med et pågældende funktionsområde, f.eks. ophold i en døgninstitution. Udgifter og indtægter, der er nødvendige for at sikre den almindelige produktion af kerneydelsen - f.eks. udgifter til administration på institutionen, inventar, vand, varme, strøm indvendig vedligeholdelse og rengøring - er ligeledes omfattet af den autoriserede registrering på omkostningssted.

Udgifter til lokaler i sig selv, dvs. husleje, og udgifter til udvendig vedligeholdelse skal også registreres på omkostningssted.

Omkostningssted på funktion 1.10.01 Sygehuse

Udgifter og indtægter på sygehusområdet registreres i regnskabet på omkostningssted i overensstemmelse med Sygehusvæsenets Organisationsregister, SOR, på lavest muligt relevant niveau. SOR er et klassifikationssystem, som drives af Sundhedsstyrelsen således, at klassifikationssystemets to øverste niveauer (ejer og sundhedsinstitution) alene vedligeholdes af Sundhedsstyrelsen, medens niveauer herunder vedligeholdes af regionerne. SOR afspejler de økonomiske ledelsesrelationer.

Registrering på lavest muligt relevant niveau betyder, at de udgiftstyper, der kan registreres på et givent niveau uden anvendelse af fordelingsnøgler, skal registreres på dette niveau. Det autoriserede stedniveau i regnskabet er således "flydende", således at forskellige forekomster af udgifter knyttes til det lavest mulige stedniveau. Som eksempel kan peges på, at udgifter til medicin i mange tilfælde kan registreres på afsnitsniveau uden anvendelse af fordelingsnøgler, mens sygehusledelsens udgifter og indtægter til administration kun kan registreres på højeste niveau i sygehusets organisation.

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2018

I budgettet skal der registreres på sygehusniveau i overensstemmelse med SOR, hvilket vil sige en selvstændig organisatorisk enhed. Et sygehus kan udgøre en eller flere geografiske enheder afhængig af, hvordan sygehusvæsenet er organiseret.

Kvalitetsfondsinvesteringer på sygehusområdet

På funktion 1.10.01 Sygehuse, dranst 3 anlæg, samt på funktionerne 5.32.27, 5.55.78, 6.32.27 (gruppering 903-907), 6.51.53 og 6.55.78 er der både i budget og regnskab autoriseret omkostningssteder til 16 kvalitetsfondsprojekter:

Projekt	Omkostningssted
<u>Nyt Aalborg Universitetshospital</u>	3035
<u>Det nye Universitetshospital i Aarhus, DNU</u>	9000
<u>Regionshospitalet Viborg, RHV</u>	7699
<u>Det Nye hospital i Vest, DNV</u>	6599
<u>Nyt Universitets hospital i Odense - Nyt OUH, somatik</u>	1671
<u>Kolding Sygehus</u>	1672
<u>Sygehus Sønderjylland, Aabenraa</u>	1673
<u>Det nye Rigshospital</u>	1911
<u>Nyt Hospital Herlev</u>	1711
<u>Nyt Hospital Hvidovre</u>	1811
<u>Nyt Hospital Bispebjerg</u>	1211
<u>Nyt Hospital Nordsjælland</u>	2211
<u>Ny Retspsykiatri Sct. Hans</u>	5181
<u>Projekt Universitetshospital Køge</u>	8004
<u>Nyt psykiatrisygehus i Slagelse</u>	8002
<u>Slagelse Sygehus, fase 1, Akutmodtagelse</u>	8003

Dato: September 2012

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2012

2.5 Artsinddelingen

Den autoriserede artsinddeling

Kontonummerets to sidste cifre indeholder en opdeling af de regionale udgifter og indtægter m.v. efter hovedart - det 15. *ciffer*- og art - det 16 *ciffer*.

Der er i kontoplanen autoriseret i alt 9 hovedarter, der igen er opdelt på en række autoriserede arter.

Den *autoriserede artsinddeling* er følgende:

HOVEDARTER	ARTER
0 Beregnede omkostninger	0.0 Statuskonteringer
	0.1 Afskrivninger
	0.2 Lagerforskydninger
	0.3 Pensionshensættelse vedrørende tjenestemænd
	0.4 Forrentning
	0.5 Overførte omkostninger
	0.6 Øvrige beregnede omkostninger
	0.7 Feriepenge
	0.8 Beregnede og overførte indtægter
	0.9 Modregningskonto
1 Lønninger	
2 Varekøb	2.2 Fødevarer
	2.3 Brændsel og drivmidler
	<u>2.5 Køb af jord og bygninger (inkl. moms)</u>
	2.6 Køb af jord og bygninger (ekskl. moms)
	2.7 Anskaffelser
	2.9 Øvrige varekøb
4 Tjenesteydelser m.v.	4.0 Tjenesteydelser uden moms
	4.5 Entreprenør- og håndværkerydelser
	4.6 Betalinger til staten
	4.7 Betalinger til kommuner
	4.8 Betalinger til regioner
	4.9 Øvrige tjenesteydelser m.v.
5 Tilskud og overførsler	5.1 Tjenestemandspensioner m.v.
	5.2 Overførsler til personer
	5.9 Øvrige tilskud og overførsler
6 Finansudgifter	
7 Indtægter	7.1 Egne huslejeindtægter
	7.2 Salg af produkter og ydelser
	7.6 Betalinger fra staten
	7.7 Betalinger fra kommuner
	7.8 Betalinger fra regioner
	7.9 Øvrige indtægter
8 Finansindtægter	8.1 Finansindtægter
	8.5 Tilskud fra kommuner
	8.6 Statstilskud

Dato: September 2012

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2012

9 Interne udgifter og indtægter

- 9.1 Overførte lønninger
- 9.2 Overførte varekøb
- 9.4 Overførte tjenesteydelser
- 9.7 Interne indtægter

Formål og anvendelse

Med artsinddelingen sker der en specifikation af de regionale udgifter og indtægter m.v. efter deres *art* - løn, varekøb, tjenesteydelser etc. - og dermed efter karakteren af det *ressourceforbrug*, de indebærer.

En hovedbegrundelse for artsinddelingen er, at de centrale myndigheder har behov for at kunne opgøre det *ressourceforbrug*, som regionernes aktiviteter giver anledning til. Dels samlet - bl.a. til brug for opgørelsen af nationalregnskabet - og dels inden for de enkelte sektorer.

Artsinddelingen danner også grundlag for de centrale myndigheders opgørelse af pris- og lønudviklingen i den regionale sektor til brug for reguleringen af de generelle tilskud m.v.

Artsinddelingen tjener samtidig forskellige formål i den enkelte regions budget og regnskab.

Foruden at muliggøre vurderinger af udviklingen i den enkelte regions ressourceforbrug, anvendes artsinddelingen bl.a. ved indarbejdelsen af *skøn over pris- og lønudviklingen* i budgettet.

Endvidere foretages der gennem artsinddelingen en opdeling på momsbelagte og ikke-momsbelagte udgifter, som er nødvendige af hensyn til administration af *momsrefusionsordningen*. Det sker ved, at artsinddelingen indeholder en klar adskillelse mellem arter vedrørende udgifter *med* moms - nemlig art 2.2, 2.3, 2.5, 2.7, 2.9, art 4.5 og 4.9 - og de øvrige arter. De særlige forhold omkring registreringen i forbindelse med moms er omtalt i afsnit 2.6.

Endelig benyttes de autoriserede arter under hovedart 0 Beregnede omkostninger til registrering af beregnede omkostninger som eksempelvis afskrivninger. Registrering på hovedart 0 foretages med henblik på at kunne omkostningsregistrere i selve budget- og regnskabssystemet.

Regler for kontering på arterne

I *budgettet* skal der som minimum foretages en specifikation af udgifter og indtægter m.v. på de autoriserede *hovedarter*.

Derudover er der i *budgettet* autoriseret en specifikation på art 4.0, 4.5, 4.6, 4.7, 4.8, 4.9, art 5.1, 5.2, 5.9, art 7.1, 7.2, 7.6, 7.7, 7.8, 7.9 og 8.6.

Af hensyn til budgetteringen vedrørende den statslige momsrefusionsordning vil det endvidere være hensigtsmæssigt, at regionen budgetterer *de moms bærende udgiftsarter*, dvs. art 2.2, 2.3, 2.5, 2.7, 2.9, samt art 4.5 og 4.9. Der er imidlertid ikke noget krav om, at art 2.2, 2.3, 2.5, 2.7 og 2.9 skal fremgå af budgettet.

Dato: Maj 2010

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2010

I *regnskabet* skal udgifter og indtægter m.v. specificeres på de autoriserede *arter*.

I det omfang, der i regionernes udgifts- og indtægtsbilag er indeholdt en specifikation, der omfatter flere arter, skal der som hovedregel foretages registrering på hver af disse. En undtagelse herfra er dog udgifter til anlæg, reparation og vedligeholdelse, der ikke udføres af regionens eget personale, herunder varekøb og anskaffelser i tilknytning hertil. Disse udgifter registreres samlet, under art 4.5 Entreprenør- og håndværksydelser.

De ikke benyttede numre i artsinddelingen kan anvendes frit af regionerne, såfremt der ønskes en yderligere specifikation. I så fald skal der imidlertid i indberetningerne til de centrale myndigheder, jf. kapitel 7, ske en opsummering til de autoriserede arter.

Anvendelsen af hovedart 9 til registrering af interne overførsler af udgifter og indtægter er *obligatorisk* i forbindelse med, at der både i budget og regnskab skal overføres andele af fælles formål, administration og renter fra hovedkonto 4 og 5 til hovedkonto 1-3. Herudover er det *frivilligt* for den enkelte region, jf. nærmere nedenfor. Ønsker regionen at benytte hovedart 9, *skal* dette imidlertid ske ved anvendelsen af de herunder autoriserede arter. Arterne under hovedart 9 må ikke benyttes til andre formål end de anførte.

Nedenfor er anført nærmere regler for konteringen på de enkelte hovedarter og arter.

HOVEDART 0 BEREGNEDE OMKOSTNINGER

Indførelsen af omkostningsprincipper i budget og regnskab indebærer, at der skal sondres mellem udgifter og omkostninger. Udgifter registreres enten på betalings- eller leveringstidspunktet, mens omkostninger registreres i takt med ressourceanvendelsen.

Hovedart 0 benyttes til registrering af beregnede omkostninger og indtægter som eksempelvis afskrivninger. Registrering på hovedart 0 foretages med henblik på at kunne omkostningsregistrere i budget- og regnskabssystemet samt indregne materielle aktiver mv. i balancen.

Fleere af arterne, bl.a. art 0.1 Afskrivninger og art 0.2 Lagerforskydninger, refererer til omkostninger, som beregnes i anlægskartoteket for materielle aktiver og herefter overføres til hovedart 0. Jævnfør endvidere beskrivelsen af materielle aktiver i kapitel 8 samt kapitel 9 om omkostninger.

Registreringen af de beregnede omkostninger foretages under arterne 0.1-0.7, mens beregnede indtægter registreres under art 0.8. Posterings under art 0.1-0.7 og 0.8 modposteres på art 0.9 Modregningskonto. Medtages hovedart 0 i budgettet eller regnskabet, fås et omkostningsbudget-/regnskab på hovedkonto 1-5. Undlades hovedart 0, fås et budget/regnskab baseret på udgiftsbaserede principper.

Beregnete omkostninger mv. er i artsopdelingen opdelt på 9 arter:

- 0.0 Statuskonteringer
- 0.1 Afskrivninger
- 0.2 Lagerforskydninger
- 0.3 Pensionshensættelser vedrørende tjenestemænd
- 0.4 Forrentning
- 0.5 Overførte omkostninger
- 0.6 Øvrige beregnede omkostninger
- 0.7 Feriepenge
- 0.8 Beregnede og overførte indtægter
- 0.9 Modregningskonto

Vedrørende forhold, der gælder for de enkelte arter, kan der peges på følgende:

Dato: 14. marts 2008

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2007

0.0 Statuskonteringer

I det udgiftsbaserede system udgiftsføres aktiver ved tilgang (og indtægtsføres ved afgang) som drifts- eller anlægsudgifter (-indtægter), mens status ikke påvirkes af tilgangen/afgangen. I det omkostningsbaserede system skal status derimod påvirkes ved tilgang/afgang af alle aktiver.

Beløbsmæssigt er det kun aktiver med en værdi på over 100.000 kr., som det er obligatorisk at indregne i status. Dette svarer til de aktiver, som regionen skal optage i anlægskartoteket, jf. kap. 8.

Optagelsen af anskaffelsesudgiften sker ved, at denne "omkonteres" til de relevante statuskonti via hovedkonto 6 og anvendelse af art 0.0. Ved "omkonteringen" til balancen anvendes samme dranst-værdi som ved bogføringen af anskaffelsesudgiften.

Der skal etableres forretningsgange, der sikrer, at registreringen af anskaffelser i anlægskartoteket også indregnes i status, således at der altid er overensstemmelse mellem til- og afgang i anlægskartoteket og bevægelserne på hovedkonto 6.

Eksempel:

Eksemplet viser "omkonteringen" af anskaffelsesudgiften til balancen ved køb af en grund til 2 mio. kr. Grunden skal i dette eksempel anvendes til opførelse af en tilbygning til en institution.

	Investering x-institution 2.01.3.sted.10.26		Kassen 601.5.zzzz.zz.zz	
1) Købe- sum	2.000			2.000
	Investering x-institution 2.01.3.sted.10.00		Grunde og bygninger 681.5.xxxx.03.00	
2) "Omkon- tering" til status via art 0		2.000	2.000	

0.1 Afskrivninger

Aktiver, der indgår i produktionen/udførelsen af produkter/ydelser, vil med tiden typisk blive forbrugt. Som et led i opgørelsen af omkostninger registreres et sådant forbrug i form af beregnede afskrivninger på bygninger, inventar, materiel m.v. Disse afskrivninger registreres under art 0.1 Afskrivninger.

Anvendelsen af art 0.1 Afskrivninger er obligatorisk. Afskrivninger registreres på stedniveau, hvor dette er autoriseret i kontoplanen. På øvrige områder registreres afskrivninger på funktionsniveau.

0.2 Lagerforskydninger

I forbindelse med opgørelsen af omkostninger er der behov for at foretage en periodisering af udgifterne. Der kan således være tale om omkostninger til vareforbrug, som ikke

Dato: Juli 2008

Ikrafttrædelsesår: Budget 2009

er udgiftsregistreret i det år, hvor forbruget finder sted, fordi der forbruges fra lager. Omvendt vil registrerede udgifter til varekøb ikke skulle medregnes i omkostningsregnskabet, i det omfang der alene er tale om lageropbygning. Registreringen af sådanne forskydninger vedrørende henholdsvis forbrug fra eller opbygning af lager sker ved at registrere forskydningerne under art 0.2 Lagerforskydninger.

0.3 Pensionshensættelser vedrørende tjenestemænd

Art 0.3 anvendes til at omkostningsregistrere ændringer i regionens pensionsforpligtelse vedrørende tjenestemænd. Omkostningsregistreringen skal ske årligt på samme niveau som afskrivninger, jf. ovenfor under art 0.1.

Betaling af forsikringspræmier registreres ved brug af hovedart 1.

0.4 Forrentning

I en given aktivitet vil der typisk være bundet en vis kapital. Ved omkostningsberegning kan der derfor være behov for at indregne en forrentning af den kapital, der er investeret i tilknytning til den omhandlede aktivitet. Forrentning kan f.eks. beregnes i forbindelse med interne lån, der ydes til investeringer. Der anvendes ikke intern forrentning i forhold til social- og specialundervisningsområdet, da der i stedet er krav om forrentning med markedsrenten af det likviditetsmæssige mellemværende i forhold til regionen. Registreringen sker på art 0.4 Forrentning.

0.5 Overførte omkostninger

Der kan forekomme beregnede omkostninger, som kan være relevante i de enkelte omkostningsberegninger. Som eksempel kan nævnes indirekte omkostninger, der er forbundet med regional levering af tilbud til voksne handicappede, f.eks. andel af fællesomkostninger til ledelse, administration, husleje mv. Disse registreres under art 0.5 Overførte omkostninger.

0.6 Øvrige beregnede omkostninger

Art 0.6 anvendes til at registrere omkostninger, der ikke kan registreres ved anvendelse af art 0.1-0.4.

0.7 Feriepenge

Art 0.7 anvendes til at registrere omkostninger til feriepenge.

0.8 Beregnede og overførte indtægter

Under art 0.8 registreres beregnede og overførte indtægter, der ikke skal øve indflydelse på regionens regnskaber.

0.9 Modregningskonto

Under art 0.9 modposteres registreringer foretaget under art 0.1-0.8, dvs. registreringen på art 0.9 foregår med modsat fortegn af registreringen på art 0.1-0.8. Modregningskontoen er en teknisk konto, der sikrer, at kun poster med finansiell betydning kan øve indflydelse på regionens samlede udgiftsregnskab. Det er således modregningskontoens funktion at neutralisere de nye posteringer i forhold til udgiftsregnskabet. Modregningskontoen føres på hovedkonto 6.

HOVEDART 1 LØNNINGER

På hovedart 1 Lønninger registreres regionens lønudgifter, herunder lønbidrag af enhver art.

Godtgørelse af ansattes udgifter i forbindelse med tjenesten, dvs. udgifter til repræsentation, rejser, brug af eget motorkøretøj og lignende, registreres ikke under hovedart 1

Dato: 28. februar 2007

Ikrafttrædelsesår: Budget 2007

Lønninger, men under hovedart 4 Tjenesteydelser m.v. Det samme gælder vederlag til sagkyndige og specialister i liberale erhverv samt vederlag og lignende til medlemmer af kommissioner, råd og nævn, hvor medlemmerne hverken er regionalt ansatte eller medlemmer af regionsrådet.

I visse tilfælde kan det være vanskeligt at sondre mellem lønninger og tjenesteydelser. Det vil her være afgørende, om den pågældende person er regionalt ansat. Udbetalinger til personer, der ikke er ansat i regionen, registreres ikke som lønninger, men under hovedart 4 Tjenesteydelser m.v.

Regionrådsmedlemmer betragtes i denne forbindelse som regionalt ansatte. Skattepligtige mødediæter, vederlag og honorarer til regionrådsmedlemmer registreres på hovedart 1 Lønninger, mens ikke-skattepligtige diæter og lignende til disse personer registreres på hovedart 4 Tjenesteydelser m.v.

Pensionsforsikringspræmier skal registreres på hovedart 1, mens direkte udbetalt pension, ventepenge, rådighedsløn og understøttelse registreres på hovedart 5 Tilskud og overførsler.

Bonus og lignende vedrørende pensionsforsikringspræmier samt refusion af dagpenge vedrørende regionalt ansatte skal krediteres som udgift under hovedart 1 Lønninger.

Det bemærkes, at lønudgiften til personer i regionale fleksjob og skånejob registreres på art 1 under de regionale institutioner, hvor de er ansat. På de samme funktioner krediteres endvidere løntilskuddet på art 1.

Under hovedart 1 findes ingen autoriserede arter. Som eksempler på kontering under hovedart 1 kan anføres:

1 Lønninger

- Arbejdsgivernes elevrefusion (AER)
- Arbejdsmarkedets Erhvervssygdomssikring (AES)
- Arbejdsmarkedetsuddannelsesfonden
- ATP
- Beklædningsgodtgørelse (skattepligt)
- Direkte udbetalt løn
- Døgnplejeløn
- Feriegodtgørelse
- Fond til uddannelse af tillidsmænd
- Godtgørelse fra dagpengefond vedr. løn under barsel
- Godtgørelse fra dagpengefond vedr. sygdom over 5. uge
- Kursusgodtgørelse fra arbejdsløshedskasser
- Lønmodtagernes garantifond
- Mødediæter, honorarer og vederlag til medlemmer af regionsrådet (skattepligtige)
- Overtidsgodtgørelse
- Pensionsforsikringspræmier
- Løntilskud til personer i fleks- og skånejob
- Tabt arbejdsfortjeneste, godtgørelse for skattepligtige.

Dato: September 2012

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2012

HOVEDART 2 VAREKØB

Under hovedart 2 Varekøb registreres regionens udgifter til momsbelagte varekøb samt udgifter til køb af jord og nye bygninger. Endvidere registreres udgifter til køb af bygninger, der ikke er nye og momsbelagte.

Varekøb er i artsinddelingen opdelt på 5 arter:

- 2.2 Fødevarer
- 2.3 Brændsel og drivmidler
- 2.5 Køb af jord og bygninger (inkl. moms)
- 2.6 Køb af jord og bygninger (ekskl. moms)
- 2.7 Anskaffelser
- 2.9 Øvrige varekøb

Som eksempler på kontering på de enkelte arter under hovedart 2 kan anføres:

2.2 Fødevarer

- Brød
- Dybfrostvarer
- Kaffe, te og kakao
- Kartoffler, grøntsager og frugt
- Kolonialvarer
- Konservesvarer
- Kød, fjerkræ og fisk
- Mejeriprodukter
- Øl, vand og andre drikkevarer

2.3 Brændsel og drivmidler

- Benzin
- Dieselolie
- Elektricitet
- Fast brændsel (kul, koks)
- Fjernvarme
- Flydende brændsel (olie)
- Forsyningsvirksomheders køb af energi med henblik på videresalg
- Gas
- Petroleum

2.5 Køb af jord og nye bygninger (inkl.moms)

- Køb af nye bygninger med tilhørende jord
- Køb af byggegrunde

2.6 Køb af jord og bygninger (ekskl. moms)

- Køb af bygninger med tilhørende jordarealer, der ikke er afgiftspligtige

2.7 Anskaffelser

Her registreres større og bekostelige indkøb af genstande med levetid på over 1 år (eksklusiv køb af jord og bygninger), f.eks.:

- Maskiner
- Motorkøretøjer og andet kørende materiel
- Tekniske anlæg og installationer, f.eks. elevatorer, forbrændingsanlæg, kedelanlæg, køleanlæg, sanitære anlæg, varme- og ventilationsanlæg, større apparaturer såsom f.eks. røntgenanlæg, scannere o. lign.

2.9 Øvrige varekøb

- Byggematerialer, f.eks. betonelementer, mursten, cement, grus og tømmer
- Kontorartikler, f.eks. papir og tryksager

Dato: 19. juli 2006

Ikrafttrædelsesår: Budget 2007

- Lægelige artikler, f.eks. apparatur og instrumenter, behandlingsapparater, laboratorieudstyr, forbindsstoffer, medicin, proteser, røntgenartikler, tand-plejeartikler og transfusionsmateriale
- Rengøringsartikler, f.eks. affaldsposer, vaske- og opvaskemidler, toiletartikler og desinfektionsmidler
- Inventar, f.eks. armaturer, tæpper, møbler, senge og service
- Undervisningsmidler, f.eks. bøger, film, bånd, samlinger, håndgerningsmaterialer, skriveredskaber, sløjdmaterialer og varer til skolekøkken

HOVEDART 4 TJENESTEYDELSER M.V.

På hovedart 4 Tjenesteydelser m.v. registreres udgifter vedrørende køb af tjenesteydelser, der leveres af fremmede.

Hovedart 4 omfatter altså kun tjenesteydelser, der direkte leveres fra omverdenen. Ydelser og præstationer, der leveres af regionens egne institutioner eller afdelinger, registreres ikke under hovedart 4, jf. nærmere om registreringen af interne udgifter under omtalen af hovedart 9 Interne udgifter og indtægter nedenfor. De enkelte aktivitetsområders faktiske andele af regionens almindelige administrationsudgifter på hovedkonto 4 registreres ligeledes ved brug af hovedart 9.

Køb af varer og tjenesteydelser hos en anden offentlig myndighed (dvs. staten, kommuner eller andre regioner), der på det pågældende aktivitetsområde er *momsregistreret*, og altså afregner leverancer incl. moms, registreres på de moms bærende udgiftsarter og altså *ikke* på art 4.6-4.8.

Bortset fra køb af momsplichtige varer og tjenesteydelser hos en anden offentlig myndighed gælder, at køb hos staten, kommuner eller andre regioner registreres på art 4.6-4.8.

Med hensyn til sondringen mellem hovedart 4 Tjenesteydelser m.v., og hovedart 1 Lønninger henvises til bemærkningerne til hovedart 1.

På art 4.0 Tjenesteydelser uden moms registreres de tjenesteydelser, som ikke er momsbelagte. Hertil kommer, at der på art 4.0 skal konteres visse udgifter, som ikke er egentlige tjenesteydelser, men mere har karakter af varekøb og anskaffelser, som imidlertid ikke er belagt med moms (f.eks. avisabonnementer og køb af visse kunstgenstande).

På art 4.9 Øvrige tjenesteydelser m.v., må kun konteres momsbelagte ydelser.

Betalinger mellem *regioner* registreres under art 4.8 (henholdsvis 7.8).

Betalinger mellem kommuner og regioner registreres under art 4.7 (henholdsvis 7.7).

Tjenesteydelser er i artsinddelingen opdelt på 6 arter:

- 4.0 Tjenesteydelser uden moms
- 4.5 Entreprenør- og håndværkerydelser
- 4.6 Betalinger til staten
- 4.7 Betalinger til kommuner
- 4.8 Betalinger til regioner
- 4.9 Øvrige tjenesteydelser m.v.

Dato: 19. juli 2006

Ikrafttrædelsesår: Budget 2007

Som eksempler på kontering på de enkelte arter under hovedart 4 kan anføres:

4.0 Tjenesteydelser uden moms

- Visse administrative tjenesteydelser, f.eks. kontingenter til regionale sammenlutninger, ikke-skattepligtige diæter til regionrådsmedlemmer, porto, visse aviser og blade
- Skatter, visse afgifter og forsikringer, f.eks. ejendomsskatter, vægtafgift, bygningsforsikringer, brandforsikringer og grundejerforsikringer
- Sundhedsmæssige tjenesteydelser, f.eks. almen læge- og sygeplejemæssig bistand, betaling til private sygehuse, betaling for forskellige undersøgelser
- Visse transportudgifter, f.eks. befordringsgodtgørelse, patientbefordring samt ikke-momsbelagte udgifter til bustransport
- Varekøb og anskaffelser, der ikke er momsbelagte, herunder f.eks. andel af varmeudgifter opkrævet af ikke-momsregistrerede boligforeninger og lignende.
- Betaling vedr. humandiagnostiske analyser.

4.5 Entreprenør- og håndværkerydelser

- Samtlige udgifter til anlæg, reparation og vedligeholdelse, som ikke udføres af regionens eget personale

4.6 Betalinger til staten

4.7 og 4.8 Betalinger til kommuner henholdsvis regioner

- Ambulante undersøgelser og behandlinger på sygehuse i andre regioner
- Indlæggelser til specialbehandling på sygehuse i andre regioner
- Undersøgelser

4.9 Øvrige tjenesteydelser

- Visse administrative tjenesteydelser, f.eks. annoncer og it-udgifter samt vederlag til sagkyndige m.v.
- Fragt
- Revision og telefon m.v.
- Sanitære tjenesteydelser, f.eks. rengøring, bortkørsel og forbrænding af affald, skorstensfejning, slamsugning, vask og rensning samt vinduespolering
- Udgifter til vand

HOVEDART 5 TILSKUD OG OVERFØRSLER

På hovedart 5 Tilskud og overførsler registreres som hovedregel udgifter, der ikke direkte modsvares af præstationer hos tilskudsmodtageren. Herudover registreres udgifter i forbindelse med sygesikring på hovedart 5.

Direkte udbetalte pensioner skal registreres på funktion 4.40.31.

Tilskud og overførsler er i artsinddelingen opdelt på 3 arter:

- 5.1 Tjenestemandspensioner m.v.
- 5.2 Overførsler til personer
- 5.9 Øvrige tilskud og overførsler

Som eksempler på kontering på de enkelte arter under hovedart 5 kan anføres:

Dato: Juli 2008

Ikrafttrædelsesår: Budget 2009

5.1 Tjenestemandspensioner m.v.

- Direkte udbetalte pensioner og understøttelser (men ikke præmier til ansattes pensionsforsikringsordninger, idet pensionsforsikringspræmier registreres under hovedart 1)
- Pensionsoverførsler ved overgang mellem stat og regioner eller mellem to regioner (betalende region: debet, modtagende region: kredit)
- Pensionsudbetalinger, der tilfalder regionen (kredit)
- Ventepenge og rådighedsløn

5.2 Overførsler til personer

- Erstatninger
- Kostgodtgørelse til beboere på institutioner m.v.
- Udgifter til sygesikring

5.9 Øvrige tilskud og overførsler

- Tilskud til foreninger og institutioner
- Tilskud til personaleklubber
- Tilskud til trafikselskaber

HOVEDART 6 FINANSUDGIFTER

På hovedart 6 Finansudgifter, registreres de udgifter, som føres på hovedkonto 5. Uden for denne hovedkonto anvendes hovedart 6 kun i forbindelse med forrentning af regionens likviditetsmæssige udlæg vedrørende social- og specialundervisningsområdet. Under hovedart 6 findes ingen autoriserede arter.

Som eksempler på kontering under hovedart 6 kan anføres:

6 Finansudgifter

- Kurstab
- Renteudgifter

HOVEDART 7 INDTÆGTER

På hovedart 7 Indtægter registreres indtægter ved salg af produkter og ydelser til stat, kommuner, andre regioner samt private. Til disse indtægter hører takstmæssige betalinger for kommuners benyttelse af institutioner i regionen. Under hovedart 7 registreres ligeledes indtægter ved salg af fast ejendom samt indtægter ved udlejning af faciliteter tilhørende regionen.

Det bemærkes, at statsrefusioner, grund- og udviklingsbidrag fra kommunerne samt bloktilskud fra staten registreres under hovedart 8 Finansindtægter.

Indtægter er i artsinddelingen opdelt på 6 arter:

- 7.1 Egne huslejeindtægter**
- 7.2 Salg af produkter og ydelser**
- 7.6 Betalinger fra staten**
- 7.7 Betalinger fra kommuner**
- 7.8 Betalinger fra regioner**
- 7.9 Øvrige indtægter**

Betaling mellem *regioner* registreres under art 7.8 (henholdsvis 4.8).

Dato: 19. juli 2006

Ikrafttrædelsesår: Budget 2007

Betalinger mellem kommuner og *regioner* registreres under art 7.7 (henholdsvis 4.7). Som eksempler på kontering på de enkelte arter under hovedart 7 kan anføres:

7.1 *Egne huslejeindtægter*

- Kontraktmæssigt fastsatte huslejebetalinger for ejendomme regionen selv ejer samt varmebidrag i forbindelse hermed, hvis varmeudgifterne indgår i momsrefusionsordningen
- Overenskomstmæssig lejebetaling for personaleboliger (lægeboliger, lærerboliger mv.) regionen selv ejer samt varmebidrag i forbindelse hermed, hvis varmeudgifterne indgår i momsrefusionsordningen.

På art 7.1 Egne huslejeindtægter registreres alle lejebetalinger, varmebidrag mv. vedrørende egne ejendomme såvel til beboelse som andre formål.

Herved er anvendt det kriterium, som ligger bag tilbagebetalingsordningen i momsrefusionsordningen, jf. afsnit 2.6.2. Er der tale om en sammensat ydelse - altså en ydelse, som udover husleje, varmebidrag m.v. vedrørende egne ejendomme indeholder andre elementer - må der ske en opdeling på art 7.1 og art 7.2 eller 7.9 af de relevante dele af ydelsen, hvis dette er muligt. Ellers registreres indtægten på art 7.1. For boliger i regionens egne ejendomme, skal hele lejeindtægten, varmebidrag m.v. (såvel beboernes egenbetaling som det offentlige tilskud) registreres på art 7.1.

Huslejeindtægter, som indgår i et momsregistreret regnskab, skal registreres på art 7.9.

Beboeres betaling for husleje på institutioner for ældre og voksne handicappede skal registreres på art 7.2.

Det understreges, at lejebetalinger, varmebidrag m.v. vedrørende egne ejendomme fra staten, kommuner eller andre regioner skal registreres på art 7.1 (eller art 7.9, hvis der er tale om indtægter, som indgår i et momsregistreret regnskab) og altså *ikke* på arterne 7.6-7.8.

7.2 *Salg af produkter og ydelser*

- Ambulante undersøgelser og behandlinger for selvbetalende patienter
- Andre pleje- og behandlingsmæssige ydelser
- Arbejder udført for private
- Beboeres betaling for husleje og servicepakke på institutioner for ældre og voksne handicappede
- Benyttelse af beskyttede boliger
- Forældrebetaling til daginstitutioner m.v.
- Kantinesalg til patienter, besøgende og personale
- Kur og pleje til indlagte selvbetalende patienter
- Salg af apparatur og instrumenter m.v.
- Salg af bøger m.v.
- Salg af inventar
- Salg af kostportioner og madaffald
- Salg af maskiner og transportmidler
- Salg af tekniske anlæg og installationer
- Salg af varer
- Undersøgelser og behandlinger for forsikringselskaber

7.6 *Betalinger fra staten*

- Ambulante undersøgelser og behandlinger
- Indlagte militærpatienter
- Udførte tjenesteydelser

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2018

7.7 og 7.8 Betalinger fra kommuner henholdsvis regioner

- Tilbud på social- og specialundervisningsområdet
- Ambulante undersøgelser og behandlinger
- Patienter til specialbehandling

7.9 Øvrige indtægter

- Afgifter og gebyrer
- Erstatning fra forsikringsselskaber
- Lejebetaling for grunde og arealer
- Lejebetaling for inventar
- Kontraktmæssigt fastsatte huslejebetalinger for ejendomme regionen lejer samt varmebidrag i forbindelse hermed
- Overenskomstmæssig lejebetaling for personaleboliger (lægeboliger, lærerboliger m.v.) regionen lejer samt varmebidrag i forbindelse hermed
- Salg af jord og bygninger

HOVEDART 8 FINANSINDTÆGTER

På hovedart 8 Finansindtægter registreres de indtægter, som føres på hovedkonto 5. Uden for disse hovedkonti anvendes hovedart 8 i forbindelse med statsrefusioner samt ved statslige tilskud på hovedkonto 1-4.

Hovedart 8 er opdelt på 3 arter:

8.1 Finansindtægter**8.5 Tilskud fra kommuner****8.6 Statstilskud**

Ved tilbagebetalinger/efterreguleringer af tilskud fra kommuner og statstilskud benyttes debetpostering på henholdsvis art 8.5 og art 8.6.

Som eksempler på kontering under hovedart 8 kan anføres:

8.1 Finansindtægter

- Kursgevinster
- Renteindtægter
- Tilskud fra EU

8.5 Tilskud fra kommuner

- Udviklingsbidrag
- Kommunalt aktivitetsafhængigt bidrag på sundhedsområdet

8.6 Statstilskud

- Generelle tilskud
- Statsrefusioner
- Tilbagebetalinger/efterreguleringer af statstilskud
- Aktivitetsbestemte tilskud fra staten på sundhedsområdet

Det bemærkes, at betalinger fra staten, der modsvarer en ydelse, fortsat skal registreres på art 7.6 Betalinger fra staten.

Dato: 8. juni 2007

Ikrafttrædelsesår: Budget 2007

HOVEDART 9 INTERNE UDGIFTER OG INDTÆGTER

Registrering af udgifter og indtægter i forbindelse med interne afregninger mellem forskellige funktioner og omkostningssteder i regionen kan foretages på 2 måder i budget- og regnskabssystemet. Enten ved hjælp af plus-/minusposter eller ved anvendelse af de interne arter på hovedart 9.

Den enkelte region træffer selv afgørelse om, hvilken registreringsform, den ønsker at anvende. Uanset registreringsform bør de interne afregninger så vidt muligt afspejle konstaterbare overførsler.

Ved *plus/minus-posteringer* registreres afregningen positivt på "køberinstitutionen" og negativt på "sælgerinstitutionen". For at artsinddelingen fortsat kan udvise den korrekte fordeling af udgifter og indtægter på de enkelte arter, *skal plus/minus-posteringer ske på samme art.*

Momsrefusion hjemtages ved registrering på "køberinstitutionen". Det skal endvidere understreges, at der som udgangspunkt skal ske registrering på de eksterne arter ved afregning af momsbelagte ydelser mellem konti vedrørende momsregistreret virksomhed og konti vedrørende momsrefusionsordningen. Dette skyldes bl.a., at opgørelsen af moms i momsrefusionsordningen sker på grundlag af registreringen på de eksterne arter.

Vælger regionen at registrere interne afregninger under *hovedart 9*, skal dette ske ved anvendelse af de herunder autoriserede arter.

For at undgå en kunstig forøgelse af regionens udgifter og indtægter i forbindelse med overførslerne betragtes hovedart 9 altid som en udgiftsart. Dette indebærer, at interne indtægter (art 9.7) på såvel budgettet som regnskabet skal registreres som negative udgifter.

Interne udgifter og indtægter er i artsinddelingen opdelt på 4 arter:

- 9.1 Overførte lønninger
- 9.2 Overførte varekøb
- 9.4 Overførte tjenesteydelser
- 9.7 Interne indtægter

I forbindelse med, at der både i budget og regnskab skal overføres andele af fælles formål, administration og renter fra hovedkonto 4 og 5 til hovedkonto 1-3, er det obligatorisk at anvende *hovedart 9* til registrering af de interne overførsler. I denne situation må der ikke anvendes plus/minus-posteringer.

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2018

2.6 Moms

Det er hovedreglen i det regionale budget- og regnskabssystem, at udgifter og indtægter på såvel drifts- som anlægskonto skal registreres eksklusivt moms i de regionale budgetter og regnskaber.

Fra denne hovedregel findes enkelte specifikke undtagelser, som er nærmere omtalt i afsnit 2.6.2 Købsmoms.

Der sondres i det regionale budget- og regnskabssystem mellem to former for moms

- *Registreret moms*, dvs. moms der afregnes med SKAT i forbindelse med momsregistreret virksomhed i regionen
- *Købsmoms*, dvs. moms der indgår i den regionale momsrefusionsordning

Konteringsreglerne er forskellige for de to former for moms. Reglerne er gennemgået i de følgende afsnit.

2.6.1 REGISTRERET MOMS

Registreret moms bruges her som betegnelse for den afregning af moms med SKAT, som finder sted i forbindelse med momsregistreret virksomhed i regionerne.

Det lovmæssige grundlag for denne afregning findes i [bekendtgørelse af lov om merværdiafgift \(momsloven\)](#). Reglerne omfatter de regionale institutioners afsætning af varer eller afgiftspligtige ydelser til private, staten eller andre regioner

Såvel beløbene for indgående og udgående moms som afregningen af moms med SKAT skal i de regionale budgetter og regnskaber registreres på funktion 6.52.59 Mellemløbskonto.

Der oprettes en konto for hver enkelt momsregistrering.

Kontoen skal være specificeret således:

- xx Indgående moms
- xx Udgående moms
- xx Afregning af moms

Afregningen skal ske særskilt for hver momsregistrering.

Ved køb af goder, der både benyttes i forbindelse med momsregistreret virksomhed og til andre formål, foretages en fordeling af momsbeløbet ved købet. Den del, der vedrører den momsregistrerede virksomhed, registreres som indgående moms i virksomhedens momsregnskab. Den anden del af momsbeløbet anmeldes til refusion via momsrefusionsordningen, jf. afsnit 2.6.2. Reglerne for fordeling af momsbeløb findes i Skatteministeriets lovbekendtgørelse om merværdiafgift (momsloven).

2.6.2 KØBSMOMS

Købsmoms anvendes her som betegnelse for den moms, som regionerne betaler ved køb af varer og tjenesteydelser, der *ikke* indgår i en momsregistreret virksomhed i regionerne.

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2018

I henhold til lov om konkurrencemæssig ligestilling mellem kommuners og regions egenproduktion og køb af ydelser hos eksterne leverandører i relation til udgifter til merværdiafgift m.v. får regionerne som hovedregel udgifter til købsmoms refunderet gennem en refusionsordning.

Formålet med denne refusionsordning er at tilstræbe lige konkurrencevilkår mellem det private erhvervsliv og regionernes fremstilling af ydelser til eget brug. Refusionen af købsmoms betyder nemlig, at den enkelte region i valget mellem at udføre opgaver i eget regi eller ved fremmede tjenesteydelser kan se bort fra købsmomsen.

Nedenfor er nærmere redegjort for konteringsreglerne i forbindelse med købsmoms. Der skal herudover henvises til bestemmelserne i ovennævnte lov samt i Økonomi- og Indenrigsministeriets bekendtgørelse om den kommunale og regionale momsrefusionsordning.

Kontering af købsmoms

Købsmoms og refusion heraf registreres i de regionale budgetter og regnskaber på funktion 5.80.95 Refusion af købsmoms. Under funktionen er autoriseret to grupperinger:

- 002 Refusion af købsmoms
- 003 Udgifter til købsmoms

Registreringen på grupperingerne skal i alle tilfælde ske ved anvendelse af hovedart 6 Finansudgifter.

Refusion af købsmoms samt refusion af tilskud i medfør af momsrefusionsordningens positivliste budgetteres og regnskabsføres på gruppering 002. Da hovedart 6 Finansudgifter anvendes ved registreringen, skal denne ske i form af en negativ udgiftspostering.

Udgifter til købsmoms og indirekte udgifter til købsmoms, jf. momsrefusionsordningens positivliste, budgetteres og regnskabsføres på gruppering 003. Endvidere budgetteres og regnskabsføres på gruppering 003 tilbagebetaling af momsrefusion i forbindelse med indtægtsdækket driftsvirksomhed (huslejeindtægter), købsmoms af anlægsudgifter ved salg af anlæg, samt tilbagebetaling af 17,5 pct. af tilskud fra fonde, private foreninger og institutioner m.v. Reglerne er omtalt nedenfor.

Refusion af købsmoms

De momsbeløb, der refunderes gennem refusionsordningen, omfatter afholdte momsudgifter på hovedkonto 1-4, bortset fra registreret moms, jf. afsnit 2.6.1.

Fra denne hovedregel er der *følgende specifikke undtagelser*:

- Momsudgifter vedrørende drifts- og anlægsudgifter på funktion 3.10.01 Tilskud til trafikskaber og funktion 2.10.30 Almene ældreboliger.
- Momsudgifter vedrørende anlægsudgifter for selvejende eller private institutioner på hovedkonto 2, såfremt institutionen har lejet sig ind eller vil leje sig ind i lokaler, der ejes eller opføres af andre end institutionen, eller hvis der ikke er indgået overenskomst med regionen inden anlægsarbejdets igangsætning

Dato: September 2012

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2012

- Momsudgifter vedrørende tilsvarende anlægsudgifter for selvejende eller private institutioner på funktion 1.10.01 Sygehuse og 2.10.01 Sociale tilbud, specialundervisning og rådgivning, i det omfang disse efter konteringsreglerne skal optages i regionernes budgetter og regnskaber

De nævnte momsudgifter kan *ikke* anmeldes til refusion. Som følge heraf skal der i disse tilfælde som *undtagelser fra hovedreglen* ske registrering af udgifterne *inklusive moms* i regionernes budgetter og regnskaber.

De moms bærende arter

Administrationen af momsrefusionsordningen er tilrettelagt således, at regionerne månedligt indberetter afholdte udgifter til købsmoms til Økonomi- og Indenrigsministeriet med henblik på refusion.

For at sikre en ensartet og entydig bestemmelse af de udgifter til købsmoms, som indgår i refusionsordningen, er artsinddelingen opbygget således, at der kun på nogle bestemte arter registreres udgifter med købsmoms.

Det drejer sig om:

- Art 2.2 Fødevarer
- Art 2.3 Brændsel og drivmidler
- Art 2.5 Køb af jord og bygninger (inkl. moms)
- Art 2.7 Anskaffelser
- Art 2.9 Øvrige varekøb
- Art 4.5 Entreprenør- og håndværkerydelser
- Art 4.9 Øvrige tjenesteydelser m.v.

Denne opdeling af arterne indebærer, at der på art 4.9 Øvrige tjenesteydelser m.v. *kun* må konteres momsbelagte ydelser.

Tjenesteydelser, som ikke er momsbelagte, skal derimod konteres på art 4.0 Tjenesteydelser uden moms. Det afgørende for kontering på art 4.0 er altså, at der er tale om ikke-momsbelagte tjenesteydelser. Hvorvidt art 4.0 eller art 4.9 skal anvendes i forbindelse med registreringen af godtgørelser (telefongodtgørelse, hotelgodtgørelse osv.), beror på, om godtgørelsen ydes efter regning, hvor der i beløbet indgår momsudgifter.

På art 4.0 skal endvidere konteres visse udgifter, som ikke er egentlige tjenesteydelser, men varekøb og anskaffelser, som ikke er belagt med moms. Som eksempler herpå kan nævnes avisabonnementer og køb af visse kunstgenstande.

Som omtalt i afsnit 2.5 er det frivilligt for regionerne, om de vil anvende arterne under hovedart 9 Interne udgifter og indtægter ved registreringen af interne afregninger, bortset fra ved overførsel af andele af udgifter til fælles formål fra hovedkonto 4 og 5 til hovedkonto 1-3.

Af hensyn til administrationen af momsrefusionsordningen er det imidlertid nødvendigt, at regionerne som udgangspunkt foretager registrering på de *eksterne* arter i forbindelse med afregning af momsbelagte ydelser mellem konti vedrørende momsregistreret virksomhed og konti vedrørende momsrefusionsordningen. Det skyldes, at opgørelsen af moms i momsrefusionsordningen sker på grundlag af registreringen på de eksterne arter.

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2018

Intern afregning af ydelser, som er momsbelagte, må således kun registreres med anvendelse af hovedart 9, når afregningen sker mellem konti, som i relation til momsafregning er ens. Ved afregning af momsbelagte ydelser mellem konti, som i relation til momsafregning er forskellige, skal beløbet debiteres kontoen, *hvortil* der flyttes, ved anvendelse af en ekstern art. Den konto, hvorfra der flyttes, krediteres beløbet ved anvendelse af den samme eksterne art.

Administrationen af momsrefusionsordningen indebærer endvidere, at køb af varer eller tjenesteydelser hos staten eller andre regioner, der på det pågældende aktivitetsområde er momsregistrerede og altså afregner deres leverancer inklusive moms, skal konteres på en af de momsbærende udgiftsarter og *ikke* på art 4.6, 4.7 eller 4.8.

En region kan dog godt, når den køber varer og tjenesteydelser i udlandet til levering i Danmark, anmelde importmoms og erhvervsmoms, der er afregnet hos SKAT, til refusion i Økonomi- og Indenrigsministeriet. Momsafløftningen sker her på samme måde, som hvis købet var foretaget i Danmark (dvs. gennem kontering på de momsbærende arter).

Positivlisten

Ud over udgifter på de momsbærende arter kan regionerne anmelde en procentdel af visse betalinger og tilskud til refusion under refusionsordningen. Baggrunden for dette er, at en række regioner lader aktiviteter udføre af private eller foreninger. Såfremt den del af disse betalinger eller tilskud, der dækker momsudgifter, ikke kunne anmeldes til refusion, ville det modvirke den tilsigtede konkurrenceneutralitet og begunstige udførelse af opgaver i regionalt regi.

De tilskud m.v., der kan anmeldes til refusion, beregnes som en procent af de bogførte udgifter på bestemte funktioner og arter. Reglerne herom er fastlagt i Økonomi- og Indenrigsministeriets bekendtgørelse om den kommunale og regionale momsrefusionsordning, og listen over betalinger og tilskud, der kan anmeldes til refusion - den såkaldte positivliste - er optaget som bilag til dette afsnit.

Den del af de tilskud, som kan anmeldes til refusion, bogføres ikke på hovedkonto 1-4, men på funktion 5.80.95. Refusion af købsmoms.

Fællesregional virksomhed

Af hensyn til refusionsordningen gælder for *fællesregional virksomhed*, som i *én* af fællesskabets regioner regnskabsføres med fuld artsspecifikation på hovedkonto 1-4, at de andre regioner i fællesskabet skal udgiftsføre betalinger til dette på art 4.7. Momsudgifterne anmeldes da til refusion af den regnskabsførende region, der herefter fremsender regninger eksklusive moms til de øvrige regioner i fællesskabet.

Dette gælder dog *ikke*, hvis den regnskabsførende region er momsregistreret på det pågældende område. I dette tilfælde skal der afregnes inklusive moms, jf. bemærkningerne ovenfor om anvendelse af en ekstern udgiftsart, hvis der er tale om afregning af leverancer inklusive moms.

Fællesregionale virksomheder, der af administrative grunde er selvstændigt regnskabsførende, kan - såfremt der foreligger godkendelse fra Økonomi- og Indenrigsministeriet - anmelde købsmoms til refusion gennem fællesskabets regioner.

Dato: 19. juli 2006

Ikrafttrædelsesår: Budget 2007

Er der ikke tale om et tilskud eller overførsler, der skal konteres på art 5.9, kan fællesskabets købsmoms refunderes på følgende måde. Regionernes betalinger til fællesskabets specificeres på en moms bærende betaling, der konteres på art 4.9, og en ikke-moms bærende betaling, der konteres på art 4.0. Opdelingen på moms bærende og ikke-moms bærende betaling foretages på grundlag af, hvor stor en del af betalingen der vedrører momsbelagte, henholdsvis ikke-momsbelagte, udgifter. Er der tale om en aconto-afregning med fællesskabet, må fordelingen foretages på grundlag af, hvor stor en del af betalingen der vedrører momsbelagte, henholdsvis ikke-momsbelagte udgifter. Ved den endelige regnskabsafklæggelse må beløbene på art 4.9, henholdsvis art 4.0 reguleres, således at de kommer til at svare til den rent faktiske fordeling af fællesskabets udgifter på moms bærende og ikke-moms bærende udgifter.

Ved egentlige køb af varer og tjenesteydelser hos et fællesskab, der er selvstændigt regnskabsførende, konteres der på en af de sædvanlige udgiftsarter.

Særligt om selvejende/private institutioner

På selvejende og private institutioner, som er selvstændigt regnskabsførende efter regionens standardkontoplan, kan regnskabsføringen foretages inklusive købsmoms.

Ved overdragelsen af budgettet til institutionen kan de moms bærende arter tillægges købsmoms, således at bevillingskontrol i institutionen løbende sker på grundlag af udgifter inklusive købsmoms.

Institutionens budget optages i regionens årsbudget uden købsmoms, og ved institutionens aflæggelse af regnskabet til regionen skal udgifterne registreres på de relevante arter på normal vis, hvorved købsmoms automatisk udskilles og henføres til funktion 5.80.95.

Optagelse af anlægsposterne for selvejende og private institutioner (bortset fra private ledede institutioner), med hvem der er indgået driftsoverenskomst før anlægsarbejdernes påbegyndelse, indebærer, at der kan ydes momsrefusion af afholdte anlægsgudgifter. I de tilfælde, hvor en institution har lejet sig ind eller vil leje sig ind i bygninger ejet af andre end institutionen, kan der ikke ydes momsrefusion af anlægsgudgifterne, jf. og så ovenfor.

Tilbagebetalingsregler vedrørende momsrefusionsordningen

For indtægtsdækket driftsvirksomhed skal købsmoms, der dækkes af *huslejeindtægter*, undtages fra refusion. Det sker ved, at 7,5 pct. af de bogførte egne huslejeindtægter på art 7.1 fragår ved den månedlige saldoopgørelse af købsmomsen til refusion. Huslejeindtægter registreret på art 7.1.

For øvrige former for indtægtsdækket driftsvirksomhed foretages der *ikke* modregning.

Af hensyn til en korrekt opgørelse af tilbagebetalingsgrundlaget og af afstemningsmæssige årsager er det nødvendigt at anvende en særlig art til registrering af egne huslejeindtægter.

Konteringsreglerne er derfor udformet således, at art 7.1 forbeholdes huslejeindtægter, der *ikke* stammer fra fremlejemål. Indtægter i form af varmebidrag (herunder acontobidrag) i forbindelse med de nævnte lejemål skal ligeledes registreres på art 7.1. Alle øvrige lejeindtægter skal registreres på art 7.2 eller art 7.9.

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2018

Tilbagebetalingsbeløbet, der vil indgå som minuspost i den månedlige opgørelse til Økonomi- og Indenrigsministeriet af beløb til momsrefusion, skal registreres på funktion 5.80.95, gruppering 003. Registreringen af modposterne til tilbagebetalingsbeløb skal ske på relevant funktion, hvor indtægten, der har forårsaget tilbagebetalingen, konteres.

For anlægsudgifter gælder, hvis et anlæg, for hvilket der er opnået momsrefusion, sælges eller overdrages, skal den refunderede købsmoms tilbagebetales til refusionsordningen. For grunde og bygninger skal der ske tilbagebetaling inden for en periode af 10 år fra ibrugtagningstidspunktet. For øvrige anlæg skal der ske tilbagebetaling inden for en periode af fem år fra ibrugtagningstidspunktet.

For grunde og bygninger afskrives det tilbagebetalingspligtige beløb efter stk. 1 lineært med 1/10 årligt fra ibrugtagningstidspunktet. For øvrige anlæg afskrives det tilbagebetalingspligtige beløb efter stk. 1 lineært med 1/5 årligt fra ibrugtagningstidspunktet.

Afståelsen af et anlæg, anses for sket på det tidspunkt, hvor der mellem køber og sælger er indgået en endelig og bindende aftale om overdragelse.

Tilbagebetalingen opføres på saldoopgørelsen ultimo regnskabsåret.

Ved udbetaling af erstatninger for skader eller lignende skal købsmoms refunderet i forbindelse med udbedring af den pågældende skade ikke tilbagebetales.

Købsmomsudgifter afholdt ved køb af varer og tjenesteydelser, *finansieret af tilskud til regionen fra fonde, private foreninger, institutioner mv.* er ikke omfattet af refusion. Tilskud fra offentlige myndigheder og andre offentlige instanser er som udgangspunkt ikke omfattet af refusionsordningens tilbagebetalingsregel.

Denne regel administreres ved, at et beløb svarende til 17,5 pct. af de nævnte typer af tilskud tilbagebetales til momsrefusionsordningen.

Det gælder dog som en undtagelse, at tilskud registreret på funktion 1.10.01 Sygehuse ikke er omfattet af tilbagebetalingsreglen.

Tilbagebetalingen opføres på saldoopgørelsen ultimo regnskabsåret.

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2018

Eksempel:

Eksemplet viser kontering af udgifter og købsmoms samt refusion heraf i forbindelse med sundhedsområdet

Konto for sygehuse (på funktion 1.10.01)	Kassekonto (på funktion 6.10.01)	Konto for købsmoms (på funktion 5.80.95, gruppe 003)	Konto for refusion af købsmoms (på funktion 5.80.95, (gruppe 002)
600 ¹⁾	600 ¹⁾		
	150 ¹⁾		
300 ²⁾	300 ²⁾		
	75 ²⁾		
500 ³⁾	500 ³⁾		
	125 ³⁾		
300 ⁴⁾	300 ⁴⁾		
	75 ⁴⁾		
	425 ⁶⁾	425 ⁵⁾	÷425 ⁶⁾

Noter til kontoskitserne:

- 1) Udgifter til øvrige varekøb - art 2.9
- 2) Udgifter til anskaffelser - art 2.7
- 3) Udgifter til entreprenør og håndværkerydelser - art 4.5
- 4) Udgifter til øvrige tjenesteydelser m.v. - art 4.9
- 5) Udgifter til købsmoms
- 6) Refusion af købsmoms - opføres som "negativ udgift" på funktion 5.80.95, gruppering 002

BILAG
Positivliste for regioner
gældende fra og med regnskab 2018

Artkonto	Funktion		Moms- og lønsums-	
			andelsprocent	
			(Drift: DR1)	(Anlæg: DR3)
Regioner				
4.0 ¹⁾	1.10.01	Sygehuse	39*	-
4.7 og 4.8 ²⁾	1.10.01	Sygehuse	21*	-
4.0 ¹⁰⁾	1.10.01	Sygehuse	61*	-
4.0 ¹⁰⁾	1.20.10	Almen lægehjælp	61*	-
4.0 ¹⁰⁾	1.20.11	Speciallægehjælp	61*	-
5.2	1.20.25	Høreapparater	75	-
4.0 ¹⁾	2.10.01	Sociale tilbud, special- undervisning og rådgivning	23	-
5.9	3.20.10	Tilskud til kulturelle aktiviteter	40	85

* Momsandelsprocenten indeholder en lønsumsandelprocent.

- 1) Gælder alene ikke-momsbelagte tjenesteydelser fra private leverandører og selvejende institutioner mv. uden driftsoverenskomst, der er et alternativ til kommunale eller regionale tilbud og som derfor registreres med ejerforholdskode 4 private.

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2018

- 9) Gælder ikke for udgifter til højt specialiseret behandling (lands- og landsdelspatienter).
10) Gælder kun for ydelser købt hos Statens Serum Institut.

Beregning af moms- og lønsumsandelprocenter:

For hver funktion på positivlisten er der beregnet en momsandelprocent, der afspejler, hvor stor en andel af udgifterne til den pågældende ydelse, der er momsbelagt. Tilsvarende er der, for de med * markerede relevante ydelser, beregnet en lønsumsandelprocent, der afspejler, hvor stor en andel af de samlede udgifter til den pågældende ydelse, der er lønudgifter.

Lønsumsandelprocenten er efterfølgende omregnet til momsandelprocenten ved at gange lønsumsandelprocenten med $(4,12/104,12)/(25/125)$, idet private leverandører, på de relevante områder, betaler en lønsumsafgift på 4,12 pct. af lønsummen+overskud/underskud. Herefter er den omregnede lønsumsandelprocent og momsandelprocenten lagt sammen til én moms- og lønsumsandelprocent.

Dato: Februar 2015

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2015

Regneeksempel for beløbet til refusion for kommuner: Bogføring af en faktura på 1.000 kr. (funktion 1.10.01 Sygehuse, art 4.0).Beløb til refusion: 1.000 kr. x 39 pct. x 25/125 = 78 kr.Der registreres i eksemplet følgende i budget- og regnskabssystemet for regioner:

- Udgiften, excl. den beregnede momsudgift dvs. 1.000 kr. - 78 kr. = 922 kr. registreres på funktion 1.10.01 Sygehuse, art 4.0.
- Den beregnede momsudgift, dvs. 78 kr. registreres på funktion 5.80.95, gruppering 003.

Momsrefusionen, dvs. 78 kr. registreres på funktion 5.80.95, gruppering 002

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Budget 2019/Regnskab 2018

3 DEN AUTORISEREDE KONTOPLAN

1 Sundhed

SYGEHUSVÆSEN

1.10.01 Somatiske sygehuse

1 Drift

120	Medicin
130	Implantater
140	Øvrige lægelige artikler
150	Kliniske analyser
210	Patientforsikringer
220	Patientskadeerstatning, sygehuse
230	Patientskadeerstatning, praksis og privat sygehus

3 Anlæg

3035	<u>Nyt Aalborg Universitetshospital</u>	
9000	<u>Det nye Universitetshospital i Aarhus - DNU</u>	
7699	Regionshospitalet Viborg, RHV	
6599	<u>Det Nye hospital i Vest, DNV-Gødstrup</u>	
1671	<u>Nyt Universitetshospital i Odense - Nyt OUH, somatik</u>	
1672	<u>Kolding Sygehus</u>	
1673	<u>Sygehus Sønderjylland, Aabenraa</u>	
1911	<u>Det nye Rigshospital</u>	
1711	Nyt Hospital Herlev	1811
	Nyt Hospital Hvidovre	
1211	Nyt Hospital Bispebjerg	
2211	Nyt Hospital Nordsjælland	
8004	<u>Projekt Universitetshospital Køge</u>	
8003	<u>Slagelse Sygehus, fase 1, Akutmodtagelse</u>	

1.10.02 Psykiatriske sygehuse og afdelinger

1 Drift

120	Medicin
130	Implantater
140	Øvrige lægelige artikler
150	Kliniske analyser
210	Patientforsikringer
220	Patientskadeerstatning, sygehuse
230	Patientskadeerstatning, praksis og privat sygehus

3 Anlæg

5181	<u>Ny Retspsykiatri Sct. Hans</u>	
8002	<u>Nyt psykiatrisygehus i Slagelse</u>	

SYGESIKRING M.V.

1.20.10	Almen lægehjælp
1.20.11	Speciallægehjælp
1.20.12	Medicin
1.20.13	Tandlægebehandling
1.20.14	Fysiurgisk behandling
1.20.15	Kiropraktor
1.20.16	Briller
1.20.17	Rejsesygeforsikring
1.20.18	Fodterapeuter
1.20.19	Psykologbehandling

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Budget 2019/Regnskab 2018/Regnskab 2019

- 1.20.20 Øvrige sygesikringsudgifter
- 1.20.21 Ernæringspræparater
- 1.20.22 Profylaktiske svangerundersøgelser
- 1.20.23 Lægeundersøgelser af børn
- 1.20.24 Vaccinationer
- 1.20.25 Høreapparater
- 1.20.30 Specialiseret tandplejetilbud

ADMINISTRATION AF SUNDHEDSOMRÅDET

- 1.50.33 Central administration af sundhedsområdet (ekskl. psykiatri)
- 1.50.34 Decentral administration af sundhedsområdet (ekskl. psykiatri)
- 1.50.35 Administration af det psykiatriske område
- 1.50.36 IT - sundhedsområdet (ekskl. psykiatri)
- 1.50.37 IT - sundhedsområdet (psykiatri)

DIVERSE UDGIFTER OG INDTÆGTER

- 1.60.41 Øvrige udgifter og indtægter
- 1.60.42 Generelle reserver

ANDEL AF FÆLLES FORMÅL OG ADMINISTRATION

- 1.70.50 Fælles formål og administrationsudgifter vedr. sundhed

ANDEL AF RENTER M.V.

- 1.80.60 Renter m.v.

FINANSIERING

- 1.90.90 Bloktilskud fra staten
- 1.90.92 Kommunalt aktivitetsafhængigt bidrag
  - 7 Finansiering
    - 833 Somatik
    - 835 Stationær psykiatri
    - 836 Ambulant psykiatri
    - 837 Praksissektoren (Sygesikring)
- 1.90.93 Aktivitetsbestemte tilskud fra staten

Dato: Junil 2018

Ikrafttrædelsesår: Budget 2019/ Regnskab 2019

2 Social og specialundervisning

SOCIALE TILBUD OG SPECIALUNDERVISNING

- 2.10.01 Sociale tilbud, specialundervisning og rådgivning
- 2.10.30 Almene ældreboliger
  - 1 Drift
    - 501 Ydelsesstøtte vedrørende private ældreboliger
    - 502 Lejetab
    - 503 Lejeindtægter

DIVERSE OMKOSTNINGER OG INDTÆGTER

- 2.60.40 Central og decentral administration af det sociale område
- 2.60.50 Øvrige omkostninger og indtægter

ANDEL AF FÆLLES FORMÅL OG ADMINISTRATION

- 2.70.60 Fælles formål og administrationsomkostninger vedr. sociale tilbud og specialundervisning

RENTER M.V.

- 2.80.70 Renter m.v.

SÆRLIGE ADMINISTRATIVE OPGAVER

- 2.85.80 Særlige administrative opgaver

FINANSIERING

- 2.90.90 Objektive finansieringsbidrag
  - 7 Finansiering
    - 831 Objektiv finansiering - socialområdet
    - 832 Objektiv finansiering - specialundervisningsområdet
- 2.90.91 Bloktilskud fra staten

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2019

3 Regional udvikling

KOLLEKTIV TRAFIK

- 3.10.01 Tilskud til trafikselskaber
  - 1 Drift
    - 001 Tilskud til trafikselskaber vedrørende ydelser udført af private leverandører

KULTUREL VIRKSOMHED

- 3.20.10 Tilskud til kulturelle aktiviteter
  - 1 Drift
    - 001 Projekttilsagn

ERHVERVSUDVIKLING

- 3.30.20 Vækstfora
  - 1 Drift
    - 001 Projekttilsagn
- 3.30.21 Turisme
  - 1 Drift
    - 001 Projekttilsagn
- 3.30.22 Innovation og ny teknologi
  - 1 Drift
    - 001 Projekttilsagn
- 3.30.23 Erhvervsservice og iværksætteri
  - 1 Drift
    - 001 Projekttilsagn
- 3.30.24 Udvikling af menneskelige ressourcer
  - 1 Drift
    - 001 Projekttilsagn
- 3.30.25 Udvikling af yder- og landdistriktsområder
  - 1 Drift
    - 001 Projekttilsagn

UDDANNELSE

- 3.40.30 Regionale udviklingsopgaver på undervisningsområdet
  - 1 Drift
    - 001 Projekttilsagn

MILJØ

- 3.50.40 Jordforurening
- 3.50.41 Råstoffer

DIVERSE OMKOSTNINGER OG INDTÆGTER

- 3.60.50 Øvrige omkostninger og indtægter
- 3.60.51 Central og decentral administration af regional udvikling.

ANDEL AF FÆLLES FORMÅL OG ADMINISTRATION

- 3.70.63 Fællesomkostninger og administrationsomkostninger vedr. regionale udviklingsopgaver

---

Dato: Maj 2010

Ikrafttrædelsesår: Budget 2011

ANDEL AF RENTER M.V.

3.80.70 Renter

FINANSIERING

3.90.90 Bloktilskud fra staten

3.90.91 Kommunale udviklingsbidrag

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2019

4 Fælles formål og administration

POLITISK ORGANISATION

- 4.10.01 Fælles formål
- 4.10.02 Regionsrådsmedlemmer
  - 1 Drift
    - 040 Vederlag mv. til politikere
- 4.10.04 Valg m.v.

ADMINISTRATIV ORGANISATION

- 4.20.12 Sekretariat og forvaltninger
- 4.20.13 Fælles IT

LØNPULJER m.v.

- 4.30.21 Løn- og barselpuljer

TJENESTEMANDSPENSIONER

- 4.40.31 Tjenestemandspensioner
  - 1 Drift
    - 050 Udbetaling af pension til tjenestemænd fratrædt før 1.1.2007
    - 2 Statsrefusion
  - 050 Refusion af pensionsudbetalinger vedr. tjenestemænd fratrædt før 1.1.2007

DIVERSE OMKOSTNINGER OG INDTÆGTER

- 4.60.51 Øvrige omkostninger og indtægter
- 4.60.52 Interne forsikringspuljer

OVERFØRSEL TIL HOVEDKONTO 1-3

- 4.70.99 Overførsel - Fælles formål og administration

Dato: Oktober 2011

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2011

6 Balance

LIKVIDE AKTIVER

- 6.10.01 Kontante beholdninger
- 6.10.05 Indskud i pengeinstitutter m.v.
- 6.10.07 Investerings- og placeringsforeninger
- 6.10.08 Realkreditobligationer
- 6.10.09 Kommunekreditsobligationer
- 6.10.10 Statsobligationer m.v.
- 6.10.11 Udenlandske obligationer

TILGODEHAVENDER HOS STATEN

- 6.15.13 Tilgodehavender hos staten
  - 8 Aktiver
    - 001 Kontant tilgodehavende hos staten som følge af delingsaftalen

KORTFRISTEDE TILGODEHAVENDER I ØVRIGT

- 6.28.14 Tilgodehavender i betalingskontrol
- 6.28.15 Andre tilgodehavender
- 6.28.17 Mellemregninger med foregående og følgende regnskabsår
- 6.28.18 Finansielle aktiver tilhørende selvejende institutioner med driftsoverenskomst
- 6.28.19 Tilgodehavender hos kommuner og andre regioner
  - 8 Aktiver
    - 001 Kontant tilgodehavender hos kommuner som følge af delingsaftalen
    - 002 Kontant tilgodehavender hos regioner som følge af delingsaftalen

LANGFRISTEDE TILGODEHAVENDER

- 6.32.20 Pantebreve
- 6.32.21 Aktier og andelsbeviser m.v.
- 6.32.24 Indskud i Landsbyggefonden m.v.
  - 8 Aktiver
    - 001 Grundkapitalindskud (Indskud i Landsbyggefonden)
    - 002 Grundkapital til ældreboliger
- 6.32.25 Andre langfristede udlån og tilgodehavender
  - 8 Aktiver
    - 001 Udlån til kommuner som følge af delingsaftalen
    - 002 Udlån til regioner som følge af delingsaftalen
    - 003 Udlån til staten som følge af delingsaftalen
- 6.32.26 Ikke-likvide obligationer
- 6.32.27 Deponerede beløb for lån m.v.
  - 8 Aktiver
    - 900 Renter af hensatte beløb
      - 901 Hensættelser vedr. kvalitetsfonden
    - 902 Overført til projektspecifik egenfinansiering
    - 903 Tilskud vedr. kvalitetsfondsinvesteringer
    - 904 Lån vedr. kvalitetsfondsinvesteringer
    - 905 Egenfinansiering vedr. kvalitetsfondsinvesteringer
    - 906 Frigivelse vedr. kvalitetsfondsinvesteringer
    - 907 Renter af deponerede beløb vedr. kvalitetsfondsinvesteringer

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2018

3035 Nyt Aalborg Universitetshospital
9000 Det nye Universitetshospital i Aarhus - DNU
7699 Regionshospitalet Viborg, RHV
6599 Det Nye hospital i Vest, DNV - Gødstrup
1671 Det Nye Universitetshospital i Odense - Nyt OUH, somatik
1672 Kolding Sygehus
1673 Sygehus Sønderjylland, Aabenraa
1911 Det nye Rigshospital
1711 Nyt Hospital Herlev
1811 Nyt Hospital Hvidovre
1211 Nyt Hospital Bispebjerg
2211 Nyt Hospital Nordsjælland
5181 Ny Retspsykiatri Sct. Hans
8004 Projekt Universitetshospital Køge
8002 Nyt psykiatrisygehus i Slagelse
8003 Slagelse Sygehus, fase 1, Akutmodtagelse

AKKUMULERET RESULTAT HOVEDKONTO 2

6.35.31 Akkumuleret resultat vedr. hovedkonto 2

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2018

AKTIVER VEDRØRENDE BELØB TIL OPKRÆVNING ELLER UDBETALING FOR ANDRE

- 6.38.36 Kommuner og regioner m.v.
- 6.38.37 Staten

AKTIVER TILHØRENDE FONDS OG LEGATER

- 6.42.42 Legater
- 6.42.43 Deposita

PASSIVER TILHØRENDE FONDS OG LEGATER

- 6.45.46 Legater
- 6.45.47 Deposita

PASSIVER VEDRØRENDE BELØB TIL OPKRÆVNING ELLER UDBETALING FOR ANDRE

- 6.48.48 Kommuner og regioner m.v.
- 6.48.49 Staten

KORTFRISTET GÆLD TIL PENGEINSTITUTTER

- 6.50.50 Kassekreditter og byggelån

KORTFRISTET GÆLD TIL STATEN

- 6.51.52 Gæld til staten
  - 9 Passiver
    - 001 Kontant kompensation til staten som følge af delingsaftalen
- 6.51.53 Periodeafgrænsning
  - 9 Passiver
    - 903 Tilskud vedr. kvalitetsfondsinvesteringer
    - 906 Frigivelse vedr. kvalitetsfondsinvesteringer
      - 3035 Nyt Aalborg Universitetshospital
      - 9000 Det nye Universitetshospital i Aarhus - DNU
      - 7699 Regionshospitalet Viborg, RHV
      - 6599 Det nye hospital i Vest, DNV - Gødstrup
      - 1671 Det Nye Universitets hospital, Nyt OUH, somatik
      - 1672 Kolding sygehus
      - 1673 Sygehus Sønderjylland, Aabenraa
      - 1911 Det nye Rigshospital
      - 1711 Nyt Hospital Herlev
      - 1811 Nyt Hospital Hvidovre
      - 1211 Nyt Hospital Bispebjerg
      - 2211 Nyt Hospital Nordsjælland
      - 5181 Ny Retspsykiatri Sct. Hans
      - 8004 Projekt Universitetshospital Køge
      - 8002 Nyt psykiatrisygehus i Slagelse
      - 8003 Slagelse Sygehus, fase1, Akutmodtagelse

KORTFRISTET GÆLD I ØVRIGT

- 6.52.54 Kommuner og andre regioner
  - 9 Passiver

Dato: December 2010

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2010

- 001 Kontant kompensation til kommuner som følge af delingsaftalen
- 002 Kontant kompensation til andre regioner som følge af delingsaftalen
- 6.52.55 Feriepenge
- 6.52.56 Anden kortfristet gæld med indenlandsk betalingsmodtager
- 6.52.57 Anden kortfristet gæld med udenlandsk betalingsmodtager
- 6.52.59 Mellemløbskonto
- 6.52.61 Selvejende institutioner med driftsoverenskomst
- 6.52.62 Afstemnings- og kontrolkonto

LANGFRISTET GÆLD

- 6.55.63 Selvejende institutioner med driftsoverenskomst
- 6.55.64 Stat og hypotekbank
- 9 Passiver
  - 001 Lån fra staten som følge af delingsaftalen

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2018

- 6.55.65 Kommuner og andre regioner
  - 9 Passiver
    - 001 Lån fra kommuner som følge af delingsaftalen
    - 002 Lån fra andre regioner som følge af delingsaftalen
- 6.55.66 Kommunernes Pensionsforsikring
- 6.55.67 Andre forsikringsselskaber
- 6.55.68 Realkredit
- 6.55.70 Kommunekredit
- 6.55.71 Pengeinstitutter
- 6.55.74 Offentligt emitterede obligationer i udland
- 6.55.75 Anden langfristet gæld med indenlandsk kreditor
- 6.55.76 Anden langfristet gæld med udenlandsk kreditor
- 6.55.77 Langfristet gæld vedrørende ældreboliger
- 6.55.78 Gæld vedr. kvalitetsfondsinvesteringer
  - 9 Passiver
    - 920 Afdrag
    - 921 Lånoptagelse
      - 3035 Nyt Aalborg Universitetshospital
      - 9000 Det nye Universitetshospital i Aarhus - DNU
      - 7699 Regionshospitalet Viborg, RHV
      - 6599 Det nye hospital i Vest, DNV - Gødstrup
      - 1671 Det Nye Universitets hospital, Nyt OUH, somatik
      - 1672 Kolding sygehus
      - 1673 Sygehus Sønderjylland, Aabenraa
      - 1911 Det nye Rigshospital
      - 1711 Nyt Hospital Herlev
      - 1811 Nyt Hospital Hvidovre
      - 1211 Nyt Hospital Bispebjerg
      - 2211 Nyt Hospital Nordsjælland
      - 5181 Ny Retspsykiatri Sct. Hans
      - 8004 Projekt Universitetshospital Køge
      - 8002 Nyt psykiatrisygehus i Slagelse
      - 8003 Slagelse Sygehus, fase1, Akutmodtagelse
- 6.55.79 Gæld vedrørende finansielt leasede aktiver

MATERIELLE ANLÆGSAKTIVER

- 6.58.80 Grunde
  - 8 Aktiver
    - 001 Sygehuse og sundhedsområdet - regionale
    - 002 Sygehuse og sundhedsområdet - selvejende institutioner
    - 003 Sociale opgaver - regionale
    - 004 Sociale opgaver - selvejende institutioner
    - 005 Regionale udviklingsopgaver
    - 006 Ikke fordelte aktiver
- 6.58.81 Bygninger
  - 8 Aktiver
    - 001 Sygehuse og sundhedsområdet - regionale
    - 002 Sygehuse og sundhedsområdet - selvejende institutioner
    - 003 Sociale opgaver - regionale
    - 004 Sociale opgaver - selvejende institutioner
    - 005 Regionale udviklingsopgaver
    - 006 Ikke fordelte aktiver

Dato: December 2010

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2010

- 6.58.82 Tekniske anlæg, maskiner, større specialudstyr og transportmidler
- 8 Aktiver
    - 001 Sygehuse og sundhedsområdet - regionale
    - 002 Sygehuse og sundhedsområdet - selvejende institutioner
    - 003 Sociale opgaver - regionale
    - 004 Sociale opgaver - selvejende institutioner
    - 005 Regionale udviklingsopgaver
    - 006 Ikke fordelte aktiver
- 6.58.83 Inventar - herunder computere og andet IT-udstyr
- 8 Aktiver
    - 001 Sygehuse og sundhedsområdet - regionale
    - 002 Sygehuse og sundhedsområdet - selvejende institutioner
    - 003 Sociale opgaver - regionale
    - 004 Sociale opgaver - selvejende institutioner
    - 005 Regionale udviklingsopgaver
    - 006 Ikke fordelte aktiver

Dato: September 2012

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2012

- 6.58.84 Materielle anlægsaktiver under udførelse og forudbetalinger for materielle anlægsaktiver
- 8 Aktiver
    - 001 Sygehuse og sundhedsområdet - regionale
    - 002 Sygehuse og sundhedsområdet - selvejende institutioner
    - 003 Sociale opgaver - regionale
    - 004 Sociale opgaver - selvejende institutioner
    - 005 Regionale udviklingsopgaver
    - 006 Ikke fordelte aktiver

IMMATERIELLE ANLÆGSAKTIVER

- 6.62.85 Udviklingsprojekter og andre erhvervede immaterielle anlægsaktiver
- 8 Aktiver
    - 001 Sygehuse og sundhedsområdet - regionale
    - 002 Sygehuse og sundhedsområdet - selvejende institutioner
    - 003 Sociale opgaver - regionale
    - 004 Sociale opgaver - selvejende institutioner
    - 005 Regionale udviklingsopgaver
    - 006 Ikke fordelte aktiver

OMSÆTNINGSAKTIVER-VAREBEHOLDNINGER

- 6.65.86 Varebeholdninger/-lagre
- 8 Aktiver
    - 001 Sygehuse og sundhedsområdet - regionale
    - 002 Sygehuse og sundhedsområdet - selvejende institutioner
    - 003 Sociale opgaver - regionale
    - 004 Sociale opgaver - selvejende institutioner
    - 005 Regionale udviklingsopgaver
    - 006 Ikke fordelte aktiver

OMSÆTNINGSAKTIVER - FYSISKE ANLÆG TIL SALG

- 6.68.87 Grunde og bygninger bestemt til videresalg
- 8 Aktiver
    - 001 Sygehuse og sundhedsområdet - regionale
    - 002 Sygehuse og sundhedsområdet - selvejende institutioner
    - 003 Sociale opgaver - regionale
    - 004 Sociale opgaver - selvejende institutioner
    - 005 Regionale udviklingsopgaver
    - 006 Ikke fordelte aktiver

PASSIVER

HENSATTE FORPLIGTELSER

- 6.72.90 Hensatte forpligtelser
- 9 Passiver
    - 001 Ikke-forsikringsdækkede tjenestemandspensioner
    - 002 Tilsagn vedrørende kulturel virksomhed
    - 003 Tilsagn vedrørende erhvervsudvikling
    - 004 Tilsagn vedrørende uddannelse

Dato: Maj 2010

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2010

EGENKAPITAL

6.75.94 Modpost for donationer
6.75.95 Reserve for opskrivninger
6.75.96 Akkumuleret resultat for sundhedsområdet
6.75.98 Akkumuleret resultat for det regionale udviklingsområde
6.75.99 Balancekonto

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Budget 2019

4 KONTERINGSREGLER

Hovedkonto 1 Sundhed

Hovedkontoen omfatter udgifter og indtægter vedrørende regionernes sygehuse og dertil knyttede institutioner m.v., samt udgifter og indtægter vedrørende sygesikring. Endvidere registreres udgifter og indtægter forbundet med administration af sundhedsområdet.

I forbindelse med bevillingsafgivelsen anvendes på hovedkontoen omkostningsbaserede principper, mens der i regnskabet anvendes både udgifts- og omkostningsbaserede principper.

SYGEHUSVÆSEN

1.10.01 Somatiske sygehuse

På denne funktion registreres udgifter og indtægter vedrørende regionens somatiske sygehuse samt udgifter og indtægter vedrørende sygehusydelse, der leveres uden for regionens sygehuse, f.eks. hospiceophold og behandling i andre regioner eller i udlandet. Udgifter og indtægter vedrørende regionens psykiatriske sygehuse og afdelinger registreres på funktion 1.10.02.

Registrering på *omkostningssted* er autoriseret. Udgifter og indtægter på sygehusområdet registreres i regnskabet på omkostningssted i overensstemmelse med Sygehusvæsenets Organisationsregister, SOR, på lavest muligt relevant niveau. Det betyder, at de udgiftstyper, der kan registreres på et givent niveau uden anvendelse af fordelingsnøgler, skal registreres på dette niveau, jf. afsnit 2.3.

I budgettet skal der registreres på sygehusniveau i overensstemmelse med SOR, hvilket vil sige en selvstændig organisatorisk enhed. Et sygehus kan udgøre en eller flere geografiske enheder afhængig af, hvordan sygehusvæsenet er organiseret.

Den tværgående grupperingsstruktur er autoriseret på funktionen, ligesom den er det på de øvrige funktioner i kontoplanen for regionerne. Herudover er der på funktionen en række autoriserede grupperinger, som er specifikke for funktionen, f.eks. gruppering 120 Medicin.

Registrering på de enkelte sygehuse

Udgifter og indtægter vedrørende de enkelte sygehuse registreres på omkostningsstedsnumre i overensstemmelse med SOR på lavest mulige relevante niveau. Regionerne skal sikre, at det er muligt for de centrale myndigheder for hvert omkostningsstednummer at udlede oplysninger om den organisatoriske enheds adresse, afdelingsspeciale o.s.v.

Betaling for ydelser, der udveksles mellem regionens egne sygehuse omposteres mellem omkostningsstederne for de pågældende sygehuse ved anvendelse af de interne arter under hovedart 9 eller plus-/minusposter på samme art. Dog registreres resourceanvendelsen ved ambulant behandling og undersøgelser, der er resultatet af *henvisninger mellem regionens egne sygehuse*, kun på det sygehus, hvor aktiviteten foregår.

Indtægter fra andre regioner for indlæggelser, ambulant behandling eller undersøgelser registreres ligeledes på de enkelte sygehuse, under anvendelse af art 7.8.

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2018

Der er på funktionen særskilt autoriseret omkostningssteder på dranst 3 til sygehusbygninger, der finansieres via kvalitetsfondsmidlerne. Følgende omkostningssteder er autoriserede:

3 Anlæg

3035	<u>Nyt Aalborg Universitetshospital</u>
9000	<u>Det nye Universitetshospital i Aarhus - DNU</u>
7699	Regionshospitalet Viborg, RHV
6599	<u>Det Nye hospital i Vest, DNV - Gødstrup</u>
1671	<u>Det Nye Universitetshospital i Odense - Nyt OUH, somatik</u>
1672	<u>Kolding Sygehus</u>
1673	<u>Sygehus Sønderjylland, Aabenraa</u>
1911	<u>Det nye Rigshospital</u>
1711	Nyt Hospital Herlev
1811	Nyt Hospital Hvidovre
1211	Nyt Hospital Bispebjerg
2211	Nyt Hospital Nordsjælland
8004	<u>Projekt Universitetshospital Køge</u>
8003	<u>Slagelse Sygehus, fase 1, Akutmodtagelse</u>

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Budget 2019/Regnskab 2019

Fælleskonto

Fællesudgifter og -indtægter vedrørende sygehuse registreres på omkostningssted 0001. På fælleskontoen registreres udgifter og indtægter, som ikke objektivt kan fordeles på de enkelte sygehuse.

Betalinger til andre regioner vedrørende indlæggelser, ambulante behandling eller undersøgelser på somatiske sygehuse skal ligeledes registreres på det fælles omkostningssted og ved anvendelse af gruppering 810 Betalinger - andre regioner. Såfremt det enkelte sygehus disponerer over udgifter til andre regioner i forbindelse med indlæggelser, ambulante behandling eller undersøgelser, kan dette registreres ved at underopdele fælleskontoen og lade det enkelte sygehus disponere over en del heraf. Registreringen må ikke ske på omkostningsstederne for de enkelte sygehuse.

Betalinger til andre offentlige myndigheder registreres under ejerforholdskode 3 Andre offentlige myndigheder. Betaling for indlæggelse på private sygehuse og for indlæggelse på udenlandske sygehuse registreres under ejerforholdskode 4 Private leverandører af ikke-momsbelagte tjenesteydelser og ved anvendelse af gruppering 820 Betalinger - private sygehuse og institutioner

Selvejende og private sygehuse, hvormed regionen har driftsoverenskomst, optages i regionens budget og regnskab efter de regler om selvejende og private institutioner, der er anført i afsnit 2.3.

Det understreges, at der skal være tale om en egentlig driftsoverenskomst, dvs. at regionen skal have indflydelse på en lang række forhold omkring driften, jf. hvad der er gældende for selvejende og private institutioner med driftsoverenskomster på det sociale område. Benyttelsesaftaler alene berettiger således ikke til, at selvejende/private sygehuse optages i regionens budget eller regnskab. Optages et privat/selvejende sygehus i budgettet og regnskabet, gælder de almindelige regler om mellemregionale betalinger (anvendelse af art 4.8 henholdsvis 7.8) i tilfælde af, at andre regioner benytter pladser på det pågældende sygehus.

Bestemmelserne vedrørende optagelse af selvejende og private sygehuse i regionens budget og regnskab gælder også institutioner med driftsoverenskomst, såfremt de henhører under et sygehus. Det er i denne henseende underordnet, om de modtager patienter til indlæggelse eller ambulante behandling.

Hjælpefunktioner

På funktionen registreres endvidere en række hjælpeaktiviteter, der løses på fælles grundlag inden for regionens sygehusvæsen, og som ikke direkte har med patientbehandling at gøre. Det drejer sig om aktiviteter, der ofte varetages af selvstændige organisatoriske enheder, f.eks. apoteker, kursusafdelinger, centralvaskerier, centralkøkken, befordring af patienter, vaskerier, facility management. Hjælpeaktiviteter vedr. det psykiatriske område registreres dog på funktion 1.10.02.

1.10.02 Psykiatriske sygehuse og afdelinger

På funktionen registreres samtlige omkostninger og indtægter for psykiatriske sygehuse, der er organiseret som selvstændige enheder. For psykiatriske afdelinger registreres de direkte henførbare omkostninger samt en andel af fællesomkostninger efter regionens nærmere bestemmelse. På denne funktion registreres også særlige pladser på psykiatrisk afdeling, jf. sundhedslovens § 238a.

Registreringsprincipperne anført under funktion 1.10.01 gælder også på det psykiatriske område, fx registrering på omkostningssted.

Hjælpeaktiviteter (service og kliniske ydelser) vedr. det psykiatriske område registreres

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Budget 2019

på gruppering 730. Det er tilstrækkeligt, at registreringen foretages i forbindelse med regnskabsaflægningen.

Der er på funktionen særskilt autoriseret omkostningssteder på dranst 3 til psykiatriske sygehusbyggerier, der finansieres via kvalitetsfondsmidlerne. Følgende omkostningssteder er autoriserede:

3 Anlæg

5181 Ny Retspsykiatri Sct. Hans

8002 Nyt psykiatrisygehus i Slagelse

Omkostninger til uafsluttede og igangværende byggerier vedr. psykiatriske sygehuse kan registreres på funktion 1.10.01. Nye byggerier vedr. psykiatriske sygehuse skal registreres på funktion 1.10.02.

SYGESIKRING M.V.

På denne hovedfunktion registreres de regionale udgifter og indtægter i medfør af lov om offentlig sygesikring.

Der er autoriseret følgende udtømmende funktioner til registrering af de forskellige udgiftskategorier:

1.20.10 Almen lægehjælp

1.20.11 Speciallægehjælp

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2019

- 1.20.12 Medicin
- 1.20.13 Tandlægebehandling
- 1.20.14 Fysiurgisk behandling
- 1.20.15 Kiropraktor
- 1.20.16 Brilller
- 1.20.17 Rejsesygeforsikring
- 1.20.18 Fodterapeuter
- 1.20.19 Psykologbehandling
- 1.20.20 Øvrige sygesikringsudgifter
- 1.20.21 Ernæringspræparater
- 1.20.22 Profylaktiske svangerundersøgelser
- 1.20.23 Lægeundersøgelser af børn
- 1.20.24 Vaccinationer
- 1.20.25 Høreapparater
- 1.20.30 Specialiseret tandplejetilbud

Det bemærkes, at der på funktion 1.20.20 registreres alle øvrige udgifter, f.eks. tilskud til rideterapi, tilskud til optræning og behandling samt udgifter til tolkebistand i forbindelse med lægebehandling.

I forbindelse med offentlig sygesikring anvendes som udgangspunkt art 5.2.

Art 5.2 anvendes således til registrering af udgifter til betaling af regninger, som kan specificeres på den enkelte patient, herunder udgifter til medicin og tilskud til brilller. Herudover gælder for funktionerne de generelle regler for artskontering.

I forbindelse med anvendelse af art 5.2 skal der ved overførsler af ydelser eller produkter fra et andet kontoområde i regionen til hovedfunktionen foretages en indtægtsregistrering af salget på det kontoområde, hvorfra salget foretages (f.eks. funktion 1.10.01) ved anvendelse af art 7.2 eller 7.9. For øvrige overførsler finder de generelle regler for interne afregninger anvendelse.

Kun sygesikringsudgifter til regionens egne borgere må fremgå af hovedfunktionen. Udlæg til sygesikringsudgifter for andre regioner må derfor enten registreres på en mellemregningskonto eller udlignes ved kreditering.

Det bemærkes, at udgifter og indtægter vedrørende sygesikringsbeviser registreres på funktion 1.60.41

ADMINISTRATION AF SUNDHEDSOMRÅDET

1.50.33 Central administration af sundhedsområdet (ekskl. psykiatri)

Den centrale administration af sundhedsområdet omfatter den generelle ledelse af sundhedsområdet (direktør og dennes kontor/sekretariat) og centraladministrative funktioner på området, der entydigt kan henføres, til denne vedr. HR, økonomi, regnskab, indkøb, kommunikation, ejendomsadministration, IT og telefoni. Såfremt sidstnævnte opgaver løses på tværs af de regionale aktivitetsområder, registreres omkostninger og indtægter på funktionerne 4.20.12.

Herudover omfattes administrative omkostninger vedr. sundhedsadministrativt IT (fx sundhedsjournalen, sygesikringssystem, sundhedsplatform, løn- og personalesystemer på sundhedsområdet), forskningsadministration og administration vedr. sygehusbyggeri, der ikke er kvalitetsfondsbyggerier. Administrative omkostninger vedr. kvalitetsfondsbyggerier på det somatiske område registreres på funktion 1.50.36.

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2019

Endvidere omfattes omkostninger til kontorhold i de centraladministrative enheder samt drift og vedligeholdelse af fysiske rammer, herunder vand, varme, el, rengøring, vagt, intern service, kantinedrift mv. Omkostninger til bygningsdrift og vedligeholdelse registreres på funktionerne 4.20.12, såfremt der i ejendommen varetages opgaver vedr. flere af de regionale aktivitetsområder.

Herudover omfattes omkostninger til kurser, seminarer, rejseomkostninger mv. vedr. ansatte i centraladministrative funktioner.

Lønomsotninger vedr. den centrale administration af sundhedsområdet opgøres med udgangspunkt i, at alle medarbejdere i de dedikerede centrale administrative enheder betragtes som administrative medarbejdere.

Omkostninger til sundhedsplanlægning (fx psykiatriplan og sundhedsberedskabsplan), kvalitet og udvikling af sundhedsområdet (fx det fælles medicinkort), patientvejledning og sundhedsfaglige råd og udvalg (fx samrådet for abort og sterilisation og lægemiddelkomitéer) registreres på funktionerne 1.10.01 og 1.10.02.

Særskilte servicefunktioner knyttet til den direkte patientbehandling på sundhedsområdet (fx vaskerier, køkkener, transport af varer og patienter, medicoteknik) betragtes ikke som administration og registreres på funktionerne 1.10.01 og 1.10.02.

Andelen af omkostninger, der vedrører det psykiatriske område, fordeles senest ved regnskabsafslutningen til funktion 1.50.35.

1.50.34 Decentral administration af sundhedsområdet (ekskl. psykiatri)

Den decentrale administration af sundhedsområdet kan fx være placeret i centre, afdelinger/klinikker mv. på sygehuse og omfatter som udgangspunkt de samme opgaveområder, som er anført under funktion 1.50.33 Central administration af sundhedsområdet (ekskl. psykiatri). Den decentrale administration er afgrænset til HR, økonomi, regnskab, indkøb, kommunikation, ejendomsadministration, IT og telefoni.

Herudover omfattes decentrale administrative omkostninger vedr. byggeri, der ikke er kvalitetsfundsbyggerier, sundhedsadministrativt it og forskningsadministration. Administrative omkostninger vedr. kvalitetsfundsbyggerier på det somatiske område registreres på funktion 1.50.36.

Den decentrale administration er den administration, der ikke er placeret centralt i fx regionshuset.

Lønomsotninger til de *dedikerede administrative decentrale enheder* (fx økonomi- og regnskabsfunktion på et sygehus) kan opgøres ud fra de årsværk, der kan henføres til de dedikerede decentrale administrative enheder via løndata fra KRL, som er kodet med en eller flere bestemte LOS-koder (afdelingskoder).

Endvidere omfattes omkostninger til kontorhold, IT og telefoni i de decentraladministrative enheder samt drift og vedligeholdelse af fysiske rammer, herunder vand, varme, el, rengøring, vedligeholdelse af bygninger, vagt, intern service, kantinedrift mv.

Herudover omfattes omkostninger til kurser, seminarer, rejseomkostninger mv. vedr. ansatte i decentralt administrative funktioner.

Omkostninger vedrørende drift og vedligeholdelse af fysiske rammer, der opgøres ved hjælp af en fordelingsnøgle, skal dokumenteres.

Den *decentrale administration* i form af personale ansat på sygehusafdelinger, der løser

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2019

administrative opgaver og som ikke er ansat i dedikerede administrative enheder, omfatter følgende stillingsgrupper:

- Administrative chefer
- Kontor- og it-personale
- Administrative akademikere defineret som:
  - Jurister og økonomer
  - Civiløkonomer
  - Handelsjurister
  - Chef- og specialkonsulenter

Såfremt listen fraviges, skal det dokumenteres. Det er tilstrækkeligt, at registreringen foretages i regnskabet, dvs. som en ompostering fra funktion 1.10.01.

Lønomsikninger vedrørende administrative medarbejdere, der ikke er ansat i dedikerede administrative enheder, registreres på funktionen, mens omsikninger vedrørende øvrig drift registreres på funktion 1.10.01.

Andelen af omsikninger, der vedrører det psykiatriske område, fordeles senest ved regnskabsafslutningen til funktion 1.50.35.

1.50.35 Administration af det psykiatriske område

På funktionen registreres omsikninger og indtægter, der afholdes af både centrale og decentrale enheder i forbindelse med administrationen af det psykiatriske område.

Administrationen på det psykiatriske område omfatter den generelle ledelse af området (direktør og dennes kontor/sekretariat) og administrative funktioner på området, der kan henføres, til denne vedr. HR, økonomi, regnskab, indkøb, kommunikation, ejendomsadministration, IT og telefoni.

Herudover omfattes administrative omsikninger vedr. sundhedsadministrativt IT (fx sundhedsjournalen, sygesikringssystem, sundhedsplatform, løn- og personalesystemer på sundhedsområdet), forskningsadministration og administration sygehusbyggeri, der ikke er kvalitetsfundsbyggerier. Administrative omsikninger vedr. kvalitetsfundsbyggerier på det psykiatriske område registreres på funktion 1.50.37.

Endvidere omfattes omsikninger til kontorhold i enheder på det psykiatriske område samt drift og vedligeholdelse af fysiske rammer, herunder vand, varme, el, rengøring, vagt, intern service, kantinedrift mv.

Herudover omfattes omsikninger til kurser, seminarer, rejseomsikninger mv. vedr. ansatte i administrative funktioner på det psykiatriske område.

Andelen af omsikninger, der vedrører det somatiske sundhedsområde fordeles senest ved regnskabsafslutningen til funktionerne 1.50.33 og 1.50.34.

1.50.36 IT - sundhedsområdet (ekskl. psykiatri)

1.50.37 IT - sundhedsområdet (psykiatri)

På disse funktioner registreres omsikninger og indtægter vedrørende applikationsdrift og -udvikling på sundhedsområdet, fx sundheds-IT-systemer, der understøtter det kliniske arbejde, herunder elektronisk patientjournal og dedikerede parakliniske/kliniske systemer, fx til patologi, apotek eller blodprøver.

Endvidere registreres omsikninger og indtægter til drift og anskaffelser vedrørende IT-support og -drift, netværksinfrastruktur (herunder telefoni), data center services (herunder server, lagerplads, backup) mv. på sundhedsområdet. Endvidere registreres om-

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2019

kostninger og indtægter vedrørende generelle IT-relaterede aktiviteter som fx IT-strategi, styring og planlægning på sundhedsområdet.

Omkostninger til IT, der vedrører flere regionale aktivitetsområder registreres på funktion 4.20.13.

Omkostninger til uafsluttede og igangværende IT-anlægsprojekter kan registreres på funktion 1.10.01. Nye IT-anlægsprojekter skal registreres på funktionerne 1.50.36 og 1.50.37.

DIVERSE UDGIFTER OG INDTÆGTER

1.60.41 Øvrige udgifter og indtægter

På denne funktion registreres udgifter og indtægter, der ikke kan fordeles på funktionerne 1.10.01-1.60.40, bl.a. udgifter til Patientombuddet og Sundhedsvæsenets Disciplinærnævn.

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Budget 2019

1.60.42 Generelle reserver

Denne funktion benyttes til budgettering af udgifter på sundhedsområdet, der ikke kan fordeles ved budgettets vedtagelse. Udgifterne overføres til de respektive funktioner på hovedkonto 1, når der er klarhed om udgifternes fordeling. Der kan ikke regnskabsføres på funktionen.

De generelle reserver kan maksimalt udgøre 1 % af regionens budgetterede nettoserviceudgifter til sundhed, der er omfattet af det regionale udgiftsloft, jf. § 11 i lov om en budgetlov.

ANDEL AF FÆLLES FORMÅL OG ADMINISTRATION**1.70.50 Fælles formål og administrationsudgifter vedr. sundhed**

I forbindelse med både budget og regnskab debiteres funktionen ved brug af art 0.5 eller art 9.1-9.4 og gruppering 730, Interne overførsler, en andel af fælles formål og administration fra funktion 4.70.99. Fordelingsnøglen fastsættes af regionerne under hensyntagen til de tre regionale aktivitetsområders belastning af fællesområdet.

ANDEL AF RENTER M.V.**1.80.60 Renter**

I forbindelse med både budget og regnskab debiteres funktionen ved brug af dranst 1, art 0.5 eller art 9.4 og gruppering 730, Interne overførsler, en andel af renteudgifter og -indtægter fra funktion 5.90.99, jf. den anførte fordelingsnøgle i afsnit 5.2.5.

FINANSIERING

Denne hovedfunktion omfatter de generelle og aktivitetsafhængige tilskud fra stat og kommuner til finansiering af sundhedsområdet. Tilskuddene registreres under dranst 7 og ved anvendelse af hovedart 8 Finansindtægter. Ved tilskud fra staten anvendes art 8.6 Statstilskud. Øvrige indtægter registreres på funktion 1.10.01-1.60.41.

1.90.90 Bloktilskud fra staten

På denne funktion registreres det generelle statstilskud til finansiering af sundhedsområdet, jf. § 3 i lov om regionernes finansiering. Ved brug af plus-/minuspostering på art 8.6 overføres den del af bloktilskuddet, der vedrører social- og specialundervisningsområdet til funktion 2.90.91.

1.90.92 Kommunalt aktivitetsafhængigt bidrag

På denne funktion registreres det kommunale aktivitetsafhængige bidrag, der består i, at en kommune betaler en andel af regionens udgifter

- pr. stationær og ambulans behandling på sygehuse for patienter fra kommunen,
- pr. leveret sygesikringsydelse til patienter fra kommunen,

jf. §§ 13 og 14 i lov om regionernes finansiering.

Der er autoriseret en driftsgruppering for hvert af de aktivitetsafhængige bidrag:

- Somatik
- Stationær psykiatri
- Ambulant psykiatri
- Praksissektoren (Sygesikring)

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Budget 2019/Regnskab 2018

1.90.93 Aktivitetsbestemte tilskud fra staten

På denne funktion registreres det statslige aktivitetsafhængige tilskud til regionernes sygehusvæsen, jf. § 15 i lov om regionernes finansiering.

Dato: Juli 2009

Ikrafttrædelsesår: Budget 2009

Hovedkonto 2 Social og specialundervisning

Denne hovedkonto omfatter omkostninger og indtægter i forbindelse med regionernes lovbestemte leverandørpligt i forhold til kommunerne for en række sociale og undervisningsmæssige tilbud. Regionerne modtager betaling fra kommunerne for de driftsopgaver, som de varetager for dem.

Betalingerne fra kommunerne registreres på gruppering 830 og med anvendelse af art 7.7 Betalinger fra kommuner, dog registreres objektive finansieringsbidrag vedrørende det sociale område og specialundervisningsområdet, jf. funktion 2.90.90, på henholdsvis gruppering 831 og 832 og ved anvendelse af hovedart 8.

Aktiviteterne på funktion 2.85.80 - Særlige administrative opgaver - finansieres som en undtagelse ved overførsel af dele af sundhedsbloktilskuddet fra staten til funktion 2.90.91 Bloktilskud fra staten. Ved opgørelsen af balancekravene i budget og regnskab for de tre aktivitetsområder, som regionernes økonomi er opdelt i, henregnes de to funktioner til hovedkonto 1 Sundhed.

I forbindelse med bevillingsafgivelsen anvendes på hovedkontoen omkostningsbaserede principper, mens der i regnskabet anvendes både udgifts- og omkostningsbaserede principper.

SOCIALE TILBUD OG SPECIALUNDERVISNING

2.10.01 Sociale tilbud, specialundervisning og rådgivning

På denne funktion registreres omkostninger og indtægter vedrørende:

- særlige dagtilbud og særlige klubber efter § 32 og § 36 i serviceloven,
- plejefamilier og opholdssteder mv. for børn og unge efter § 66 i serviceloven,
- forebyggende foranstaltninger for børn og unge, herunder til unge fra 18 til 22 år, efter § 52, stk. 3, nr. 1-7 og 9-10, § 52, stk. 4 og 5, § 54 og § 76, stk. 2 og stk. 3, nr. 2 og 3 i serviceloven,
- vedrørende døgninstitutioner for børn og unge der er anbragt uden for hjemmet efter § 52, stk. 3, nr. 8, § 58 og § 75 i serviceloven, jf. § 66 i serviceloven,
- døgnophold i døgninstitutioner for 18-22-årige, jf. § 76, stk. 3, nr. 1 i lov om social service,
- udslusningsophold i døgninstitutioner for 18-22-årige, jf. § 76, stk. 3, nr. 4 i serviceloven,
- sikrede døgninstitutioner for børn og unge, herunder til sikrede afdelinger i tilknytning til en døgninstitution, efter § 123 i serviceloven,
- personlig og praktisk hjælp (hjemmehjælp) efter § 83 i serviceloven,
- afløsning, aflastning, og hjælp mv. til personer med betydelig nedsat funktionsevne, jf. servicelovens §§ 84, 85 og 102,
- støtte til hjælpemidler, forbrugsgoder, boligindretning og befordring til personer med varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, jf. servicelovens §§ 112 - 117,
- rådgivningsinstitutioner, herunder lands- og landsdækkende rådgivningsinstitutioner og videnscentre for børn og unge, jf. servicelovens § 11, samt børnepsykiatrisk rådgivning, der ikke er en sygehusydelse,
- behandling af stofmisbrugere efter servicelovens § 101 og sundhedslovens § 142,
- botilbud for længerevarende ophold for personer med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, jf. servicelovens § 108,

Dato: 19. juli 2006

Ikrafttrædelsesår: Budget 2007

- botilbud for midlertidigt ophold for personer med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer, jf. servicelovens § 107,
- kontaktperson- og ledsagerordninger til personer med betydelig og varig nedsat fysisk og psykisk funktionsevne, jf. servicelovens §§ 45 og 96-99,
- beskyttet beskæftigelse til personer under 65 år med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer, jf. servicelovens § 103,
- aktivitets- og samværstilbud til personer med betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer, jf. servicelovens § 104,

Omkostninger til genoptræning og vedligeholdelsestræning, jf. servicelovens § 86, konteres under funktion 1.10.01 Sygehuse

Endvidere registreres på funktionen omkostninger og indtægter vedrørende de lands- og landsdelsdækkende tilbud om specialundervisning og undervisningsinstitutioner med specialundervisning for personer med tale-, høre- eller synsvanskeligheder (kommunikationscentre).

2.10.30 Almene ældreboliger

De tidligere amtskommunalt ejede almene ældreboliger er som udgangspunkt i henhold til lov om almene boliger m.v. overført til regionerne pr. 1. januar 2007. Med hensyn til etablering af nye almene ældreboliger til denne persongruppe er det alene kommunalbestyrelsen, der træffer beslutning herom. Den enkelte kommunalbestyrelse kan dog beslutte, at boligerne skal bygges og drives af regionsrådet, som igen kan beslutte at overlade bygge- og driftsopgaven til en almen boligorganisation eller en selvejende institution.

Der er på funktionen autoriseret følgende driftsgrupperinger, der afhængigt af ejerforholdet anvendes som anført nedenfor:

- 501 Ydelsesstøtte vedrørende private ældreboliger
- 502 Lejetab
- 503 Lejeindtægter

Regionalt ejede almene ældreboliger:

Følgende omkostninger registreres på funktion 2.20.30:

- Lejetab m.v., herunder manglende udlejning, registreres på gruppering 502 med modpost på gruppering 503.
- Beboernes fulde huslejebetalinger registreres på gruppering 503. Der anvendes art 7.1. Det bemærkes, at der på funktion 6.52.60 foretages en særskilt registrering af den del af beboernes husleje, der vedrører henlæggelser til vedligeholdelse, med modpost på balancekontoen. Saldoen skal kunne specificeres efter reglerne i lov om almene boliger m.v. og lejeloven.
- Ejendommens almindelige driftsomkostninger.
- Anlægsomkostninger, herunder jordværdien, overtaget fast ejendom og beregnet forrentning og administrationsbidrag.

Øvrige regionale omkostninger og indtægter, herunder finansiering af boligerne, registreres på følgende måde:

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Budget 2019/Regnskab 2019

- Hjemtagne indeksslån registreres på hovedkonto 6 under funktion 6.55.77 Langfristet gæld vedrørende ældreboliger. Ved årets udgang nedskrives og indekseres lånene på funktion 6.55.77 med modpost på balancekontoen.
- Regionens indskud af grundkapital opskrives på funktion 6.32.24, gruppering 002 med modpost på balancekonto 6.75.99. Beboernes tilbagebetaling indgår som en del af huslejen, og der reguleres efterfølgende på status.

Afdrag på lån vedrørende regionale almene ældreboliger debiteres funktion 6.55.77.

Renter af gæld vedrørende regionale almene ældreboliger optages på en af funktionerne 5.55.68-5.55.76 afhængig af lånekreditor

Ældreboliger ejet af almennyttige boligselskaber, selvejende institutioner eller pensionskasser

Følgende omkostninger registreres på funktion 2.20.30:

- Eventuelt tab på garanti for indeksslån registreres på gruppering 502..

Øvrige regionale omkostninger og indtægter registreres således:

- Regionens indskud af grundkapital registreres på funktion 6.32.24, gruppering 002. Ved påbegyndelse af tilbagebetaling af grundkapital krediteres funktion 6.32.24 for de årlige afdrag.

Det bemærkes, at drifts- og anlægsomkostninger vedrørende almene ældreboliger ikke kan anmeldes til momsrefusion.

DIVERSE OMKOSTNINGER OG INDTÆGTER

2.60.40 Central og decentral administration af det sociale område

Den centrale administration af social- og specialundervisningsområdet omfatter den generelle ledelse af området (direktør og dennes kontor/sekretariat) og centraladministrative funktioner på området, der entydigt kan henføres, til denne vedr. HR, økonomi, regnskab, indkøb, kommunikation, ejendomsadministration, it og telefoni. Såfremt sidstnævnte opgaver løses på tværs af de regionale aktivitetsområder, registreres omkostninger og indtægter på funktionerne 4.20.12.

Herudover registreres administrative omkostninger vedr. byggeri på social- og specialundervisningsområdet.

Lønomsomkostninger vedr. den centrale og decentrale administration af social- og specialundervisningsområdet opgøres med udgangspunkt i, at alle medarbejdere i de dedikerede administrative enheder betragtes som administrative medarbejdere.

Endvidere registreres omkostninger til kontorhold i de centrale og decentrale administrative enheder vedr. social- og specialundervisningsområdet samt drift og vedligeholdelse af fysiske rammer, der anvendes til administration af området, herunder vand, varme, el, rengøring, vagt, intern service, kantinedrift mv. Omkostninger til bygningsdrift og vedligeholdelse registreres på funktionerne 4.20.12, såfremt der i ejendommen varetages opgaver vedr. flere af de regionale aktivitetsområder.

Herudover omfattes omkostninger til kurser, seminarer, rejseomkostninger mv. vedr. ansatte dedikerede i administrative funktioner på området.

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2019

Den decentrale administration i form af personale ansat på institutioner, der løser administrative opgaver og som ikke er ansat i dedikerede administrative enheder, omfatter følgende stillingsgrupper:

- Administrative chefer
- Kontor- og it-personale
- Administrative akademikere defineret som:
  - Jurister og økonomer
  - Civiløkonomer
  - Handelsjurister
  - Chef- og specialkonsulenter

Såfremt listen fraviges, skal det dokumenteres. Det er tilstrækkeligt, at registreringen foretages i regnskabet, dvs. som en ompostering fra funktion 2.10.01

Lønomsstninger vedrørende administrative medarbejdere, der ikke er ansat i dedikerede administrative enheder, registreres på funktionen, mens omsstninger vedrørende øvrig drift registreres på funktion 2.10.01.

2.60.50 Øvrige omsstninger og indtægter

På denne funktion registreres omsstninger og indtægter, der ikke kan fordeles på funktionerne 2.10.01 og 2.60.40.

ANDEL AF FÆLLES FORMÅL OG ADMINISTRATION

2.70.60 Fælles formål og administrationsomsstninger vedr. sociale tilbud og specialundervisning

I forbindelse med både budget og regnskab debiteres funktionen ved brug af art 9.1-9.4 og gruppering 730, Interne overførsler, en andel af fælles formål og administration fra funktion 4.70.99. Fordelingsnøglen fastsættes af regionerne under hensyntagen til de tre regionale aktivitetsområders belastning af fællesområdet.

RENTER M.V.

2.80.70 Renter m.v.

I forbindelse med både budget og regnskab registreres på funktionen ved brug af hovedart 6 forrentningen af det likviditetsmæssige mellemværende med regionen, jf. funktion 5.35.31 Renter af udlæg vedrørende hovedkonto 2.

Dato: 19. juli 2006

Ikrafttrædelsesår: Budget 2007

SÆRLIGE ADMINISTRATIVE OPGAVER

2.85.80 Særlige administrative opgaver

På funktionen registreres omkostninger til bearbejdning af kommunale redegørelser, udarbejdelse af og opfølgning på rammeaftaler, koordinering af de lands- og landsdelsdækkende tilbud mv. på social- og specialundervisningsområdet. Omkostninger finansieres af sundhedsbloktilskuddet fra staten, jf. funktion 2.90.91.

FINANSIERING

2.90.90 Objektive finansieringsbidrag

På funktionen registreres den objektive finansiering fra kommunerne for at kunne benytte de lands- og landsdelsdækkende tilbud på både det sociale område og specialundervisningsområde.

Der er på funktionen autoriseret følgende grupperinger:

- 831 Objektiv finansiering - socialområdet
- 832 Objektiv finansiering - specialundervisningsområdet

Registreringen foretages under dranst 7 og ved anvendelse af hovedart 8 Finansindtægt.

2.90.91 Bloktilskud fra staten

På funktionen registreres den del af bloktilskuddet på sundhedsområdet, som regionsrådet bestemmer skal anvendes til særlige administrative opgaver på social- og specialundervisningsområdet (udarbejdelse af rammeaftaler m.v). Overførelsen sker fra funktion 1.90.90 Bloktilskud fra staten ved brug af plus-/minusposterings på art 8.6.

Dato: September 2012

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2012

Hovedkonto 3 Regional udvikling

På hovedkonto 3 registreres omkostninger og indtægter vedrørende regionens opgaver i relation til kollektiv trafik, kulturel virksomhed, erhvervsudvikling og vækstfora, uddannelse og miljø.

I forbindelse med bevillingsafgivelsen anvendes på hovedkontoen omkostningsbaserede principper, mens der i regnskabet anvendes både udgifts- og omkostningsbaserede principper.

På hovedfunktionerne 3.20 Kulturel virksomhed, 3.30 Erhvervsudvikling og 3.40 Uddannelse budgetteres og udgiftsføres tilsagn om tilskud med hele det beløb, der gives tilsagn for i det år, hvor retligt bindende tilsagn gives, uanset om en del af udbetalingen falder i senere år. Retligt bindende tilsagn om projekttilskud bogføres resultatopgørelsen på relevant funktion, gruppering 001 og ved brug af art 5.9. I tilfælde af et projekt er medfinansieret af EU, indtægtsføres den forventede EU-refusion samtidig med afgivelse af retligt bindende tilsagn.

KOLLEKTIV TRAFIK

3.10.01 Tilskud til trafikselskaber

Her registreres regionens tilskud til trafikselskabet, jf. § 3 i lov om trafikselskaber.

Regionens tilskud registreres med art 5.9 Øvrige tilskud og overførsler.

På funktionen er følgende autoriseret gruppering:

001 Tilskud til trafikselskaber, der vedrører ydelser udført af private leverandører

Her registreres den del af regionens tilskud til trafikselskaber, der vedrører ydelser udført af private leverandører. Trafikselskabet skal udspecificere hvor stor en del af regionens tilskud til trafikselskabet, der vedrører betaling for ydelser udført af private leverandører.

KULTUREL VIRKSOMHED

3.20.10 Tilskud til kulturelle aktiviteter

På funktionen registreres tilskud til enkeltstående kulturelle aktiviteter. Der er autoriseret gruppering 001 til registrering af retligt bindende tilsagn om tilskud.

ERHVERVSUDVIKLING

3.30.20 Vækstfora

På funktionen registreres omkostninger i forbindelse med afholdelse af møder, konferencer, o.lign. i regionens vækstfora. De administrative omkostninger i forbindelse med vækstfora, herunder sekretariatsbetjeningen, skal registreres på funktion 3.60.51.

På funktionen er autoriseret gruppering 001 til registrering af retligt bindende tilsagn om tilskud.

3.30.21 Turisme

På denne funktion registreres omkostninger og indtægter vedrørende turismefremmende aktiviteter, f.eks. tilskud til turismeudviklingselskaber, udstillings- og conferencefaciliteter rettet mod erhvervsurisme og turismemarkedsføring, jf. lov om erhvervsfremme § 9.

Dato: September 2012

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2012

Endvidere registreres tilsagn om EU-tilskud til tilsvarende aktiviteter samt tilsagn om projektstøtte i tilknytning hertil. Retligt bindende tilsagn om tilskud registreres på gruppering 001.

Regionens centrale administrationsomkostninger i forbindelse med turisme registreres på 3.60.51.

3.30.22 Innovation og ny teknologi

På denne funktion registreres omkostninger og indtægter vedrørende fremme af innovation (og anvendelse af ny teknologi), fx tilskud til udviklingsparker, samarbejde mellem virksomheder og vidensinstitutioner og faciliteter til fremme af kultur-erhverv-samspil samt tilknyttede analyser, jf. lov om erhvervsfremme § 9.

Endvidere registreres tilsagn om EU-tilskud til tilsvarende aktiviteter samt tilsagn om projektstøtte i tilknytning hertil. Retligt bindende tilsagn om tilskud registreres på gruppering 001.

Regionens centrale administrationsomkostninger i forbindelse med innovation og anvendelse af ny teknologi registreres på 3.60.51.

3.30.23 Erhvervsservice og iværksætteri

På denne funktion registreres omkostninger og indtægter vedrørende erhvervsservice og iværksætteri, f.eks. tilskud til erhvervsråd, investeringsfremmeorganisationer og iværksætterrådgivning, jf. lov om erhvervsfremme § 9.

Endvidere registreres tilsagn om EU-tilskud til tilsvarende aktiviteter samt tilsagn om projektstøtte i tilknytning hertil. Retligt bindende tilsagn om tilskud registreres på gruppering 001.

Regionens centrale administrationsomkostninger i forbindelse med erhvervsservice og iværksætteri registreres på 3.60.51.

3.30.24 Udvikling af menneskelige ressourcer

På denne funktion registreres omkostninger og indtægter vedrørende udvikling af menneskelige ressourcer med henblik på at fremme erhvervsudviklingen f.eks. medfinansiering af socialfondsprojekter (eksempelvis kompetenceudviklingsaktiviteter der ligger udover de generelle tilbud), jf. lov om erhvervsfremme § 9.

På funktionen er autoriseret gruppering 001 til registrering af retligt bindende tilsagn om tilskud.

3.30.25 Udvikling af yder- og landdistriktsområder

På denne funktion registreres omkostninger og indtægter vedrørende erhvervsfremmende aktiviteter, som har til hovedformål at styrke udviklingen i yderområder (svage områder), samt landdistriktsudvikling, f.eks. projekter under EU's landdistriktsprogrammer og IT-huse i yderområder, jf. lov om erhvervsfremme § 9.

På funktionen er autoriseret gruppering 001 til registrering af retligt bindende tilsagn om tilskud.

Regionens centrale administrationsomkostninger i forbindelse med udvikling i yderområder og landdistriktsudvikling registreres på 3.60.51.

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2019

UDDANNELSE

3.40.30 Regionale udviklingsopgaver på undervisningsområdet

Her registreres regionens omkostninger til uddannelsesinstitutioner (gymnasier, VUC, social- og sundhedsskoler m.v.) i forbindelse med finansiering af lokale udviklingsprojekter og andre typer af projekter med udviklende og uddannelsesfremmende sigte på institutionerne.

På funktionen er autoriseret gruppering 001 til registrering af retligt bindende tilsagn om tilskud.

Administration i forbindelse med koordinations- og planlægningsfunktioner registreres på 3.60.51.

Tilskud til institutioner registreres med art 5.9 Øvrige tilskud og overførsler.

MILJØ

3.50.40 Jordforurening

Her registreres regionens omkostninger til jordforurening. Administration i forbindelse med koordinations- og planlægningsfunktioner registreres på hovedkonto 3.60.51.

3.50.41 Råstoffer

Her registreres regionens driftsomkostninger vedrørende råstofområdet. Administrations- og planlægningsopgaver i forbindelse hermed registreres på 3.60.51.

DIVERSE OMKOSTNINGER OG INDTÆGTER

3.60.50 Øvrige omkostninger og indtægter

På denne funktion registreres omkostninger og indtægter, der ikke kan fordeles på funktionerne 3.10.01-3.50.41.

3.60.51 Central og decentral administration af regional udvikling.

Administrationen af regional udvikling omfatter centrale og decentrale enheder i forbindelse med administrationen af det regionale udviklingsområde fx direktøren for det regionale udviklingsområde og dennes kontor/sekretariat og funktioner på området, der entydigt kan henføres, til dette vedr. HR, økonomi, regnskab, indkøb, kommunikation, ejendomsadministration, it og telefoni. Såfremt sidstnævnte opgaver løses på tværs af de regionale aktivitetsområder, registreres udgifter og indtægter på funktionerne 4.20.12.

Herudover registreres udgifter til sekretariatsbetjeningen af de regionale vækstfora, jf. § 8 i lov om erhvervsfremme.

Varetagelsen af de øvrige faglige opgaver på det regionale udviklingsområde betragtes ikke som administration, da de ikke vedrører den overordnede ledelse og styring eller støttefunktioner knyttet hertil. Det samme gælder for myndighedsopgaver på fx råstof- og miljøområdet.

Lønomsomkostninger vedr. den centrale og decentrale administration af det regionale udviklingsområde opgøres med udgangspunkt i, at alle medarbejdere i de dedikerede administrative enheder betragtes som administrative medarbejdere.

Endvidere registreres udgifter til kontorhold i de centrale og decentrale administrative enheder vedr. det regionale udviklingsområde samt drift og vedligeholdelse af fysiske rammer, der anvendes til administration af området, herunder vand, varme, el, rengø-

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2019

ring, vagt, intern service, kantinedrift mv. Udgifter til bygningsdrift og vedligeholdelse registreres på funktionerne 4.20.12, såfremt der i ejendommen varetages opgaver vedr. flere af de regionale aktivitetsområder.

Herudover omfattes udgifter til kurser, seminarer, rejseomkostninger mv. vedr. ansatte dedikerede i administrative funktioner på området

Den decentrale administration i form af personale ansat på institutioner, der løser administrative opgaver og som ikke er ansat i dedikerede administrative enheder, omfatter følgende stillingsgrupper:

- Administrative chefer
- Kontor- og it-personale
- Administrative akademikere defineret som:
  - Jurister og økonomer
  - Civiløkonomer
  - Handelsjurister
  - Chef- og specialkonsulenter

Såfremt listen fraviges, skal det dokumenteres.

Omkostninger vedrørende øvrig drift for personer, der ikke er ansat i dedikerede enheder, registreres kun, hvis disse direkte kan henføres til de decentrale administrative årsværk.

ANDEL AF FÆLLES FORMÅL OG ADMINISTRATION

3.70.63 Fællesomkostninger og administrationsomkostninger vedr. regionale udviklingsopgaver

I forbindelse med både budget og regnskab debiteres funktionen ved brug af art 0.5 og art 9.1-9.4 og gruppering 730, Interne overførsler, en andel af fælles formål og administration fra funktion 4.70.99.

Fordelingsnøglen fastsættes af regionerne under hensyntagen til de regionale aktivitetsområders belastning af fællesområdet.

Dato: Maj 2010

Ikrafttrædelsesår: Budget 2011

ANDEL AF RENTER

3.80.70 Renter

I forbindelse med både budget og regnskab debiteres funktionen ved brug af dranst 1, art 0.5 eller art 9.4 og gruppering 730, Interne overførsler, en andel af renteomkostninger og -indtægter fra 5.90.99, jf. den anførte fordelingsnøgle i afsnit 5.2.5.

FINANSIERING

3.90.90 Bloktilskud fra staten

På denne funktion registreres det generelle statstilskud til finansiering af de regionale udviklingsopgaver, jf. § 3 i lov om regionernes finansiering.

Registreringen foretages under dranst 7 og ved anvendelse af art 8.6 Statstilskud.

3.90.91 Kommunale udviklingsbidrag

På denne funktion registreres udviklingsbidrag til finansiering af de regionale udviklingsopgaver, der betales af kommunerne i regionen, jf. § 7 og 19 i lov om regionernes finansiering.

Registreringen foretages under dranst 7 og ved anvendelse af hovedart 8 Finansindtægter

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2019

Hovedkonto 4 Fælles formål og administration

Denne hovedkonto omfatter omkostninger og indtægter vedrørende regionens politiske virksomhed, den centrale tværgående administration og planlægningsvirksomhed, diverse omkostninger og indtægter samt lønpuljer og valg.

For registreringen af administrative omkostninger og indtægter gælder følgende hovedregler:

- Omkostninger og indtægter vedrørende den centrale tværgående administration registreres alene på hovedkonto 4, såfremt der er tale om tværgående opgavetyper, der ikke entydigt kan henføres til ét af de tre områder. Dette gælder, uanset om den centrale administration er samlet på regionsgården, eller om den er opdelt på flere geografiske enheder.
- Omkostninger og indtægter vedrørende den administration, som foregår på og vedrører den enkelte institution, registreres under institutionen.
- Lønomsomkostninger til medarbejdere med administrative opgaver registreres på hovedkonto 4, såfremt medarbejderen fuldt ud eller i overvejende grad er beskæftiget med tværgående opgaver, der ikke entydigt kan henføres til ét af tre regionale hovedområder.

De tre regionale hovedområders andele af regionens omkostninger til fælles formål og administration overføres i forbindelse med budgetlægning og regnskabsaflæggelse fra hovedkonto 4 til de enkelte områder på hovedkonto 1-3, hvor beløbene debiteres ved brug af art 0.5 eller art 9.1-9.4. På hovedkonto 4 krediteres beløbene funktion 4.70.99 ved brug af art 0.9 eller debiteres ved brug af art 9.7 Interne indtægter (negativ udgift).

I forbindelse med bevillingsafgivelsen anvendes på hovedkontoen omkostningsbaserede principper, mens der i budgettet og regnskabet anvendes både udgifts- og omkostningsbaserede principper.

POLITISK ORGANISATION

4.10.01 Fælles formål

På denne funktion registreres omkostninger og indtægter, der ikke kan fordeles på funktionerne 4.10.02-4.10.04, f.eks. modtagelse af delegationer m.v.

4.10.02 Regionsrådsmedlemmer

På denne funktion registreres alle omkostninger vedrørende regionsrådsmedlemmer, herunder vederlag, erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, godtgørelser, diæter, rejseomkostninger, omkostninger til kurser, møder og repræsentation samt pension og efterløn til formænd, m.v. Funktionen omfatter såvel omkostninger vedrørende medlemmernes deltagelse i regionens egen virksomhed som medlemskab af råd og nævn.

Vederlag m.v., som er skattepligtig indkomst hos modtageren, registreres under hovedart 1, mens andre ikke-skattepligtige godtgørelser og lignende registreres under art 4.0.

Der er autoriseret en driftsgruppering 040 til registrering af vederlag mv. til politikere.

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2019

4.10.04 Valg m.v.

På denne funktion registreres omkostninger og indtægter vedrørende regionsrådsvalg.

Diæter til valgstyrere, valgbestyrelsesmedlemmer og tilforordnede registreres under hovedart 1, såfremt disse er ansat i regionen, og under art 4.0, såfremt disse ikke er ansat i regionen.

ADMINISTRATIV ORGANISATION

4.20.12 Sekretariat og forvaltninger

På denne funktion registreres omkostninger og indtægter vedrørende tværgående funktioner, som ikke kan henføres på ét de tre regionale aktivitetsområder. Det gælder bl.a. for:

- regionsrådets sekretariat,
- regionsdirektørens kontor og sekretariat,
- forskellige centrale funktioner vedrørende alle regionens sektorer (HR, økonomi, regnskab, indkøb (herunder Regionernes Fælles Indkøb (RFI)), kommunikation, ejendomsadministration, IT og telefoni)

På funktionen registreres endvidere omkostninger til løn til ansatte i tværgående og fællesadministrative enheder samt omkostninger til kontorhold, herunder kontorinventar, kontorartikler mv., for disse tværgående administrative enheder.

Herudover registreres omkostninger til drift og indre og ydre vedligeholdelse af ejendomme, der anvendes til tværgående og fælles administration, herunder vand, varme, el, rengøring, vagt, intern service, kantinedrift mv.

Endvidere omfattes omkostninger til kurser, seminarer, rejseomkostninger mv. vedr. regionsrådets sekretariat, regionsdirektøren og de tværgående administrative enheder.

Derudover omfattes omkostninger til tværgående administrationen - fx revision og kontingent til Danske Regioner.

De direkte henførbare omkostninger, der entydigt kan relateres til ét af de tre regionale aktivitetsområder, skal registreres på relevant funktion på de enkelte hovedkonti.

4.20.13 Fælles IT

På denne funktion registreres omkostninger og indtægter vedrørende IT i tværgående og fællesadministrative enheder, der vedrører flere regionale aktivitetsområder. Det kan fx være løn- og økonomisystemer.

Udgifter til IT på sundhedsområdet registreres på funktion 1.50.36 (ekskl. psykiatri) og 1.50.37 (psykiatri), mens udgifter til IT på det sociale område registreres på funktion 2.60.40 og udgifter til IT på det regionale udviklingsområde registreres på funktion 3.70.63.

IT omfatter applikationsdrift og -udvikling, IT-support og -drift, netværksinfrastruktur (herunder telefoni), data center services (herunder server, lagerplads, backup) mv. Endvidere omfattes generelle IT-relaterede aktiviteter som fx IT-strategi, styring og planlægning.

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2019

LØNPULJER m.v.**4.30.21 Løn- og barselpuljer**

Denne funktion benyttes til budgettering af omkostningerne vedrørende særlige overskomstmæssige puljer, der ikke kan fordeles ved budgettets vedtagelse, f.eks. lokal- og cheflønspuljer samt barselsudligningspuljer. Omkostningerne overføres til de respektive funktioner, når puljerne fordeles. Det bemærkes, at øvrige omkostninger til løn, herunder f.eks. omkostninger til vikarer, over/merarbejde m.v., skal registreres på de funktioner, som omkostningerne vedrører.

Ikke fordelte omkostninger til lønpuljer skal i forbindelse med budgetvedtagelse og regnskabsafklæggelse fordeles på områderne på hovedkonto 1-3 med en af regionen fastsat fordelingsnøgle.

TJENESTEMANDSPENSIONER**4.40.31 Tjenestemandspensioner**

På funktionen registreres udgifter til udbetalte tjenestemandspensioner ved brug af art 5.1. Udbetalingerne registreres således centralt og skal ikke følge ansættelsesområdet.

En indbetaling fra et pensionsselskab til hel eller delvis dækning af pensionsudbetalinger skal krediteres funktionen med anvendelse af art 5.1. I omkostningsregnskabet indebærer dette for forsikrede regioner, at funktionen skal krediteres med nettoudbetalingen (pensionsudbetaling til tjenestemænd minus indbetaling fra forsikring) og debiteres 6.72.90 Hensatte forpligtelser med art 0.9.

Dato: Oktober 2011

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2011

Evt. nettoudgift til pensionsforsikringspræmier (inkl. bonus) registreres også på funktionen men med brug af art 1. Ligeledes registreres på funktionen pensionsoverførsler ved tjenestemænds jobskifte (i omkostningsregnskabet betalende region: kredit, modtagende region: debet). Begge typer af kontering har modpost på opgørelsen af pensionsforpligtelsen for tjenestemænd på funktion 6.72.90 Hensatte forpligtelser.

Idet pensionsudbetaling ikke indebærer en omkostning i omkostningsregnskabet, men blot at pensionsforpligtelsen nedbringes, neutraliseres udbetalingerne ved at kreditere funktionen med anvendelse af art 0.3 og debitere funktion 6.72.90 Hensatte forpligtelser.

På funktionen er der autoriseret følgende driftsgruppering:

050 Udbetaling af pension til tjenestemænd fratrukt før 1.1.2007

Her registreres omkostninger til udbetaling af pensioner til tjenestemænd, der er fratrukt de tidligere amtskommuner før 1.1.2007 med ret til aktuel eller opsat pension, jf. § 3 i bekendtgørelse om tjenestemandforpligtelser i forbindelse med kommunalreformen.

Der er ligeledes under dranst 2 autoriseret en gruppering 050 til registrering af den refusion, som staten yder regionerne for omkostninger, der registreres på driftsgruppering 050, jf. § 4 i bekendtgørelse om tjenestemandforpligtelser i forbindelse med kommunalreformen.

Omkostningerne til tjenestemænd svarende til ændringen i pensionsforpligtelsen debiteres på de relevante omkostningssteder, hvor disse er autoriserede, ellers på funktionen under hovedkonto 1-4 ved anvendelse af art 0.3. Omkostningerne beregnes som et procenttilæg på 20,3 % af den pensionsgivende løn for den tjenestemandsansatte medarbejder. Omkostningerne krediteres på funktion 6.72.90, gruppering 001, Ikkeforsikringsdækkede tjenestemandspensioner.

Undtaget fra autoriseringen af en skønsmæssigt fastsat omkostning til tjenestemandspension på 20,3 % af den pensionsgivende løn til tjenestemandsansatte er de institutioner, som leverer ydelser under rammeaftalerne på social- og specialundervisningsområdet. Her gælder den fastsatte omkostning via de indgåede rammeaftaler. Disse omkostninger konteres derudover i overensstemmelse med reglerne i Budget- og regnskabssystem for regioner.

DIVERSE OMKOSTNINGER OG INDTÆGTER

4.60.51 Øvrige omkostninger og indtægter

På denne funktion registreres omkostninger og indtægter, der ikke kan fordeles på funktionerne 4.20.12-4.40.31.

4.60.52 Interne forsikringspuljer

Denne funktion benyttes, hvis regionen har etableret en tværgående intern forsikringsordning. Forsikringspræmien skal fastsættes således, at forsikringen hviler i sig selv på længere sigt. Fastsættelsen af forsikringspræmien skal ske på et dokumenteret grundlag, der skal fremgå af bemærkningerne til budgettet og regnskabet. Indtægter og udgifter vedrørende forsikringsordningerne kan registreres ved brug af hovedart 0 beregnede omkostninger.

I stedet for at anvende interne arter kan forsikringsordningen håndteres ved, at der foretages i forbindelse med budgetudarbejdelsen foretages en reduktion af bevillingerne svarende til værdien af forsikringspræmierne, der placeres på funktion 4.60.52.

Dato: Februar 2015

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2015

Udgifter til skadesudbedringer, erstatninger mv. registreres ved brug af eksterne arter på de relevante grupperinger på funktion 4.60.52 eller direkte på funktionen.

Det præciseres, at de administrative omkostninger vedrørende de interne forsikringsordninger skal registreres på funktion 4.20.12 Sekretariat og forvaltninger.

På funktionen anvendes de autoriserede tværgående grupperinger til henholdsvis arbejdsskader, patientskader, inventar- og tyveriforsikringer samt forsikring vedrørende ejendomme:

030 Arbejdsskader

Her registreres udgifter og indtægter forbundet med ansattes arbejdsskader

220 Patientskadeerstatning, sygehuse

Her registreres udgifter og indtægter forbundet med skadeserstatning for patienter på de regionale sygehuse.

230 Patientskadeerstatning, praksis og privat sygehus

Her registreres udgifter og indtægter forbundet med skadeserstatning for patienter i behandling hos praktiserende læger og på private hospitaler.

320 Drift og vedligeholdelse

Her registreres bl.a. udgifter og indtægter vedrørende inventar- og tyveriforsikringer.

410 Ejendomsudgifter og ejendomsvedligehold

Her registreres bl.a. udgifter og indtægter vedrørende forsikringer relateret til regionens ejendomme.

OVERFØRSEL TIL HOVEDKONTO 1-3

4.70.99 Overførsel - Fælles formål og administration

De tre regionale hovedområders andele af regionens omkostninger og indtægter til fælles formål og administration overføres i forbindelse med budgetlægning og regnskabsaflæggelse fra hovedkonto 4 til de enkelte områder på hovedkonto 1-3.

For at vise en korrekt opdeling af hovedkonto 1- 3 på de udgiftsbaserede poster (hovedart 1-9) og de omkostningsbaserede poster (hovedart 0), er det nødvendigt at fordelingen/omposteringen af de omkostningsbaserede poster fra hovedkonto 4 skal ske via hovedart 0, mens de udgiftsbaserede poster fordeles ved brug af hovedart 9. Overførelsen sker på gruppering 730 Interne overførsler. I forhold til hovedkonto 2 sker overførelsen i alle tilfælde ved brug af hovedart 9.

Endvidere anvendes dranst 1 ved overførsel af drift og dranst 3 ved overførsel af anlæg.

På denne funktion krediteres beløbene ved brug af art 0.9 eller debiteres ved brug af art 9.7 Interne indtægter (negativ udgift), gruppering 730 Interne overførsler og relevant dranst-værdi. Fordelingsnøglen fastsættes af regionerne under hensyntagen til de regionale aktivitetsområders belastning af fællesområdet.

Dato: Oktober 2011

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2011

Hovedkonto 6 Balance

Hovedkonto 6 udgør regionens samlede balance. Overordnet består balancen af materielle, immaterielle aktiver samt finansielle aktiver og passiver, idet der ved passiver forstås summen af egenkapital og forpligtelser.

Balancen indeholder oplysninger om værdien af regionens grunde og bygninger, tekniske anlæg, maskiner og større specialudstyr, inventar, transportmidler mv. Ligeledes indeholder den oplysninger om regionens finansielle aktiver og værdien af forpligtelser.

Hovedkonto 6 finder ikke anvendelse ved budgetlægningen, idet budgettering og registrering af forskydninger på statuskontiene fremgår af balancen og pengestrømsopgørelsen, som regionsrådet skal godkende i forbindelse med både budgettet og regnskabet. Funktionerne 6.10.01-6.42.43 samt 6.58.81-6.68.87 er aktivkonti, der registreres under dranst 8. Funktionerne 6.45.46-6.55.79 og 6.72.90-6.75.99 er passivkonti, der registreres under dranst 9.

Det er ikke obligatorisk at anvende arter i balancen, bortset fra hovedart 0, som der i visse tilfælde i henhold til konteringsreglerne er krav om at anvende. Det gælder f.eks. ved omkontering af investeringer, registrering af afskrivninger og pensionsomkostninger.

LIKVIDE AKTIVER

Med henblik på mulighederne for kontrol af overholdelse af kassekreditreglen, jf. Økonomi- og Indenrigsministeriets bekendtgørelse om regionernes låntagning og meddelelse af garantier m.v., skal kasseopgørelsen tilrettelægges således, at der kan ske en rekonstruktion af saldiene på funktion 6.10.01-6.10.11 dagligt i den forløbne 12 måneders periode (se også funktion 6.50.50).

6.10.01 Kontante beholdninger

Saldoen skal svare til den tilstedeværende beholdning. Forskudskasser vil ofte i årets løb indeholde bilag for udgifter (og eventuelt indtægter) som en del af beholdningen.

Det bemærkes, at det sociale områdes og det regionale udviklingsområdes gæld til regionen ikke på noget tidspunkt må overstige regionens likvide beholdninger (summen af saldiene på funktionerne 6.10.01-6.10.11) tillagt ledigt træk på regionens kassekredit. Der henvises til afsnit 10.3.1 og 10.3.2.

6.10.05 Indskud i pengeinstitutter m.v.

Saldoen på denne funktion skal svare til, hvad der er kendt som disponibelt på kontoen. Udenlandske bankkonti omregnes ultimo regnskabsåret til ny valutakurs med modpost på balancekonto 6.75.99.

Dato: Juli 2009

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2009

6.10.07 Investerings- og placeringsforeninger**6.10.08 Realkreditobligationer****6.10.09 Kommunekreditsobligationer****6.10.10 Statsobligationer m.v.****6.10.11 Udenlandske obligationer**

Funktion 6.10.07 omfatter anbringelse i andele i udbyttegivende investerings- og placeringsforeninger, jf. bekendtgørelse om anbringelse og bestyrelse af fondes midler.

Funktion 6.10.08 omfatter obligationer udstedt af realkreditinstitutter, pengeinstitutter m.v. Funktion 6.10.09 omfatter obligationer udstedt af Kommunekredit samt andre dansk møntede obligationer udstedt af danske kommuner. Funktion 6.10.10 omfatter værdipapirer udstedt af den danske stat, herunder statsobligationer, statsgældsbeviser, statslån med variabel rente og skatkammerbeviser.

Funktion 6.10.11 omfatter rentebærende obligationer, som handles på et reguleret marked, jf. bekendtgørelse om anbringelse og bestyrelse af fondes midler. Alene udenlandske obligationer skal registres på funktionen.

Tilgang af værdipapirer registreres til kursværdien på den dag, hvor der er rådighed over værdipapirerne. Kursgevinst og kurstab ved afgang registreres på funktion 5.75.78.

Beholdningens værdi omregnes ved årsafslutningen til kursværdien pr. 31. december med modpost på 6.75.99 Balancekonto, gruppering 002 Modpost for værdireguleringer.

TILGODEHAVENDER HOS STATEN**6.15.13 Tilgodehavender hos staten**

Saldoen skal svare til det samlede tilgodehavende, der altid skal kunne specificeres på enkeltposter.

Der er autoriseret følgende gruppering:

001 Kontant tilgodehavender som følge af delingsaftalen

Der er på funktionen autoriseret gruppering 001 til registrering af kontante tilgodehavender hos staten som følge af reglerne om kompensation til myndigheder i forbindelse med delingsaftalen, jf. § 41, stk. 1 i bekendtgørelse nr. 877 af 16. september 2005 om fordeling af aktiver og passiver, rettigheder og pligter og ansatte som følge af opgaveflytninger den 1. januar 2007 i forbindelse med kommunalreformen.

KORTFRISTEDE TILGODEHAVENDER I ØVRIGT**6.28.14 Tilgodehavender i betalingskontrol****6.28.15 Andre tilgodehavender**

Saldoen på disse funktioner skal svare til det samlede tilgodehavende, der altid skal kunne specificeres på enkeltposter.

Uerholdelige beløb afgangsføres over balancekonto 6.75.99 eller over den konto, hvor indtægten i sin tid blev konteret.

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2018

6.28.17 Mellemregninger med følgende regnskabsår

Denne funktion anvendes ved årsskiftet som periodeafgrænsningskonto for udgifter og indtægter, som vedrører nyt regnskabsår.

Funktionen skal anvendes til periodisering mellem regnskabsår af f.eks. forudbetalt løn, husleje, abonnementsudgifter, m.v.

Udgifter og indtægter, der ifølge mere specifikke regler henføres til øvrige funktioner på hovedkonto 6 skal ikke registreres på denne funktion.

Tilgodehavender, der eksisterer ved årets udgang, men som først indbetales i nyt regnskabsår skal registreres på funktion 6.28.14 Tilgodehavender i betalingskontrol, mens kort gæld, der eksisterer ved årets udgang, men som først betales i nyt regnskabsår registreres som en forskydning under kortfristet gæld på f.eks. funktion 6.52.56 Anden kortfristet gæld med indenlandsk betalingsmodtager.

6.28.18 Finansielle aktiver tilhørende selvejende institutioner med driftsoverenskomst

Saldoen skal ved regnskabsafslutningen svare til de samlede finansielle aktiver tilhørende selvejende institutioner med overenskomst.

6.28.19 Tilgodehavender hos kommuner og andre regioner

Saldoen skal svare til det samlede tilgodehavende, der altid skal kunne specificeres på enkeltposter.

På funktionen registreres kontante tilgodehavender hos kommuner og regioner i forbindelse med delingsaftalen, jf. § 41, stk. 1 i bekendtgørelse nr. 877 af 16. september 2005 om fordeling af aktiver og passiver, rettigheder og pligter og ansatte som følge af opgaveflytninger den 1. januar 2007 i forbindelse med kommunalreformen. Kompensationsbeløbet registreres direkte på funktionen med modpost på 6.75.99 Balancekonto.

Der er autoriseret to grupperinger:

- 001 Kontant tilgodehavender hos kommuner som følge af delingsaftalen
- 002 Kontant tilgodehavender hos regioner som følge af delingsaftalen

LANGFRISTEDE TILGODEHAVENDER**6.32.20 Pantebreve**

Saldoen skal svare til det aktuelle resttilgodehavende. Uerholdelige tilgodehavender eller tilgodehavender, der er konverteret til tilskud, afgangsføres over balancekonto 6.75.99.

6.32.21 Aktier og andelsbeviser m.v.

Saldoen skal for noterede aktier svare til kursværdien pr. 31. december. Kursregulering foretages over balancekonto 6.75.99.

Modtagelse af fondsaktier samt op- og nedskrivning af aktiernes påtrykte værdi registreres alene på hovedkonto 6 - med modpost på balancekonto 6.75.99.

Dato: Februar 2015

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2015

For ikke-noterede aktier og andre kapitalandele (andelsbeviser, indskudsbeviser o.l.) foretages indregningen efter den indre værdis metode opgjort i henhold til senest aflagte årsregnskab eller foreløbigt regnskab for de selskaber, som regionen har kapitalandele i. Et selskabs indre værdi er dets egenkapital. Metoden indebærer, at regionen i balancen skal indregne en andel af selskabets indre værdi svarende til regionens ejerandel. Indre værdis metode finder ligeledes anvendelse på ejerandele i fællesregionale selskaber. Dette gælder dog ikke for selskaber, som regionen skal deltage i ved lov. I bemærkningerne til regnskabet vises beregningen af den indre værdi for hvert enkelt selskab. Værdireguleringen foretages med modpost på balancekonto 6.75.99.

6.32.24 Indskud i Landsbyggefonden m.v.

Som følge af de meget gunstige lånevilkår, med bl.a. rentefrihed og betydelig afdragsfrihed, der ydes vedrørende indskud Landsbyggefonden mv. skal saldoen ultimo regnskabsåret markeres med "-" i regionens balance. Reguleringen af de uafviklede indskud i Landsbyggefonden m.v. sker med modpost på balancekonto 6.75.99.

I bemærkningerne til regnskabet skal der redegøres for den nominelle værdi af regionens uafviklede indskud i Landsbyggefonden m.v.

I balancen opgjort primo for det følgende år skal værdireguleringen tilbageføres, så kontoen igen viser det nominelle tilgodehavende.

Der er autoriseret følgende grupperinger hertil:

Dato: December 2010

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2010

- 001 Grundkapitalindskud (indskud i Landsbyggefonden)
Herunder registreres grundkapitalindskud i alment byggeri, jf. § 120 i lov om almene boliger. I forbindelse med salg af almene boliger, vil der ske tilbagebetaling af grundkapitalindskud.
- 002 Grundkapital til almene ældreboliger
Herunder registreres grundkapitalindskud til ældreboliger, der opføres af regionen, men ikke af en almen boligorganisation, jf. § 121 i lov om almene boliger.

6.32.25 Andre langfristede udlån og tilgodehavender

Nye udlån og tilgodehavender optages til nominel værdi.

Saldoen skal ved regnskabsafslutningen svare til det samlede resttilgodehavende tilgodehavenderne med nedskrivning af forventet tab på tilgodehavenderne. Nedskrivningen kan ved regnskabsårets slutning foretages som en procentdel af de forskellige typer af tilgodehavender baseret på historiske erfaringer og skal kunne dokumenteres.

Nedskrivningen foretages direkte på balancen ved at kreditere 9.32.25 med modpost på balancekonto 6.75.99

I bemærkningerne til regnskabet skal der redegøres for den nominelle værdi af tilgodehavender og udlån.

I balancen opgjort primo for det følgende år skal værdireguleringen tilbageføres, så kontoen igen viser det nominelle tilgodehavende.

Styring af tilbagebetalingspligtige ydelser kan foregå på funktion 6.32.25 med modpost på balancekonto 6.75.99.

Der er på funktionen autoriseret følgende grupperinger:

- 001 Udlån til kommuner som følge af delingsaftalen
- 002 Udlån til regioner som følge af delingsaftalen
- 003 Udlån til staten som følge af delingsaftalen

På grupperingerne registreres udlån til andre myndigheder, jf. § 41, stk. 2 i bekendtgørelse nr. 877 af 16. september 2005 om fordeling af aktiver og passiver, rettigheder og pligter og ansatte som følge af opgaveflytninger den 1. januar 2007 i forbindelse med kommunalreformen. Kompensationsbeløbet registreres direkte på funktionen med modpost på 6.75.99 Balancekonto.

6.32.26 Ikke-likvide obligationer

Primosaldoen samt forskydningerne i årets løb skal svare til beholdningen opgjort efter kursen ved foregående års slutning eller købskursen ved tilgang i året. Ved regnskabsårets slutning reguleres værdien efter den aktuelle kursværdi med modpost på balancekonto 6.75.99.

Efter den enkelte regions bestemmelse kan beholdningen i stedet enten registreres til erhvervsværdien eller til den nominelle værdi. Kursregulering i forbindelse hermed sker over balancekonto 6.75.99.

6.32.27 Deponerede beløb for lån m.v.

Saldoen skal ved regnskabsafslutningen svare til det samlede beløb, der er deponeret i forbindelse med optagelse af lån, garantistillelse, indgåelse af lejemaal og leasingaftaler eller hensættelser vedr. kvalitetsfonden m.v.

Dato: Oktober 2011

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2011

Der er på funktionen autoriseret gruppering 901 Hensættelser vedrørende kvalitetsfonden. Midler fra kvalitetsfonden til delvis finansiering af investeringer i en moderne sygehusstruktur i perioden 2009-2012 udbetales til en øremærket konto i regionen, betinget af, at regionen har hensat den forudsatte egenfinansiering. Regionerne hensætter i 2010 og 2011 årligt 1 mia. kr. efter bloktilskudsnøglen. Denne hensættelse registreres på gruppering 901. Renter af den generelle hensættelse registreres på autoriseret gruppering 900 Renter af hensatte beløb.

Investeringer i en moderne sygehusstruktur forudsættes finansieret med tilskud fra kvalitetsfonden, regional egenfinansiering og låneadgang. Disse midler deponeres på en særskilt konto i et pengeinstitut og frigives i takt med at udgifterne, der følger af det endelige statslige tilsagn til det pågældende projekt, afholdes.

Der er autoriseret grupperinger til registrering af henholdsvis tilskud fra kvalitetsfonden, regional egenfinansiering og låneadgang. Ligeledes er der autoriseret grupperinger til registrering af frigivne midler og tilskrevne renter af deponerede midler. Grupperingerne er følgende:

<u>903</u>	<u>Tilskud vedr. kvalitetsfondsinvesteringer</u>
<u>904</u>	<u>Lån vedr. kvalitetsfondsinvesteringer</u>
<u>905</u>	<u>Egenfinansiering vedr. kvalitetsfondsinvesteringer</u>
<u>906</u>	<u>Frigivelse vedr. kvalitetsfondsinvesteringer</u>
<u>907</u>	<u>Renter af deponerede beløb vedr. kvalitetsfondsinvesteringer</u>

Herudover krediteres gruppering 902 Overført til projektspecifik egenfinansiering ved overførsel af generel egenfinansiering til projektspecifik egenfinansiering. Grupperingen 905 debiteres ved overførelsen.

AKKUMULERET RESULTAT VEDRØRENDE HOVEDKONTO 2

6.35.31 Akkumuleret resultat vedr. hovedkonto 2

På funktionen registreres det akkumulerede resultat vedrørende hovedkonto 2. Det akkumulerede resultat er enten et tilgodehavende eller en gæld, da der er tale om et mellemværende med kommunerne som via takstbetaling finansierer området. Det akkumulerede resultat for sundhedsområdet og det regionale udviklingsområde registreres som en del af egenkapitalen, da der er tale om et mellemværende med de regionale aktivitetsområder.

AKTIVER VEDRØRENDE BELØB TIL OPKRÆVNING ELLER UDBETALING FOR ANDRE

6.38.36 Kommuner og regioner m.v.

6.38.37 Staten

Saldiene består af krav på tredjemand samt af beholdning af aktiver (postgiro-anvisninger).

AKTIVER TILHØRENDE FONDS OG LEGATER

6.42.42 Legater

Saldoen skal svare til indskud i pengeinstitutter samt den nominelle værdi eller kursværdien af legatkapitalens beholdninger af værdipapirer. Endvidere indeholder saldoen ejendomsværdier af fondens faste ejendomme. Ved omvurdering reguleres på denne funktion med modpost på funktion 6.45.46

Dato: Juni 2013

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2013

6.42.43 Deposita

På denne funktion registreres aktiver vedrørende deposita. Alternativt kan registreringen, efter regionens beslutning, ske i kontrolkartoteket eller på funktion 6.45.47, hvortil der i øvrigt henvises.

Registreringen af debetbevægelser sker ved modtagelse af aktivet og registrering af kreditbevægelser ved tilbagelevering.

Saldoen skal svare til den nominelle værdi af aktiverne.

PASSIVER TILHØRENDE FONDS OG LEGATER

6.45.46 Legater

Saldoen er et udtryk for summen af legatkapitalens nominelle værdi eller kursværdi med tillæg af eventuel prioritetsgæld i ejendomme og af uforbrugte driftsbeløb og med fradrag for eventuelt overforbrug af driftsbeløb.

Forskellen mellem 6.45.46 og 6.42.42 svarer til legaternes mellemregning med regionen.

6.45.47 Deposita

På denne funktion registreres kapital, som regionen modtager:

- Til opbevaring
- Som depositum for tilbudsmateriale
- Som sikkerhed for betaling til regionen af vareleverancer og arbejde samt for leverandørers opfyldelse af kontrakter.

Regionen kan beslutte, at kapital, der enten modtages til opbevaring eller som depositum for tilbudsmateriale, ikke skal registreres i regionens regnskab, men i kontrolkartotek eller lignende.

Kapital til opbevaring og deposita, der i henhold til beslutning skal registreres i regionens regnskab, samt kapital, der tjener som sikkerhed, skal registreres (kredit) på denne funktion.

Såfremt der er tale om andre aktiver end kontanter, kan regionen selv bestemme, om modposteringen skal ske på funktion 6.42.43 eller på nærværende funktion.

Registreringen af debetbevægelser sker ved tilbagebetaling eller frigivelse samt ved indlevering af deposita i form af aktiver, når det er besluttet at modpostere disse på nærværende funktion.

Registrering af kreditbevægelser sker ved modtagelse, uanset om der er tale om kontanter eller andre aktiver.

Dato: Juli 2009

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2009

Saldoen er et udtryk for summen af kontante deposita og den nominelle værdi af andre deposita.

Forskellen mellem 6.45.47 og 6.42.43 svarer til, hvad regionen har modtaget som kontante deposita.

PASSIVER VEDRØRENDE BELØB TIL OPKRÆVNING ELLER UDBETALING FOR ANDRE

6.48.48 Kommuner og regioner m.v.

Saldoen skal svare til det for pågældende region uafviklede tilsvær, hvad enten det er opkrævet hos tredjemand eller ej.

Forskellen mellem funktion 6.48.48 og 6.30.36 svarer til summen af, hvad regionen har opkrævet hos tredjemand, men endnu ikke afregnet til den anmodende kommune.

6.48.49 Staten

Saldoen skal svare til det over for staten uafviklede tilsvær, hvad enten krav hos tredjemand er opkrævet eller ej.

Forskellen mellem funktion 6.48.49 og 6.30.37 svarer til summen af opkrævede, endnu ikke afregnede beløb, og modtagne, men endnu ikke udbetalte statstilskud.

KORTFRISTET GÆLD TIL PENGEINSTITUTTER

6.50.50 Kassekreditter og byggelån

Saldoen skal svare til det aktuelle mellemværende med pengeinstituttet vedrørende pågældende lånekonto.

Med henblik på mulighederne for kontrol af overholdelse af kassekreditreglen, jf. Økonomi- og Indenrigsministeriets bekendtgørelse om regionernes låntagning og meddelelse af garantier mv., skal opgørelsen af kassekreditter og byggelån tilrettelægges således, at der kan ske en rekonstruktion af funktionens daglige saldi (eksklusive byggelån, der senere konverteres til langfristede lån) i den forløbne 12 måneders periode.

Dato: September 2012

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2012

KORTFRISTET GÆLD TIL STATEN

6.51.52 Gæld til staten

På funktionen registreres kortfristet gæld til staten.

Der er autoriseret en gruppering til registrering af kontant kompensation til staten i forbindelse med delingsaftalen, jf. § 41, stk. 1 i bekendtgørelse nr. 877 af 16. september 2005 om fordeling af aktiver og passiver, rettigheder og pligter og ansatte som følge af opgaveflytninger den 1. januar 2007 i forbindelse med kommunalreformen. Kompensationsbeløbet registreres direkte på funktionen med modpost på 6.75.99 Balancekonto.

6.51.53 Periodeafgrænsning - kvalitetsfondsmidler

Udbetalingen af kvalitetsfondsmidler til investeringer i sygehusvæsenet deponeres med modpost på denne funktion, der krediteres. Kvalitetsfondsmidlerne indtægtsføres i takt med det faktiske forbrug ved at debitere denne funktion - som minimum en gang månedligt. Der er autoriseret en gruppering for henholdsvis hensatte kvalitetsfondstilskud og frigivne kvalitetsfondstilskud:

903	<u>Tilskud vedr. kvalitetsfondsinvesteringer</u>
906	<u>Frigivelse vedr. kvalitetsfondsinvesteringer</u>

KORTFRISTET GÆLD I ØVRIGT

6.52.54 Kommuner og andre regioner

Saldoen skal svare til det skyldige beløb, der skal kunne specificeres på enkeltposter.

Der er autoriseret grupperinger til registrering af kontant kompensation til kommuner og andre regioner i forbindelse med delingsaftalen, jf. § 41, stk. 1 i bekendtgørelse nr. 877 af 16. september 2005 om fordeling af aktiver og passiver, rettigheder og pligter og ansatte som følge af opgaveflytninger den 1. januar 2007 i forbindelse med kommunalreformen. Kompensationsbeløbet registreres direkte på funktionen med modpost på 6.75.99 Balancekonto.

6.52.55 Feriepenge

Feriepenge fra tidligere optjeningsår for ferie, som endnu ikke er afholdt, skal registreres og opgøres på funktionen ved regnskabsårets afslutning.

Vedr. personale, som har ret til ferie med løn

Feriepengeregistreringen skal i omkostningsregnskabet omfatte alle optjente feriepenge for denne personalegruppe. Dette vil sige de almindelige feriepenge på 12,5 % af lønsummen og de 5 særlige feriedage.

Feriedage optjenes i kalenderåret og afholdes i ferieåret, som går fra den 1. maj til 30. april året efter. Det betyder, at der er mulighed for 16 måneders optjening før ferien kan afvikles og dermed tilbageføres i balancen. Dette indebærer, at de skyldige feriepenge ved hver regnskabsafslutning skal omfatte:

- Feriepenge optjent i indeværende kalenderår samt
- Feriepenge fra tidligere optjeningsår som endnu ikke er afholdt, men som skal afholdes i perioden fra regnskabsafslutningsdatoen og til 30. april året efter, såfremt der ingen aftaler er om overførsel af ferie.

Dato: 19. juli 2006

Ikrafttrædelsesår: Budget 2007

Feriepenge omkostningsføres ved brug af art 0.7 på de relevante funktioner med modpost på funktion 6.52.55, Skyldige feriepenge. Feriepengeudbetaling omfatter enten løn under ferie, godtgørelse for de fem særlige feriedage eller indbetaling til Arbejdsmarkedets Feriefond. I omkostningsregnskabet indebærer feriepengeudbetalingen ikke en omkostning for regionen, men blot at feriepengeforpligtelsen nedbringes. Det indebærer, at udbetalingerne neutraliseres ved at kreditere de relevante funktioner med anvendelse af art 0,7 og debitere funktion 6.52.55 Feriepenge.

Vedr. personale, som ikke har ret til løn under ferie

Skyldige feriepenge ved hver regnskabsafslutning skal omfatte:

- Feriepenge optjent i indeværende kalenderår samt
- Feriepenge fra tidligere optjeningsår som endnu ikke er afholdt, men som skal afholdes i perioden fra regnskabsafslutningsdatoen og til 30. april året efter, såfremt der ingen aftaler er om overførsel af ferie.

Skyldige feriepenge udgør 12,5 % af lønsummen og registreres løbende på de relevante funktioner med modpost på 6.52.55, Skyldige feriepenge. Udbetalingen af feriepenge foretages som en balanceforskydning ved at debitere 6.52.55, Skyldige feriepenge, og kreditere de likvide aktiver. For denne personalegruppe er udgifts- omkostningsregnskabet identisk.

6.52.56 Anden kortfristet gæld med indenlandsk betalingsmodtager

6.52.57 Anden kortfristet gæld med udenlandsk betalingsmodtager

6.52.59 Mellemregningskonto

Saldoen skal svare til det skyldige beløb, der skal kunne specificeres på enkeltposter. Kursregulering af eventuel gæld i udenlandsk valuta sker ved regnskabsafslutningen med modpost på balancekonto 6.75.99.

6.52.61 Selvejende institutioner med driftsoverenskomst

I årsregnskabet er saldoen udtryk for gæld hos selvejende institutioner med overenskomst. Endvidere optræder her mellemregninger med overenskomstregionen.

6.52.62 Afstemnings- og kontrolkonto

Saldoen skal ved regnskabsafslutningen være bragt i nul.

LANGFRISTET GÆLD

6.55.63 Selvejende institutioner med driftsoverenskomst

Saldoen udgør ved årsafslutningen restgælden vedrørende selvejende institutioners langfristede gæld.

6.55.64 Stat og hypotekbank

6.55.65 Kommuner og andre regioner

6.55.66 Kommunernes Pensionsforsikring

6.55.67 Andre forsikringselskaber

6.55.68 Realkredit

6.55.70 Kommunekredit

6.55.71 Pengeinstitutter

Saldoen på de ovennævnte funktioner skal svare til størrelsen af restgælden vedrørende de pågældende lån. Alle lån registreres således med den nominelle værdi, idet et eventuelt kurstab registreres på balancekonto 6.75.99.

Dato: Oktober 2011

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2011

Regulering af restgæld som følge af udlodning af reservefondsandele i forbindelse med ordinære betalinger af terminsydelser sker direkte på hovedkonto 6 med modpost på balancekonto 6.75.99. Indbetaling fra kreditforening af reservefondsandele ud over restgæld indtægtsføres på funktion 5.75.78.

Ved brug af swaps eller andre finansielle instrumenter kursjusteres ultimo året, såfremt anvendelsen af de finansielle instrumenter har betydning for værdien af restgælden. Kursjusteringen foretages på den funktion, hvor det oprindelige lån er registreret med modpost på balancekonto 6.75.99.

Al lånoptagelse er tilknyttet regionen. Såfremt der på de omkostningsbaserede aktivitetsområder er behov for finansiering af investeringer forudsættes dette dækket af et internt lån, der forrentes med markedsrenten.

På funktion 6.55.64 er der autoriseret følgende gruppering:

- 001 Lån fra staten som følge af delingsaftalen
Her registreres gæld på lån fra staten i relation til delingsaftalen, jf. § 41, stk. 2 i bekendtgørelse nr. 877 af 16. september 2005 om fordeling af aktiver og passiver, rettigheder og pligter og ansatte som følge af opgaveflytninger den 1. januar 2007 i forbindelse med kommunalreformen.

På funktion 6.55.65 er der autoriseret følgende grupperinger:

- 001 Lån fra kommuner som følge af delingsaftalen
Her registreres gæld på lån fra kommuner som følge af reglerne om kompensation til myndigheder i forbindelse med delingsaftalen, jf. § 41, stk. 2 i bekendtgørelse nr. 877 af 16. september 2005 om fordeling af aktiver og passiver, rettigheder og pligter og ansatte som følge af opgaveflytninger den 1. januar 2007 i forbindelse med kommunalreformen.
- 002 Lån fra andre regioner som følge af delingsaftalen
Her registreres gæld på lån fra regioner som følge af reglerne om kompensation til myndigheder i forbindelse med delingsaftalen, jf. § 41, stk. 2 i bekendtgørelse nr. 877 af 16. september 2005 om fordeling af aktiver og passiver, rettigheder og pligter og ansatte som følge af opgaveflytninger den 1. januar 2007 i forbindelse med kommunalreformen.

6.55.74 Offentligt emitterede obligationer i udland

Restgælden på udenlandske lån (funktion 6.55.74) reguleres ultimo hvert regnskabsår over balancekonto 6.75.99 efter valutakurserne pr. 31. december, hvorfor kun restgælden ultimo regnskabsåret kan påregnes at være registreret til aktuelle valutakurser.

6.55.75 Anden langfristet gæld med indenlandsk kreditor

Saldoen skal svare til restgælden vedrørende de pågældende lån.

6.55.76 Anden langfristet gæld med udenlandsk kreditor

Saldoen svarer til den aktuelle restgæld, omregnet til danske kroner. Restgælden reguleres ultimo hvert regnskabsår over balancekonto 6.75.99 efter valutakurserne pr. 31. december, hvorfor kun restgælden ultimo regnskabsåret kan påregnes at være registreret til aktuelle valutakurser.

6.55.77 Langfristet gæld vedrørende ældreboliger

Saldoen skal svare til restgælden vedrørende de pågældende lån. Reguleringen sker ved årets udgang med modpost på 6.75.99.

Dato: Oktober 2011

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2011

6.55.78 Gæld vedrørende kvalitetsfondsinvesteringer

På funktionen er autoriseret grupperinger for henholdsvis henholdsvis afdrag og lånoptagelse for hvert kvalitetsfondsprojekt. Saldoen skal for hvert projekt svare til restgælden vedrørende de pågældende lån, der er optaget til finansiering af projektet.

Der er autoriseret følgende grupperinger:

<u>920</u>	<u>Afdrag</u>
<u>921</u>	<u>Lånoptagelse</u>

6.55.79 Gæld vedrørende finansielt leasede aktiver

Forpligtelsen over for leasinggiver indregnes i balancen som en leasingforpligtelse på samme måde, som et almindeligt lån skal indregnes som en gældsforpligtelse.

Størrelsen af gældsforpligtelsen svarer på indgåelsestidspunktet til værdien af det indregnede aktiv. Aktiv og leasingforpligtelsen er derfor lige store på indgåelsestidspunktet. Leasingforpligtelsen krediteres funktion 6.55.79 og debiteres funktion 6.75.99. Aktivet debiteres funktion 6.58.81-6.68.87 og krediteres funktion 6.75.91-6.75.93.

Leasingydelse opdeles i finansieringsomkostninger (renter), og afdrag der reducerer leasingforpligtelsen. Renten skal fordeles således, at der indregnes en konstant periodisk rente på restgælden i hvert regnskabsår. Leasingomkostningerne i det omkostningsbaserede regnskab udgøres af renter og afskrivninger, mens leasingudgifterne i det udgiftsbaserede regnskab er renter og afdrag (=leasingydelse).

Dato: Januar 2014

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2014

Den regnskabsmæssige værdi af aktivet og leasingforpligtelsen vil udvikle sig forskelligt over leasingperioden afhængigt af afskrivninger på aktivet og beregnede afdrag på leasinggælden, hvorfor de indregnede aktiver og forpligtelser sjældent vil have samme størrelse gennem leasingperioden.

MATERIELLE ANLÆGSAKTIVER

Materielle anlægsaktiver defineres som et anlægsaktiv med fysisk substans til vedvarende brug, og som er anskaffet til brug for produktion af varer og tjenesteydelser, udlejning eller til administrative formål. Eksempler herpå er fast ejendom, maskiner, transportmidler og inventar.

6.58.80 Grunde

Funktionen er opdelt i 6 grupperinger.

Primo åbningsåret vil værdien på 6.58.80 være et udtryk for den aktuelle samlede værdi af regionens grunde, opgjort i overensstemmelse med de valgte regnskabsprincipper. Det vil som hovedregel sige oprindelig anskaffelsessum med fradrag af akkumulerede afskrivninger. Denne værdi vil herefter hvert år ved regnskabsafslutningen blive reguleret med evt. op- og nedskrivninger. Herefter skal værdien reguleres for tilgange og afgang af grunde.

Til- og afgang ved køb og salg af grunde registreres direkte på 6.58.80.

Ved tilgang af aktiver debiteres først den relevante funktion/sted under hovedkonto 1-4 med anvendelse af den autoriserede artskontering. Modposten vil være en likvidkonto eller en kreditoronto.

Næste skridt er "omkontering" af anskaffelsen, så den kommer rigtigt med i balancen som et aktiv. Dette sker ved brug af art 0.0. Den relevante funktion /omkostningssted under hovedkonto 1-4 krediteres, mens konto 6.58.80 debiteres.

Det skal sikres, at der er overensstemmelse mellem registreringerne i regnskabet og anlægskartoteket.

Nedskrivninger omkostningsføres ved at debitere under hovedkonto 1-4 med anvendelse af art 0.1. Modposten er en kreditering på 6.58.80 med anvendelse af art 0.9.

Evt. opskrivning foretages ved at debitere 6.58.80 og kreditere 6.75.99.

Saldoen for funktion 6.58.80 skal ved regnskabsårets afslutning være identisk med den bogførte værdi, der fremgår af kategori "00 Grunde" i anlægskartoteket.

6.58.81 Bygninger

Funktionen er opdelt i 6 grupperinger.

Primo åbningsåret vil værdien på 6.58.81 være et udtryk for den aktuelle samlede værdi af regionens bygninger, opgjort i overensstemmelse med de valgte regnskabsprincipper. Det vil som hovedregel sige oprindelig anskaffelsessum med fradrag af akkumulerede afskrivninger. Denne værdi vil herefter løbende eller ved regnskabsafslutningen blive reguleret med afskrivninger samt evt. op- og nedskrivninger. Herefter skal værdien reguleres for tilgange og afgang af aktiver.

Til- og afgang ved køb og salg af bygninger registreres på 6.58.81.

Dato: Januar 2014

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2014

Ved tilgang af aktiver debiteres først den relevante funktion/sted under hovedkonto 1-4 med anvendelse af den autoriserede artskontering. Modposten vil være en likvidkonto eller en kreditoronto.

Næste skridt er "omkontering" af anskaffelsen, så den kommer rigtigt med i balancen som et aktiv, der skal afskrives på. Dette sker ved brug af art 0.0. Den relevante funktion /omkostningssted under hovedkonto 1-4 krediteres, mens konto 6.58.81 debiteres.

Det skal sikres, at der er overensstemmelse mellem registreringerne i regnskabet og anlægskartoteket.

Af- og nedskrivninger omkostningsføres ved at debitere under hovedkonto 1-4 med anvendelse af art 0.1. Modposten er en kreditering på 6.58.81 med anvendelse af art 0.9.

Evt. opskrivning foretages ved at debitere 6.58.81 og kreditere 6.75.95.

Saldoen for funktion 6.58.81 skal ved regnskabsårets afslutning være identisk med den bogførte værdi, der fremgår af kategori "01 Bygninger" i anlægskartoteket.

Ejendomme anskaffet før 1. januar 1999 skal i åbningsbalancen 2007 måles til den offentlige ejendomsvurdering pr. 1. januar 2004 korrigeret for af- og nedskrivninger samt opskrivninger, der er foretaget i perioden 2004-2006.

6.58.82 Tekniske anlæg, maskiner, større specialudstyr og transportmidler

6.58.83 Inventar - herunder computere og andet IT-udstyr

Der henvises til konteringsreglerne vedrørende funktion 6.58.81.

Dato: Januar 2014

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2014

6.58.84 Materielle anlægsaktiver under udførelse og forudbetalinger for materielle anlægsaktiver

Funktionen er en interimspost, en mellemregningskonto, hvor forudbetalinger og omkostninger vedrørende ikke ibrugtagne anskaffelser samt aktiver under udførelse midlertidigt placeres. Afskrivninger påbegyndes ikke, før aktiverne tages i brug, dvs. samtidig med, at de betalinger, der er opført under denne funktion, overføres til 6.58.81- 83.

Funktionen er i lighed med for de øvrige materielle anlægsaktiver opdelt i 4 grupperinger.

Der henvises til konteringsreglerne vedrørende funktion 6.58.81.

IMMATERIELLE ANLÆGSAKTIVER

Immaterielle anlægsaktiver defineres som identificerbare ikke-finansielle aktiver uden fysisk substans til vedvarende brug.

Immaterielle anlægsaktiver kan typisk være erhvervede IT-software programmer, større investeringer i IT-systemer, herunder opgraderinger af eksisterende standardsystemer, patenter, licenser.

Internt oparbejdede immaterielle aktiver, f.eks. interne udviklingsprojekter, herunder IT-systemer, kan aktiveres, hvis aktivet er centralt og væsentligt for opgavevaretagelsen. Immaterielle aktiver skal kun aktiveres, såfremt værdien kan opgøres pålideligt. Det er således et krav, at projektet kan afgrænses og ressourceudnyttelsen opgøres pålideligt f.eks. ved hjælp af et tidsregistreringssystemer eller lignende. Det er alene udgifter afholdt i udviklingsfasen og efterfølgende udgifter afholdt i driftsfasen i form af forbedret funktionalitet, der skal aktiveres. Udgifter i driftsfasen må ikke aktiveres, idet disse ikke bidrager til en værdiforøgelse.

Det skal understreges, at aktivering af internt oparbejdede immaterielle aktiver stiller betydelige krav til dokumentation af det faktiske ressourceforbrug.

6.62.85 Udviklingsprojekter og andre erhvervede immaterielle anlægsaktiver

Der henvises til konteringsreglerne vedrørende funktion 6.58.81.

OMSÆTNINGSAKTIVER

Omsætningsaktiver defineres som alle andre aktiver end anlægsaktiver.

VAREBEHOLDNINGER

Varebeholdninger omfatter lagre af råvarer og hjælpematerialer, produkter under forarbejdning og færdigvarer af enhver art til videresalg. Varebeholdninger omfatter ligeledes beredskabslagre og omkostningsvarer, der er ikke er møntet på videresalg

6.65.86 Varebeholdninger/-lagre

Varelagre med en værdi, der overstiger 1 mio. kr., skal altid registreres. Varebeholdninger omfatter i den sammenhæng varekategorier, der registreres på samme funktion.

Dato: Maj 2010

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2010

Varelagre mellem bagatelgrænsen og 1 mio. kr. skal registreres, hvis der sker forskydninger i varelaget, som vurderes at være væsentlige. Væsentlighedskriteriet skal kunne dokumenteres. Det er frivilligt at registrere varelagre under bagatelgrænsen på 100.000 kr.

Primo åbningsåret vil værdien på 6.65.86 være et udtryk for den aktuelle samlede værdi af regionens varebeholdninger, opgjort i overensstemmelse med de valgte regnskabsprincipper. Denne værdi vil herefter hvert år ved regnskabsafslutningen blive reguleret med evt. op- og nedskrivninger, såfremt disse vurderes at være væsentlige. Herudover skal værdien reguleres for evt. tilgang eller afgang. Der kan ikke afskrives på varebeholdninger.

Varebeholdninger skal opgøres i forbindelse med åbningsbalancen. Regulering af varebeholdninger skal herefter ske ultimo hvert år. Der henvises i øvrigt til konteringsreglerne vedrørende funktion 6.58.81, idet dog ændringer i varebeholdninger registreres ved anvendelse af art 0.2.

6.68.87 Grunde og bygninger bestemt til videresalg

Der henvises til konteringsreglerne vedrørende funktion 6.58.81.

HENSATTE FORPLIGTELSER

6.72.90 Hensatte forpligtelser

Hensatte forpligtelser er opstået som resultat af tidligere begivenheder, og hvis indfrielse forventes at medføre afståelse af fremtidige økonomiske fordele. Hensatte forpligtelser er i modsætning til finansielle forpligtelser uvisse med hensyn til størrelse eller forfaldstid, og de skal vedrøre regnskabsåret eller tidligere regnskabsår.

Hensatte forpligtelser kan indregnes i balancen når:

- regionen på balancedagen har en retlig eller faktisk forpligtelse som resultat af en tidligere begivenhed, og
- det er sandsynligt, at afviklingen heraf vil medføre et træk på regionens økonomiske ressourcer, og
- der kan foretages en pålidelig beløbsmæssig måling af forpligtelsen

Ved sandsynlighed forstås, at der skal være større risiko for et træk på de økonomiske ressourcer end for det modsatte.

Som eksempel på regionale hensatte forpligtelser kan der peges på tjenestemandspensioner. Øvrige regionale hensatte forpligtelser kan f.eks. være forpligtelser afledt af en retssag, erstatningskrav, miljøforening mv.

Forpligtelser, der knytter sig til et aktiv skal ikke medregnes som en hensættelse, f.eks. skal en forurennet grund nedskrives med de omkostninger, der er forbundet med indfrielsen af forpligtelsen.

Da hensatte forpligtelser er uvisse mht. til størrelse eller forfaldstidspunkt, kan de ikke opgøres præcist på balancedagen. Hensatte forpligtelser skal derfor indregnes som det bedste skøn over de omkostninger, der på balancedagen er nødvendige for at afvikle forpligtelsen.

Hensatte forpligtelser adskiller sig fra eventualforpligtelser ved, at sidstnævnte ikke kan opgøres med tilstrækkelig pålidelighed, og at det ikke er sandsynligt, at afviklingen vil medføre et træk på regionens økonomiske ressourcer.

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2018

Det er obligatorisk at indregne hensatte forpligtelser, der enkeltvis overstiger 100.000 kr., i balancen.

Der er autoriseret følgende grupperinger til hensatte forpligtelser:

Gruppering 001 Ikke-forsikringsdækkede tjenestemandspensioner:

Grupperingen skal vise regionens gældsforpligtelser i form af pensionstilsagn, der ikke er forsikringsmæssigt afdækket.

Pensionsforpligtelsen opgøres på baggrund af de ydelser, som tjenestemanden og/eller efterladte er berettiget til i henhold til det enhver tid gældende pensionsregulativ for regioner.

Pensionsforpligtelsen skal opgøres på baggrund af følgende forudsætninger:

- En pensionsalder svarende til 2 år efter tidligste pensionsudbetalingsalder iht. Pensionsregulativet for regioner.
- Forventet levealder baseres på Finanstilsynets senest offentliggjorte Benchmark for levetidsforudsætninger inkl. benchmark for forventede fremtidige levetidsforbedringer.
- Renteniveau baseres på European Insurance Occupational Pensions Authority's (EIOPA) risikofrie diskonteringsrentekurve uden volatilitetsjustering, som Finanstilsynet kræver anvendt i forbindelse med måling af forsikringsforpligtelser.
- Inflationsniveau og dermed ydelsesreguleringsniveau baseres på samfundsforudsætningerne, som årligt offentliggøres af Forsikring og Pension. Inflationen fastsættes ud fra det langsigtede skøn.
- For alle tjenestemænd beregnes forpligtelsen som den tilbagediskonterede kapitalværdi af de forventende fremtidige udbetalinger. For erhvervsaktive skal der indregnes anciennitetsstigninger indtil pensionering, mens øvrige regnes som opsatte pensioner.

Ovenstående svarer til de gængse forudsætninger, der oftest anvendes ved en aktuarmæssig beregning af den ikke-forsikrede pensionsbyrde.

Forpligtelsen skal opgøres både for pensionerede, fraflyttede og erhvervsaktive tjenestemænd. Ligeledes opgøres forpligtelsen for samtlige kommunale og amtskommunale områder. Regioner, der er genforsikret, skal ikke indregne pensionsforpligtelsen i balancen, såfremt denne er fuldt afdækket. Er der elementer af selvforsikring i forsikringsaftalen, f.eks. i forbindelse med afskedigelse af tjenestemænd eller tidlig pensionering skal den ikke-afdækkede forpligtelse opgøres.

Opgørelsen af den ikke-afdækkede pensionsforpligtelse foretages aktuarmæssigt og på baggrund af de angivne forudsætninger. Pensionsforpligtelsen skal opgøres årligt, og som minimum genberegnes aktuarmæssigt hvert 5. år.

Ændringer i pensionsforpligtelsen sker løbende på følgende måde:

- a) Ændring som følge af forventet ændret dødelighed, invaliditetsforløb, inflationsforventninger og diskonteringsrente.
- b) Ændring som følge af forventet ændret afgangsalder, afskedigelse m.v. blandt erhvervsaktive, fraflyttede og pensionerede tjenestemænd.
- c) Nedbringelse via løbende udbetalinger til pensionerede og fraflyttede tjenestemænd.

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2018

Ændringen i pensionsforpligtelsen, som den opgøres efter punkt a) og b), svarer til omkostningen ved tjenestemandspensioner i resultatopgørelsen i det omkostningsbaserede regnskab, mens pkt. c) svarer til udgiften i det udgiftsbaserede driftsregnskab.

Omkostningerne debiteres på de relevante omkostningssteder, hvor dette er autoriseret, ellers direkte på funktionen under hovedkonto 1-4 ved anvendelse af art 0.3. Omkostningerne beregnes som et procenttillæg svarende til 20,3 % af den pensionsgivende løn for den tjenstemandsansatte. Omkostningerne krediteres funktion 6.72.90 Hensatte forpligtelser, gruppering 001, Ikke forsikringsdækkede tjenestemandspensioner.

Undtaget fra autoriseringen af en skønsmæssigt fastsat omkostning til tjenestemandspension på 20,3 % af den samlede lønudgift til tjenestemandsansatte er de institutioner, som leverer ydelser under rammeaftalerne på social- og specialundervisningsområdet. Her gælder den fastsatte omkostning via de indgåede rammeaftaler. Disse omkostninger konteres derudover i overensstemmelse med reglerne i Budget- og regnskabssystem for regioner.

Ved den aktuariemæssige opgørelse af pensionsforpligtelsen for tjenestemænd op- eller nedskrives den bogførte værdi på nærværende funktion, således at der er overensstemmelse mellem den bogførte værdi på funktionen og den aktuariemæssigt opgjorte forpligtelse. Op- eller nedskrivningen foretages med modpost på balancen. Der foretages således ingen fordeling tilbage på omkostningsstederne af den korrigerede opgørelse af omkostningerne på baggrund af den aktuariemæssigt beregnede hensatte pensionsforpligtelse på funktionen.

Løbende pensionsudbetalinger, der nedbringer pensionsforpligtelsen, skal registreres ved brug af art 5.1 på funktion 4.40.31. Det bemærkes at i omkostningsregnskabet, indebærer pensionsudbetalinger ikke en omkostning for regionen, men blot at pensionsforpligtelsen nedbringes, idet denne allerede er hensat i regnskabet. Det indebærer, at udbetalingerne neutraliseres ved at kreditere funktion 4.40.31 med anvendelse af art 0.3 og debitere funktion 6.72.90, Hensatte forpligtelser.

002 Tilsagn vedrørende kulturel virksomhed

003 Tilsagn vedrørende erhvervsudvikling

004 Tilsagn vedrørende uddannelse

Retligt bindende tilsagn om projekttilskud udgiftsføres på hovedfunktion 3.20 Kulturel virksomhed, 3.30 Erhvervsudvikling og 3.40 Uddannelse afhængigt af formål. Modposten hertil er gruppering 002-004 afhængigt af formål. Ved udbetaling af tilsagn nedbringes de hensatte forpligtelser.

EGENKAPITAL

Egenkapitalen udgør differencen mellem regionens aktiver og forpligtelser. Egenkapitalen er på denne måde et udtryk for regionens formue. Egenkapitalen skal specificeres på funktionerne 6.75.94-6.75.99. Bevægelserne på egenkapitalen skal fremgå af noterne i regnskabet.

6.75.94 Modpost for donationer

Ved donationer af aktiver eller modtagelse af tilskud på 100.000 kr. eller derover til helt eller delvis finansiering af aktiver, der indgår i regionens serviceproduktion, skal aktivet indregnes til den kostpris, som regionen skulle betale for det, hvis det ikke var modtaget som en donation (dagsværdi). Samtidig optages en tilsvarende passivpost på denne funktion.

Herefter skal der løbende foretages afskrivninger på aktivets bogførte værdi på den relevante funktion på hovedkonto 1-4. Imidlertid gælder det, at regionen ikke skal have nogen driftsmæssige omkostninger i form af afskrivninger på noget, regionen har fået

Dato: Oktober 2011

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2011

doneret. Derfor registreres der en indtægt ved brug af art 0.8 svarende til afskrivningerne på den relevante funktion på hovedkonto 1-4. Indtægten/afskrivningerne modsvares af en tilsvarende nedbringelse af denne funktion.

Ved donation af ejendom med tilhørende grund behandles bygningsdelen som beskrevet i ovenstående. Grunden optages som et aktiv på funktion 6.58.80 Grunde med modpost på funktion 6.75.94. Der skal ikke afskrives på grunden, og der skal derfor heller ikke bogføres en indtægt svarende til afskrivningerne, som det gælder for øvrige donerede aktiver.

6.75.95 Reserve for opskrivninger

Funktionen er en slags ikke-finansiell egenkapital. Formålet med funktionen er at kunne opgøre, hvor stor en del af værdien af de ikke-finansielle aktivers værdi, der kan tilskrives ikke realiserede opskrivninger

Opskrivningerne skal i øvrigt fremgå af en særskilt anlægsoversigt til regionens regnskab.

6.75.96 Akkumuleret resultat for sundhedsområdet

6.75.98 Akkumuleret resultat for det regionale udviklingsområde

Kontiene skal ved regnskabsafslutningen udtrykke det akkumulerede årsresultat opgjort efter omkostningsbaserede principper.

6.75.99 Balancekonto

Senest i forbindelse med regnskabsafslutningen optages nettoforskellen mellem særskilte aktiv- og passivposter på balance-kontoen.

Det skal i forbindelse med regnskabsafslutningen sikres, at årets ændring på balance-kontoen -med modsat fortegn- svarer til summen af øvrige ændringer på hovedkonto 6.

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2018

5.1 Procedurekrav i forbindelse med budgetvedtagelsen

Regionsloven og bekendtgørelse om regionernes budget- og regnskabsvæsen, revision m.v. indeholder en række bestemmelser om procedurer og tidsfrister i forbindelse med budgettets udarbejdelse og vedtagelse:

Senest 15. august udarbejder forretningsudvalget til regionsrådet forslag til regionens årsbudget for det kommende regnskabsår, som løber fra den 1. januar til den 31. december.¹ Forslaget ledsages af budgetoverslag for en 3-årig periode.²

Forretningsudvalgets forslag til årsbudget og budgetoverslag skal undergives to behandlinger i regionsrådet med mindst tre ugers mellemrum.³ Første behandlingen foretages senest den 24. august.⁴

Det forslag til kommunernes årlige udviklingsbidrag, som er indeholdt i forslaget til årsbudget, jf. §§ 6 og 7 i lov om regionernes finansiering, skal drøftes i kontaktudvalget mellem regionen og kommunerne i regionen senest den 1. september.⁵

Kommunalbestyrelserne i regionen skal senest den 10. september skriftlig meddele regionsrådet deres stillingtagen til forslaget til udviklingsbidrag.⁶

Ved anden behandling, som foretages senest den 1. oktober, vedtages forslaget til årsbudget og flerårige budgetoverslag af regionsrådet.⁷

Regionerne har en lovbestemt leverandørpligt i forhold til kommunerne for en række sociale tilbud og visse specialundervisningstilbud. Regionsrådet skal i henhold til sektorlovgivningen senest den 15. oktober indgå en årlig rammeaftale med kommunerne beliggende i regionen om bl.a. det samlede antal pladser og tilbud, regionsrådet stiller til rådighed for kommunerne i regionen. Da rammeaftalerne er en central forudsætning for både kommunernes og regionernes budgetlægning er det dog hensigtsmæssigt, at drøftelsen og vedtagelsen af rammeaftalerne tilrettelægges og indpasses i budgetprocessen på en hensigtsmæssig måde for både regionsråd og kommunalbestyrelser.

Bekendtgørelsen indeholder endvidere regler om specifikation af de områder, inden for hvilke der skal være balance mellem indtægter og udgifter/omkostninger på årsbudgettet og de flerårige budgetoverslag, jf. nærmere herom i afsnit 5.2.

¹ Jf. § 2, stk. 1 i bekendtgørelse om regionernes budget- og regnskabsvæsen, revision m.v..

² Jf. § 3, stk. 5 i bekendtgørelse om regionernes budget- og regnskabsvæsen, revision m.v..

³ Jf. § 19, stk. 1 i regionsloven.

⁴ Jf. § 2, stk. 2 i bekendtgørelse om regionernes budget- og regnskabsvæsen, revision m.v.

⁵ Jf. § 2, stk. 3 i bekendtgørelse om regionernes budget- og regnskabsvæsen, revision m.v.

⁶ Jf. § 2, stk. 4 i bekendtgørelse om regionernes budget- og regnskabsvæsen, revision m.v.

⁷ Jf. § 19, stk. 2 i regionsloven og § 2, stk. 2 i bekendtgørelse om regionernes budget- og regnskabsvæsen, revision m.v.

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2018

Bekendtgørelsen indeholder også enkelte procedureregler. Efter § 3, stk. 2 i bekendtgørelse om regionernes budget- og regnskabsvæsen, revision mv. skal ændringsforslag til budgetforslaget angive, hvilken bevilling forslaget retter sig imod, samt med hvilket beløb bevillingen ønskes ændret. Denne regel hænger sammen med kravet om, at budgettet skal være umiddelbart egnede til realisering. Det udelukker, at der kan fremsættes ændringsforslag holdt i mere almindelige vendinger såsom: »regionsrådets ønsker en opprioritering af kræftområdet i forhold til forretningsudvalgets budgetforslag«. Tilsvarende regler gælder for budgetoverslagene.

Det er et krav, at ethvert omkostningsforøgende ændringsforslag skal ledsages af et forslag til finansiering af de øgede omkostninger, jf. § 3, stk. 4, i bekendtgørelse om regionernes budget- og regnskabsvæsen, revision mv.

Det fremgår i øvrigt af regionslovens § 20, at det endeligt vedtagne årsbudget og de flerårige budgetoverslag skal offentliggøres. En kort redegørelse for indholdet af årsbudgettet og budgetoverslagene skal inden det kommende regnskabsårs begyndelse offentliggøres efter regionsrådets nærmere bestemmelse.

5.2 Formkrav til budgettet

Der er fastsat en række bestemmelser om, hvordan de regionale budgetter skal opstilles, hvilke poster de skal omfatte m.v. Disse formkrav skal ses i sammenhæng med de forskellige opgaver, som budgettet skal løse. Der skelnes i reglen mellem den finansielle opgave, den bevillingsmæssige opgave og informationsopgaven.

Den finansielle opgave

At budgettet har en finansiell funktion vil sige, at budgettet ikke alene indeholder en oversigt over regionens indtægter og udgifter/omkostninger, men at der i tilknytning hertil udarbejdes et finansieringsbudget/pengestrømsopgørelse, der viser, hvorledes finansieringen af den budgetterede aktivitet tilvejebringes inden for hvert af de tre aktivitetsområder, jf. nedenfor. Budgettet er således udtryk for en samlet afvejning af omkostningsønsker over for indtægtsmuligheder. Bloktilskud fra staten, grund- og udviklingsbidrag fra kommunerne og takster på social- og specialundervisningsområdet kan ikke sættes op i løbet af året, og der er ligeledes fastsat restriktioner vedrørende kassekredit og lånoptagelse. Budgettets finansielle funktion spiller derfor en mere central rolle for regionerne, end det f.eks. er tilfældet i private virksomheder.

Den bevillingsmæssige opgave

Ifølge regionslovens § 21, stk. 1, angiver de poster på årsbudgettet, hvortil regionsrådet ved budgetvedtagelsen har taget bevillingsmæssig stilling, den bindende regel for næste års regionale forvaltning.

Bevillingsangivelsen i budgettet er således udtryk for den af regionsrådet vedtagne fordeling af de økonomiske ressourcer mellem de forskellige regionale opgaveområder. Budgettet angiver dermed størrelsen af det spillerum, der er overladt til regionsrådet, forretningsudvalget og til forvaltningen og institutionerne, når de i årets løb skal foretage økonomiske dispositioner på regionens vegne.

Spillerummet for prioriteringen af regionernes økonomi begrænses af, at den er opdelt i tre adskilte dele: Sundhedsområdet, udviklingsopgaver og drift af institutioner på social- og specialundervisningsområdet. De tre aktivitetsområder skal hvile i sig selv, således at udgifterne på sundhedsområdet, herunder andele af administrative og finansielle fællesudgifter, finansieres af indtægter øremærket til dette område - og tilsvarende for de øvrige to områder.

Den informationsmæssige opgave

Budgettet retter sig som informationskilde mod regionens borgere, leverandører, ansatte med flere samt mod de centrale myndigheder. De centrale myndigheder indsamler budgetdata med henblik på at opgøre det samlede ressourceforbrug i den regionale sektor. Det er bl.a. med henblik på denne dataindsamling, at der er indført fælles konteringsregler, som er obligatoriske for alle regioner.

Som et særligt aspekt af informationsopgaven indgår, at budget og budgetforslag skal være velegnede redskaber for politikerne i forbindelse med beslutninger om den økonomiske prioritering. Denne prioriteringsopgave er bl.a. søgt tilgodeset ved, at kontoplanen så vidt muligt er opbygget, så beløb til sammenhængende formål optræder samlet.

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2018

5.2.1 OMRÅDEOPDELTE BUDGETTER

5.2.1.1 Driftsbudgetter og balancekrav

Ifølge § 3 i bekendtgørelse om regionernes budget- og regnskabsvæsen, revision m.v. er der fastsat regler om specifikation af de områder, inden for hvilke der skal være balance mellem indtægter og udgifter/omkostninger på årsbudgettet og de flerårige budgetoverslag.

Regionernes økonomi er opdelt i tre aktivitetsområder: Sundhedsområdet, social- og specialundervisningsområdet samt det regionale udviklingsområde, jf. § 1 i lov om regionernes finansiering.

Opgjort efter udgiftsbaserede principper skal der på sundhedsområdet være balance mellem indtægter og udgifter på årsbudgettet og de flerårige budgetoverslag.

Opgjort efter omkostningsbaserede principper skal indtægterne være større end eller lig med omkostningerne på social- og specialundervisningsområdet. Tilsvarende gælder det regionale udviklingsområde.

Selv om der på sundhedsområdet er et udgiftsbaseret balancekrav, er der ligesom på de øvrige regionale aktivitetsområder, krav om anvendelse af omkostningsbaserede bevillinger, jf. kapitel 6.

Opdelingen af regionernes økonomi i tre aktivitetsområder indebærer, at der ved brug af fordelingsnøgler skal foretages en opdeling af regionernes administrative fællesomkostninger og finansielle omkostninger, og at de efter nærmere regler skal fordeles på tre områder, jf. afsnit 5.2.5.

Regionernes løbende indtægter er som udgangspunkt reserveret til et af de tre områder. Det gælder både for tilskuddene fra staten og bidragene fra kommunerne.

Driften af institutioner på social- og specialundervisningsområdet er bortset fra nogle særlige administrative opgaver finansieret fuldt ud gennem takstbetaling fra kommunerne. Disse opgaver hviler således i sig selv og medfører ikke nettoomkostninger eller -indtægter for regionerne. Området skal budgetteres med et forventet årsresultat, der er lig med eller større end nul. Størrelsen af det forventede årsresultat og det samlede akkumulerede resultat drøftes i kontaktudvalget. Over- og underskud vedrørende tidligere år betragtes som henholdsvis indtægter og omkostninger.

Dato: Juni 2013

Ikrafttrædelsesår: Budget 2014

Nettoomkostninger på det regionale udviklingsområde skal finansieres af de øremærkede bloktilskud fra staten og bidrag fra kommunerne og skal dermed budgetteres med et forventet årsresultat, der er lig med eller større end nul. Over- og underskud vedrørende tidligere år betragtes som henholdsvis indtægter og omkostninger.

Ved underskud i et år skal dette udlignes senest efter 2 år.

Kravet om et årsresultat, der er større end eller lig med nul, er et udtryk for, at årets driftsomkostninger svarer til driftsindtægterne, og at årets ressourceforbrug er finansieret, og at ændringen i kapitalgrundlaget (afskrivninger) kan reetableres, og at eventuelt underskud fra tidligere år er udlignet. Ved opgørelsen af årsresultatet indgår ikke de to områders likviditetsmæssige træk eller overskud (mellemregningskonto) i forhold til regionens samlede virksomhed.

For så vidt angår sundhedsområdet skal årets nettoudgifter finansieres af de øremærkede bloktilskud fra staten og bidrag fra kommunerne og dermed budgetteres i balance. Ved underskud i et år er der ikke krav om, at dette skal udlignes i efterfølgende år.

I modsætning til social- og specialundervisningsområdet og det regionale udviklingsområde indgår likvide midler fra regionens finansieringsvirksomhed, f.eks. forbrug af likvide aktiver og lånoptagelse, ved opgørelsen af balancekravet.

Det vedtagne budget skal være et udtryk for det bedst mulige skøn over det kommende års udgifter/omkostninger og indtægter. Der må ikke på budgettet forekomme poster, som savner en nærmere forklaring eller begrundelse, hvad enten årsagen er tidsmæssige problemer, manglende kapacitet ved budgetlægningen, manglende enighed i regionsrådet eller lignende. Dog er der i henhold til budget- og regnskabsbekendtgørelsens § 3, stk. 7, adgang til at budgettere med generelle reserver på sundhedsområdet, der maksimalt kan udgøre 1 % af af regionens budgetterede nettoserviceudgifter til sundhed, der er omfattet af det regionale udgiftsloft, jf. § 11 i lov om en budgetlov.

Undervejs i budgetbehandlingen kan der fremkomme ændringsforslag, der ændrer forudsætningen for balancen i det oprindelige budgetforslag. I § 3, stk. 4, i bekendtgørelse om regionernes budget- og regnskabsvæsen, revision m.v. er det fastsat, at der i denne situation skal tilvejebringes balance i det reviderede budgetforslag inden for det aktivitetsområde, ændringsforslaget vedrører. Balancekravet indebærer i forhold til social- og specialundervisningsområdet og det regionale udviklingsområde, at et ændringsforslag, der medfører øgede omkostninger skal modsvares af merindtægter eller mindre omkostninger inden for samme område, såfremt det forventede årsresultat er budgetteret til nul. På sundhedsområdet kan balancekravet også honoreres på anden vis, f.eks. ved forbrug af likvide aktiver.

På sundhedsområdet er der i § 3, stk. 6, i bekendtgørelsen fastsat bestemmelser om, at der i årsbudgettet og de flerårige budgetoverslag skal være overskud på den løbende drift, dvs. at indtægter fra bloktilskud fra staten, kommunale bidrag og statsligt aktivitetsbestemte tilskud mv. skal være større end nettoserviceudgifterne på sundhedsområdet, der er omfattet af det regionale udgiftsloft, jf. § 11 i lov om en budgetlov. Formålet med kravet om overskud på driften er at understøtte princippet om en sund økonomisk styring i den enkelte region, hvor det sikres, at en region ikke finansierer løbende driftsudgifter på sundhedsområdet ved forbrug af likviditet.

Dato: Juli 2008

Ikrafttrædelsesår: Budget 2009

5.2.1.2 Investeringsbudget

Regionsrådet skal ved budgettets endelige vedtagelse som minimum fastsætte et investeringsbudget, som angiver et loft over de investeringer, der kan foretages inden for hver af hovedkontiene og finansieres af regionens likvide aktiver. Hvor der som konsekvens af investeringer foretaget inden for investeringsbudgettet skal afholdes investeringsudgifter i senere regnskabsår, skal der være afsat et rådighedsbeløb i investeringsbudgettet, jf. nærmere i afsnit 6.2.2. Regionsrådet kan ligledes fastsætte en investeringsramme for fælles- og administrationsområdet, hvis dette administreres som et selvstændigt område.

Dato: Juli 2008

Ikrafttrædelsesår: Budget 2009

Investeringsudgifter finansieres som interne lån, der som minimum afdrages svarende til afskrivning af investeringen i efterfølgende år. På social- og specialundervisningsområdet er der med henblik på at sikre lige konkurrencevilkår i forhold til andre aktører på området herudover krav om, at både nye og eksisterende investeringer samt øvrig kapital, som regionen stiller til rådighed for området, skal forrentes med markedsrenten.

Det er regionsrådet, der fastsætter investeringsbudgettet for de enkelte hovedkonti, jf. kapitel 6, afsnit 2.2.

5.2.1.3. Likviditetsmæssigt mellemværende i forhold til social- og specialundervisningsområdet

På social- og specialundervisningsområdet skal det likviditetsmæssige mellemværende i forhold til regionen opgøres og fremgå af regionens budget og regnskab. Mellemværendet skal forrentes med markedsrenten for at sikre lige konkurrencevilkår i forhold til andre aktører på området samt for at sikre, at omkostningerne bliver finansieret af brugerne som følge af, at området skal hvile-i-sig-selv.

5.2.2 BRUTTOPOSTERING

For hvert af de tre aktivitetsområder i de regionale budgetter gælder som udgangspunkt, at samtlige omkostninger finansieres under ét af samtlige indtægter inden for aktivitetsområdet. Regionsrådet skal således stå frit i sin udgiftsprioritering og ikke være påvirket af, hvilke typer af indtægter der indgår i finansieringen af de enkelte aktivitetsområder. Der kan dog ikke foretages en prioritering af udgifter og indtægter på tværs af de tre aktivitetsområder i de regionale budgetter.

For at regionsrådet kan have det bedst mulige grundlag for at foretage en økonomisk prioritering, må budgettet derfor opstilles efter *bruttoposteringsprincippet*. Det vil sige:

Omkostninger og indtægter skal opføres og specificeres hver for sig i budgettet, uanset om der gives brutto- eller nettobevillinger.

Bruttoposteringsprincippet er ikke alene vigtigt i relation til regionsrådets prioritering. Det har også betydning for informationsopgaven mere generelt. Kun i kraft af adskillelsen af indtægter og omkostninger er det muligt at skaffe sig information om de samlede omkostninger eller de samlede indtægter ved en given regional institution eller ved regionens samlede virksomhed.

5.2.3 FLERÅRSOVERSIGT

Sammen med budgettet udarbejdes og vedtages en flerårsoversigt, der indeholder budgetoverslag for en treårig periode. Regionsrådets vedtagelse af budgetoverslag er et lovkrav. Formålet er at sikre, at der sker en vurdering af de langsigtede virkninger, som beslutningerne i årsbudgettet er udtryk for.

Regionsrådet kan f.eks. vedtage en omlægning af aktiviteten, som betyder en besparelse i sidste halvdel af budgetåret. Den fulde årseffekt af besparelsen vil da ikke fremgå af årsbudgettet, men derimod af budgetoverslaget for det første år efter budgetåret.

Dato: Juli 2008

Ikrafttrædelsesår: Budget 2009

På følgende punkter skal flerårsoversigten opfylde de samme krav som selve budgettet:

Flerårsoversigten skal omfatte samtlige indtægter og omkostninger, der skal være balance for hvert af årene og for hvert af tre regionale aktivitetsområder, og opstillingen skal ske efter bruttoposteringsprincippet. Derimod er der særlige regler vedrørende pris- og lønniveau i flerårsoversigten, jf. nedenfor.

5.2.4 PRIS- OG LØNNIVEAU

Årsbudgettet udarbejdes i det pris- og lønniveau, der forventes at være gældende i budgetåret.

Budgetoverslagene i *flerårsoversigten* udarbejdes for hovedkonto 1-4 (drift, refusion og anlæg) i budgetårets priser (faste priser), mens hovedkonto 5 og 6 udarbejdes i det enkelte overslagsårs pris- og lønniveau (løbende priser).

For hvert overslagsår anføres som en særskilt post den samlede forventede pris- og lønstigning vedrørende hovedkonto 1-4 i forhold til budgetåret. Beløbet anføres særskilt for indtægter og for omkostninger.

Ved at anvende faste priser på hovedkonto 1-4 i budgetoverslagsårene opnår man, at ændringer i beløbsstørrelser fra ét år til et andet altid er udtryk for reale aktivitets- eller mængdeændringer.

På *årsbudgettet* angives alle poster i det pris- og lønniveau, der forventes at være gældende i budgetåret.

I *flerårsoversigten* angives posterne på hovedkonto 1-4 i budgetårets pris- og lønniveau (faste priser), mens posterne på hovedkonto 5 angives i det pris- og lønniveau, der forventes at være gældende i det enkelte overslagsår (løbende priser).

For hvert af budgetoverslagsårene opstilles umiddelbart efter anlæg en særlig post, der angiver den samlede forventede pris- og lønstigning for drift, refusion og anlæg i forhold til budgetåret.

5.2.5 FORDELINGSPRINCIPPER I BUDGET OG REGNSKAB

Der skal i forbindelse med vedtagelse af budget og aflæggelse af årsregnskab foretages en række fordelinger af omkostninger og indtægter vedrørende fælles formål og central administration, der registreres på hovedkonto 4, og renter mv., der registreres på hovedkonto 5, med henblik på opgørelse af driftsresultat på hvert af de tre regionale aktivitetsområder.

Regionens renter mv. overføres i forbindelse med budgetlægning og regnskabsaflæggelse fra hovedkonto 5 til hovedkonto 1 og 3. Der foretages ikke overførsel til hovedkonto 2, da der på denne hovedkonto er krav om registrering af intern forrentning af det likviditetsmæssige mellemværende med regionen. Fordelingen på hovedkonto 1 og 3 sker under hensyntagen til de to aktivitetsområders belastning af rentekontoen. Fordelingsnøglen skal fremgå af budget og regnskab.

Herefter overføres ligledes i forbindelse med budgetlægning og regnskabsaflæggelse regionens omkostninger til fælles formål og administration, der konteres på hovedkonto 4, til de enkelte områder på hovedkonto 1-3.

Ved fordelingen af indtægter og udgifter til fælles formål og central administration, der konteres på hovedkonto 4, fastsættes fordelingsnøglen af regionerne under hensyntagen til de tre aktivitetsområders belastning af fællesområdet. Fordelingsnøglen skal fremgå af budget og regnskab.

Dato: Maj 2010

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2010

5.2.6 MOMS

Omkostningerne på hovedkonto 1-4 skal som hovedregel angives eksklusive moms i såvel budget som regnskab.

Omkostningerne til *købsmoms* samles på funktion 5.80.95. De nærmere regler for, hvilke konti og hvilke arter der er omfattet af købsmomsordningen, fremgår af afsnit 2.6.

Kravet om særskilt og samlet kontering af købsmomsomkostningerne skal ses i sammenhæng med momsrefusionsordningen, som betyder, at den enkelte region får sine momsomkostninger refunderet af staten.

Momsrefusionsordningens formål er at sikre en konkurrencemæssig ligestilling mellem private virksomheders produktion af regionale ydelser og regionens egenproduktion. Da regionens egenproduktion ikke er belagt med moms, ville det være ensbetydende med ulige konkurrencevilkår til ugunst for den private sektor, hvis regionen ikke fik refunderet moms af ydelser købt hos private.

Registreret moms, dvs. moms i forbindelse med momsregistreret virksomhed i regionen, føres på funktion 6.52.59. De nærmere konteringsregler er beskrevet i afsnit 2.6.

5.2.7 OVERSIGTER TIL BUDGETTET

Summariske overskuelige oversigter over budgetforslaget spiller en vigtig rolle som redskaber i den politiske prioriteringsproces forud for budgettets vedtagelse. Oversigter udarbejdet på grundlag af det vedtagne budget tjener desuden som informationsgrundlag for de centrale myndigheder. Dels med henblik på opgørelse af den samlede aktivitet i den regionale sektor og dels med statistikformål for øje.

Regionerne er i vid udstrækning frit stillet med hensyn til omfanget og formen af det materiale, der skal uddeles til regionsrådet i forbindelse med budgetbehandlingen.

Reglerne stiller alene krav om uddeling til regionsrådet af bevillingsoversigt, resultatopgørelse, pengestrømsopgørelse og investeringsoversigt samt bemærkninger (jf. afsnit 5.2.8). Den enkelte region kan selv vælge den mest hensigtsmæssige udformning af oversigterne.

Endvidere indgår der i budget- og regnskabssystemet en række oversigter til budgettet, der skal udarbejdes i overensstemmelse med de fastsatte formkrav og indsendes til henholdsvis Økonomi- og Indenrigsministeriet og Danmarks Statistik.

Nedenstående skema sammenfatter reglerne om uddeling og indsendelse af oversigter til budgettet.

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Budget 2019

Afsnit	Oversigt	Skal uddeles uden formkrav	Skal indsendes med Formkrav
5.2.7.a	Bevillingsoversigt	X	
5.2.7.b	Resultatopgørelse	X	X
5.2.7.c	Pengestrømsopgørelse	X	X
5.2.7.d	Hovedoversigt til budget		X
5.2.7.e	Sammendrag af budget		X
5.2.7.f	Specifikationer til budgettet		X
5.2.7.g	Investeringsoversigt	X	
5.2.7.h	Særlige budgetoplysninger		X
5.2.7.i	Ressourceoversigt vedrørende sociale institutioner		X
5.2.7.j	Flerårsoversigt	X	

a. Bevillingsoversigt

Det er både obligatorisk at udarbejde bevillingsoversigt til budgetforslaget og bevillingsoversigt til det vedtagne budget.

Af bevillingsoversigten skal det klart fremgå, hvilke af budgettets poster den enkelte bevilling er knyttet til. Der må således hverken være tvivl om:

- Hvilke poster bevillingen omfatter
- Hvilket beløb bevillingen lyder på, herunder om der er tale om en brutto- eller nettobevilling
- Hvem bevillingen er givet til.

Også rådighedsbeløbene vedrørende anlægsarbejder, der opgøres efter et udgiftsbaseret princip, skal fremgå af bevillingsoversigten, således at det som minimum fremgår, hvor stort et samlet rådighedsbeløb, der er knyttet til hvert enkelt hovedkonto (om rådighedsbeløb og anlægsbevillinger, se kapitel 6).

Afgrænsningen af budgettet i bevillinger er en central forudsætning for, at budgettet kan tjene som grundlag for den daglige administration, den løbende økonomiske styring og den efterfølgende kontrol.

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Budget 2019

Der er ikke fastsat bestemte formkrav til opstilling af bevillingsoversigten. De eneste krav er, som nævnt, at hver enkelt bevilling er entydigt defineret i forhold til kontoplanen samt ved den politiske eller administrative enhed, bevillingen er givet til.

Der skal udarbejdes bevillingsoversigt i tilknytning til såvel budgetforslaget som det vedtagne budget. Bevillingsoversigten skal vise de poster afgrænset i forhold til kontoplanen - hvortil regionsrådet tager bevillingsmæssig stilling. Bevillingsoversigten skal endvidere omfatte budgettets rådighedsbeløb som minimum specificeret på hovedkontoniveau.

Et forslag til bevillingsoversigt uddeles til medlemmerne af regionsrådet i forbindelse med budgetforslagets behandling.

Beløb i bevillingsoversigten anføres i hele 1.000 kr.

b. Resultatopgørelse

Resultatopgørelsen opgøres omkostningsbaseret.

Formålet med resultatopgørelsen er at specificere det forventede årsresultat som årets indtægter fratrukket årets omkostninger (periodiserede ressourceforbrug).

Resultatopgørelsen skal udarbejdes for sundhedsområdet (hovedkonto 1), social- og specialundervisningsområdet (hovedkonto 2) og det regionale udviklingsområde (hovedkonto 3). Indtægter og omkostninger til fælles formål, administration, renter m.v., der konteres på hoved 4 og 5, fordeles på hovedkonto 1-3 i både budgettet og regnskabet. Ligeledes skal der sondres mellem indtægter og omkostninger afledt af regionens ordinære og ekstraordinære drift. Sidstnævnte vedrører aktiviteter, der ikke forventes at være tilbagevendende og som ikke har sammenhæng til den ordinære aktivitet.

Budgettet skal, når det aflægges af forretningsudvalget til regionsrådet, indeholde en resultatopgørelse for sundhedsområdet (hovedkonto 1), social- og specialundervisningsområdet (hovedkonto 2) og det regionale udviklingsområde (hovedkonto 3). Resultatopgørelserne udarbejdes i overensstemmelse med skemaet, der er optrykt som bilag 1 i afsnit 5.4.1.

Resultatopgørelserne indsendes ultimo oktober til Økonomi- og Indenrigsministeriet på e-mail: budregn@oim.dk.

De budgetterede resultatopgørelser for social- og specialundervisningsområdet og det regionale udviklingsområde må ikke udvise et underskud, jf. afsnit 5.2.1.

c. Pengestrømsopgørelse

Pengestrømsopgørelsen udarbejdes omkostningsbaseret.

Formålet med pengestrømsopgørelsen er at vise budgetårets pengestrømme fordelt på regionens samlede drifts-, investerings- og finansieringsaktiviteter. Der skal udarbejdes en samlet pengestrømsopgørelse for hele regionen, herunder for de 3 regionale aktivitetsområder (sundhed, social- og specialundervisning samt regional udvikling).

Dato: Februar 2015

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2015

Pengestrømmene fra drifts- og investeringsaktiviteterne skal henføres entydigt til ét af de tre aktivitetsområder. På social- og specialundervisningsområdet skal pengestrømsopgørelsen afdække det likviditetsmæssige mellemværende i forhold til regionens samlede økonomi. Mellemværendet skal forrentes. Pengestrømsopgørelserne udarbejdes med udgangspunkt i resultatopgørelserne og investeringsoversigten.

I tilknytning til pengestrømsopgørelsen vises særskilt budgetårets forventede forskydninger i likviderne samt likviderne ved periodens begyndelse og slutning. I tilknytning til pengestrømsopgørelsen vises social- og specialundervisningsområdet mellemværende i forhold til regionens samlede økonomi.

Årsbudgettet skal, når det aflægges af forretningsudvalget til regionsrådet indeholde en pengestrømsopgørelse for hele regionen. Pengestrømsopgørelsen udarbejdes i overensstemmelse med skemaet, der er optrykt som bilag 2 i afsnit 5.4.2.

Pengestrømsopgørelsen indsendes ultimo oktober til Økonomi- og Indenrigsministeriet på e-mail: budregn@oim.dk.

Beløb i pengestrømsopgørelsen anføres i 1.000 kr.

d. Hovedoversigt til budget

Hovedoversigten udarbejdes udgiftsbaseret.

Hovedoversigtens formål er at give et summarisk overblik over de budgetterede aktiviteter og deres finansiering. Hovedoversigten danner bl.a. basis for en første opgørelse i Økonomi- og Indenrigsministeriet af den regionale sektors budgetter. Det er baggrunden for, at hovedoversigten skal indsendes umiddelbart efter budgetvedtagelsen og inden indsendelsen af det øvrige budgetmateriale.

Der skal udarbejdes en hovedoversigt til det vedtagne budget.

Hovedoversigten indsendes *primo oktober* til Økonomi- og Indenrigsministeriet .

Økonomi- og Indenrigsministeriet udsender forud for budgetvedtagelsen det nødvendige skemamateriale til udarbejdelse og indsendelse af hovedoversigten.

e. Sammendrag af budget

Sammendraget af budgettet udarbejdes efter udgiftsbaserede principper.

Sammendrag af budget tjener ligesom hovedoversigten informations- og statistikformål. Afsnitsopdelingen er den samme, men detaljeringsgraden er større, og sammendraget skal omfatte såvel budgetåret som de tre budgetoverslagsår.

Det skyldes, at sammendraget udover de ovennævnte formål også skal opfylde et planlægningsmæssigt sigte.

Specifikationsgraden er ikke den samme overalt i sammendraget. Afhængig af de enkelte udgiftsområders karakter og indhold er budgetoplysningerne i sammendraget fastlagt ved hovedfunktions- eller funktionsniveau.

Der skal udarbejdes et sammendrag af det vedtagne budget i overensstemmelse med det skema, som Økonomi- og Indenrigsministeriet udsender forud for budgetvedtagelsen.

Sammendrag af budget indsendes senest den *15. november* til Danmarks Statistik.

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Budget 2019

Økonomi- og Indenrigsministeriet udsender forud for budgetvedtagelsen det nødvendige skemamateriale til udarbejdelse og indsendelse af sammendrag af budget.

f. *Specifikationer til budgettet*

Oversigten med specifikationer til budgettet udgør den detaljerede budgetindberetning til de centrale myndigheder.

Der skal udarbejdes specifikationer til det vedtagne budget, dvs. en oversigt over budgettets poster, hvor specifikationsgraden er den samme som i den autoriserede konto-plan. Specifikationsgraden er som hovedregel følgende:

- Hovedkonto
- Hovedfunktion
- Funktion
- Dranst
- Ejerforhold
- Gruppering (drift)
- Hovedart
- Art (for så vidt angår hovedart 4, 5, 7 og 8)

Specifikationerne til budgettet indrapporteres senest den *15. november* til Danmarks Statistik.

Beløb i specifikationer til budget anføres i hele 1.000 kr.

g. *Investeringsoversigt*

Indberetningen af generelle budgetoplysninger til de centrale myndigheder omfatter endelig en investeringsoversigt for budgetåret og budgetoverslagsårene.

I investeringsoversigten redegøres i skematisk form for de af regionsrådet afgivne anlægsbevillinger og deres sammenhæng med de på årsbudgettet og i budgetoverslagsårene opførte rådighedsbeløb.

De gældende bevillingsregler, der er nærmere omtalt i kapitel 6, rummer mulighed for, at regionsrådet i et vist omfang kan afgive rammebevillinger omfattende flere anlægsarbejder. Ligeledes har regionsrådet mulighed for at anvende samlede rammer til forretningsudvalget for rådighedsbeløb vedrørende anlægsarbejder i budgettet.

Praksis med hensyn til anvendelsen af rammebevillinger og specifikationsgraden af rådighedsbeløb i budgettet vil således kunne variere fra region til region.

Som følge heraf er investeringsoversigten ikke bundet af bestemte formkrav, men må tilpasses til de bevillingsmæssige forhold i den enkelte region. Der gælder imidlertid forskellige regler med hensyn til indholdet af oplysningerne i investeringsoversigten.

I tilknytning til det vedtagne budget skal udarbejdes en oversigt over anlægsarbejder, hvortil der er afsat rådighedsbeløb i budgetåret og/eller et eller flere af de tre budgetoverslagsår.

Dato: Februar 2015

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2015

Investeringsoversigten skal for det enkelte anlægsarbejde eller for den enkelte rammebevilling indeholde oplysninger om:

- Dato for afgivelsen og eventuelt ajourføringen af anlægsbevillingen Det beløb, som anlægsbevillingen lyder på
- Datoer for arbejdets forventede igangsættelse og afslutning
- Udgifter vedrørende anlægsarbejdet, som forventes afholdt forud for det pågældende budgetår
- De rådighedsbeløb, som er afsat i budgetåret og hvert af de tre budgetoverslagsår
- Udgifter vedrørende anlægsarbejdet, som forventes afholdt efter udløbet af budgetoverslagsperioden
- Det ajourførte udgiftsoverslag.

Beløb i investeringsoversigten anføres i hele 1.000 kr.

h. Særlige budgetoplysninger

Skemaet for særlige budgetoplysninger indeholder oplysninger, der bl.a. vedrører opgørelsen af de regionale udgifter på udvalgte områder.

Skemaet for særlige budgetoplysninger indsendes til Økonomi- og Indenrigsministeriet *primo oktober* på e-mail: budregn@oim.dk.

Økonomi- og Indenrigsministeriet udsender forud for budgetvedtagelsen det nødvendige skemamateriale til udarbejdelse og indsendelse vedrørende de særlige budgetoplysninger.

i. Ressourceoversigt vedrørende sociale institutioner

I forbindelse med vedtagelse af budgettet skal der udarbejdes ressourceoversigt for sociale institutioner. Ressourceoversigten bygger på fordelinger af udgifter på funktion 2.10.01-2.80.70 for sociale institutioner.

Der skal udarbejdes ressourceoversigt for sociale institutioner til det vedtagne budget.

Ressourceoversigten skal indsendes *ultimo oktober* til Økonomi- og Indenrigsministeriet på e-mail: budregn@oim.dk.

Økonomi- og Indenrigsministeriet udsender forud for budgetvedtagelsen det nødvendige skemamateriale til udarbejdelse og indsendelse vedrørende ressourceoversigten.

j. Flerårsoversigt

Flerårsoversigten udarbejdes og vedtages sammen med budgettet. Flerårsoversigten kan integreres som en del af bevillingsoversigten. Regionsrådets vedtagelse af budgetoverslag er et lovkrav. Yderligere omtale af flerårsoversigten findes under 5.2.3.

5.2.8 BEMÆRKNINGER TIL BUDGETTET

Det regionale budget består ud over den talmæssige opstilling af totalbudgettet og den tilknyttede oversigt over de afgivne bevillinger af bemærkninger til budgettet.

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Budget 2019

I bemærkningerne til budgettet redegøres nærmere for budgettets forudsætninger og indhold. Bemærkningerne til budgettet har endvidere en bevillingsmæssig funktion. Der kan således i bemærkningerne være fastsat forbehold og betingelser for udnyttelsen af en bevilling. Disse bemærkninger er bindende for den enkelte bevillingshaver. På samme måde som beløbene i bevillingsoversigten er der kun fastsat få udtrykkelige bestemmelser med hensyn til udformningen og indholdet af bemærkningerne til budgettet. Det er dog et krav, at det af bemærkningerne tydeligt fremgår, om disse har et bevillingsmæssigt sigte, jf. ovenfor, eller om de er af mere generel informativ karakter.

Herudover er det et krav, at bemærkningerne til budgettet indeholder en redegørelse for, hvordan budgettet er påvirket af indgåelsen af leasingarrangementer, herunder sale-and-lease-back arrangementer. Redegørelsen bør omfatte påvirkningen af såvel omkostninger og indtægter i budgettet som af gældsforhold og økonomiske forpligtelser i øvrigt.

Endelig er det et krav, at det af bemærkningerne til budgettet fremgår, hvordan det aktivitetsafhængige bidrag på sundhedsområdet fordeler sig på kommunerne i regionen.

Det kan være hensigtsmæssigt at opdele bemærkningerne til budgettet i en generel og en speciel del.

I en sådan opdeling vil de *generelle bemærkninger* oftest i første række tjene en informationsopgave. Informationen kan være rettet mod såvel de politiske beslutningstagere og den regionale administration som borgerne. Disse generelle, oplysende budgetbemærkninger kan f.eks. indeholde en redegørelse for generelle budgetforudsætninger såsom pris- og lønskøn, skøn over den fremtidige befolkningssammensætning. I forlængelse heraf kan endvidere redegøres for regionens målsætninger for udviklingen i regionale samlede økonomi.

Der kan herudover knyttes generelle bemærkninger til de enkelte bevillingsområder eller hovedkonti. Der kan f.eks. gøres rede for baggrunden for omprioriteringer i forhold til sidste års budget eller gives beskrivelser af igangværende eller planlagte anlægsarbejder eller omstillingsprojekter. Herudover kan bemærkningerne indeholde en omtale af regionens overordnede målsætninger for udviklingen på de enkelte serviceområder.

De *specielle bemærkninger* vil derimod indeholde den mere dybtgående redegørelse for budgettets forudsætninger og indhold med detailbemærkninger til de enkelte hovedfunktioner og funktioner m.v.

Der skal udarbejdes bemærkninger til såvel budgetforslaget som det endelige budget. Bemærkningerne til budgetforslaget uddeles til regionen i forbindelse med behandlingen af budgetforslaget.

Det skal i øvrigt bemærkes, at også regionernes kasse- og regnskabsregulativ eller andre interne forskrifter vil kunne indeholde bestemmelser, der på linje med de årlige bemærkninger til budgettet fastsætter betingelser i forbindelse med bevillingernes anvendelse.

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2018/Budget 2019

5.3 Oversigt over tidsfrister i forbindelse med budgetvedtagelsen

Fristerne i forbindelse med budgettets udarbejdelse og vedtagelse - herunder for indsendelse af budgetmateriale til de centrale myndigheder - er opsummeret i nedenstående oversigt.

Senest 15. august	Forretningsudvalget udarbejder budgetforslag til regionsrådet.
Senest 24. august	1. behandling af budgetforslaget.
Senest 1. september	Forslag til kommunernes årlige udviklingsbidrag drøftes i kontaktudvalget.
Senest 10. september	Kommunalbestyrelserne i regionen meddeler skriftligt regionsrådet deres stillingtagen til forslaget til udviklingsbidrag.
Senest 1. oktober	Budgettet vedtages.
Primo oktober	Hovedoversigt og særlige budgetoplysninger indsendes til Økonomi- og Indenrigsministeriet. Den nærmere tidsfrist meddeles af Økonomi- og Indenrigsministeriet forud for budgetvedtagelsen.
Ultimo oktober	Resultatopgørelse, pengestrømsopgørelse og ressourceoversigt vedrørende sociale institutioner indsendes til Økonomi- og Indenrigsministeriet. Den nærmere tidsfrist fremgår af det udsendte skemamateriale.
Senest 15. november	Sammendrag og specifikationer indsendes til Danmarks Statistik.

Falder ovennævnte datoer på en lørdag eller søndag, udskydes fristen til den følgende mandag. Dette gælder dog ikke fristerne for budgetforslagets forelæggelse og budgettets vedtagelse.

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2018

5.4 Bilag til kapitel 5

5.4.1. Bilag 1 - Resultatopgørelse

Sundhed

(1.000 kr.)	Regnskab for år x-2	Korrigeret budget for år x-1	Budget for år x
Bloktilskud fra staten (1.90.90)			
Kommunalt aktivitetsafhængigt bidrag (1.90.92)			
Aktivitetsbestemte tilskud fra staten (1.90.93)			
Indtægter			
Nettodriftsomkostninger			
Andel af fælles formål og administration (1.70.50)			
Resultat før finansielle poster og ekstraordinære poster			
Andel af finansielle indtægter (1.80.60)			
Andel af finansielle omkostninger (1.80.60)			
Resultat før ekstraordinære poster			
Ekstraordinære indtægter			
Ekstraordinære omkostninger			
Årets resultat			

Social og specialundervisning

(1.000 kr.)	Regnskab for år x-2	Korrigeret budget for år x-1	Budget for år x
Takstbetalinger vedr. det sociale område			
Takstbetalinger vedr. specialundervisning			
Indtægter			
Nettodriftsomkostninger			
Andel af fælles formål og administration (2.70.60)			
Resultat før finansielle poster og ekstraordinære poster			
Andel af finansielle indtægter (2.80.70)			
Andel af finansielle omkostninger (2.80.70)			
Resultat før ekstraordinære poster			
Ekstraordinære indtægter			
Ekstraordinære omkostninger			
Årets resultat			

Dato: Juli 2008

Ikrafttrædelsesår: Budget 2009

Regional udvikling

(1.000 kr.)	Regnskab for år x-2	Korrigeret budget for år x-1	Budget for år x
Bloktilskud fra staten (3.90.90)			
Udviklingsbidrag fra kommunerne (3.90.91)			
Indtægter			
Nettodriftsomkostninger			
Andel af fælles formål og administration (3.70.60-63)			
Resultat før finansielle poster og ekstraordinære poster			
Andel af finansielle indtægter (3.80.70)			
Andel af finansielle omkostninger (3.80.70)			
Resultat før ekstraordinære poster			
Ekstraordinære indtægter			
Ekstraordinære omkostninger			
Årets resultat			

De budgetterede resultatopgørelser for social- og specialundervisningsområdet og det regionale udviklingsområde må ikke udvise et underskud, jf. afsnit 5.2.1.

Dato: December 2010

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2010

5.4.2. Bilag 2 - Pengestrømsopgørelse

I alt

(1.000 kr.)	Sundhed	Social- og specialundervisning	Regional udvikling	I alt
Årets resultat				
Likviditetsreguleringer til årets resultat				
+ afskrivninger				
+ intern forrentning				
+ varebeholdninger, primo				
- varebeholdninger, ultimo				
- feriepenge, primo				
+ feriepenge, ultimo				
- hensættelse til pension, primo				
+ hensættelse til pension, ultimo				
- andre reguleringer, primo				
+ andre reguleringer, ultimo				
A. Likviditetsvirkning af årets resultat				
Likviditetsreguleringer vedrørende investeringer				
- køb af immaterielle anlægsaktiver				
+ salg af immaterielle anlægsaktiver				
- køb af materielle anlægsaktiver				
+ salg af materielle anlægsaktiver				
+ salg af anlægsaktiver i forbindelse med kvalitetsfundsinvesteringer ¹				
+/- andre forhold				
B. Likviditetsvirkning af investeringer				
C. Årets samlede likviditetsvirkning (Årets resultat +A +B)				
Likviditetsreguleringer til fælles- og finansieringsposter				
+/- forskydninger i kortfristede tilgodehavender				
+/- forskydninger i kortfristede gældsforpligtelser				
+ optagelse af eksterne lån				
- afdrag på eksterne lån				
- forrentning af interne lån				
- hensættelser til finansiering af projekter med kvalitetsfundsstøtte				
+ forbrug af hensættelser til finansiering af projekter med kvalitetsfundsstøtte				
+/- værdiregulering af likvide aktiver				
+/- øvrige finansielle poster				

¹ Der redegøres i en note til pengestrømsopgørelsen, hvordan evt. salg af sygehusbyggeri har medgået til at finansiere kvalitetsfundsinvesteringer på sygehusområdet

Dato: 14. marts 2008

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2007

D. Likviditetsvirkning af fælles- og finansieringsposter				
E. Årets samlede likviditetsvirkning (Årets resultat+A+B+C+D)				
F. Likvider, primo budgetåret				
G. Likvider, ultimo budgetåret (E+F)				

Dato: December 2010

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2010

De afledte pengestrømme af de kortfristede tilgodehavender og gældsforpligtelser, ekstern lånoptagelse, afdrag på eksterne lån, øvrige langfristede tilgodehavender og gæld henføres til koncernniveauet i regionen, som en integreret del af regionens fælles kassebeholdning.

Omkostningen til evt. forrentning af interne lån indgår i årets resultat på sektorområderne og der korrigeres for likviditetsvirkningen heraf under pkt. A. Indtægten ved forrentningen af interne lån tilgår regionen som koncern, og der korrigeres for likviditetsvirkningen heraf med modsatrettet fortegn under pkt. D.

For hvert af de 3 aktivitetsområder (sundhed, social- og specialundervisningsområdet samt det regionale udviklingsområde) udarbejdes en opgørelse, der viser pengestrømmene i budgetåret, korrigeret budget for indeværende års budget samt seneste regnskabsår, jf. nedenfor. Det kan være hensigtsmæssigt også at lave en pengestrømsopgørelse for hovedkonto 4, fælles formål og administration, som herefter fordeles på de 3 regionale aktivitetsområder.

(1.000 kr.)	Regnskab for år x-2	Korrigeret budget for år x-1	Budget for år x
Årets resultat			
Likviditetsreguleringer til årets resultat			
+ afskrivninger			
+ intern forrentning			
+ varebeholdninger, primo			
- varebeholdninger, ultimo			
- feriepenge, primo			
+ feriepenge, ultimo			
- hensættelse til pension, primo			
+ hensættelse til pension, ultimo			
- andre reguleringer, primo			
+ andre reguleringer, ultimo			
A. Likviditetsvirkning af årets resultat			
Likviditetsreguleringer vedrørende investeringer			
- køb af immaterielle anlægsaktiver			
+ salg af immaterielle anlægsaktiver			
- køb af materielle anlægsaktiver			
+ salg af materielle anlægsaktiver			
+ salg af anlægsaktiver i forbindelse med kvalitetsfondsinvesteringer ²			
+/- andre forhold			
B. Likviditetsvirkning af investeringer			
C. Årets samlede likviditetsvirkning (Årets resultat +A +B)			

² Medtages på sundhedsområdet. Der redegøres i en note til pengestrømsopgørelsen, hvordan evt. salg af sygehusbyggeri har medgået til at finansiere kvalitetsfondsinvesteringer på sygehusområdet

Dato: Maj 2010

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2009

For social- og specialundervisningsområdet vises det likviditetsmæssige mellemværende med regionen i overensstemmelse med nedenstående skema.

Mellemværende med regionen

(1.000 kr.)	B	B01	B02	B03
Primo 1. januar				
Årets likviditetsvirkning				
Forrentning af saldo				
Ultimo 31. december				

Dato: 19. december 2006

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2007

7.0 Bogføring

Indledning

Ifølge regionslovens § 29, jf. den kommunale styrelseslovs § 43, skal bogføringen give en oversigt over, hvorledes regionens midler er forvaltet, og om forvaltningen er i overensstemmelse med årsbudgettet og regionsrådets øvrige beslutninger. Desuden forpligtes regionerne efter regionslovens § 24, stk. 1, til i et særligt regulativ at fastsætte nærmere regler for indretningen af regionens kasse- og regnskabsvæsen m.v.

Endvidere er det i § 4 i bekendtgørelse nr. 390 af 2. maj 2006 fastsat, at den regnskabsmæssige supplementsperiode løber fra regnskabsårets udgang til udgangen af februar måned i det følgende regnskabsår. Regionsrådet kan dog i regionsrådets kasse- og regnskabsregulativ fastsætte en kortere supplementsperiode. Men denne må ikke fastsættes til at udløbe før den 15. januar. Endelig fremgår af § 1, nr. 2, i bekendtgørelse nr. 1087 af 7. november 2006 om ændring af bekendtgørelse om regionernes budget- og regnskabsvæsen, revision m.v., at den regnskabsmæssige forsupplementsperiode omfatter december måned i året før regnskabsåret. Regionsrådet kan i regionens kasse- og regnskabsregulativ fastsætte en kortere forsupplementsperiode.

Om bogføringen generelt

Registreringen i det regionale regnskabssystem omfatter først og fremmest regionernes *eksterne transaktioner*, altså transaktioner, der opstår mellem regionen og omverdenen. Denne registrering vedrører således objektivt konstaterbare størrelser.

Som det fremgår af kapitel 2 rummer regnskabssystemet også mulighed for registrering af interne afregninger mellem forskellige omkostningssteder og funktioner. Dette kan enten ske ved anvendelse af de interne arter på hovedart 9 eller ved plus/minus posteringer på de eksterne arter¹. Også for de interne afregninger er udgangspunktet, at registreringen så vidt muligt bør bero på konstaterbare forhold.

Fordelinger baseret på mere skønsmæssige vurderinger og lignende bør så vidt muligt ikke lægges til grund for registreringer i regnskabssystemet, medmindre konteringsreglerne foreskriver en beregningsmæssig fordeling. Opgaver af denne art bør snarere løses i særlige oversigter m.v. uden for selve regnskabssystemet. På hovedart 0 Beregnede udgifter og de dertil hørende arter vil skønsmæssige vurderinger dog være nødvendige bl.a. i forbindelse med fastsættelse af levetider for regionens materielle aktiver.

Budget- og regnskabssystemet giver generelt vide rammer for den praktiske tilrettelæggelse af registreringen og den bogholderimæssige proces generelt i den enkelte region.

Det er imidlertid en hovedregel, at de regler og procedurer, som den enkelte region fastlægger, skal være kendetegnet ved en *kontinuitet* over tiden. Der bør med andre ord ikke gennemføres hyppige ændringer i de regnskabsmæssige regler og procedurer - herunder i supplementsperiodens længde - som kan medvirke til at vanskeliggøre en vurdering af det regionale regnskab.

---

¹ Plus/minus postering på en ekstern art indebærer, at der debiteres og krediteres med samme eksterne art.

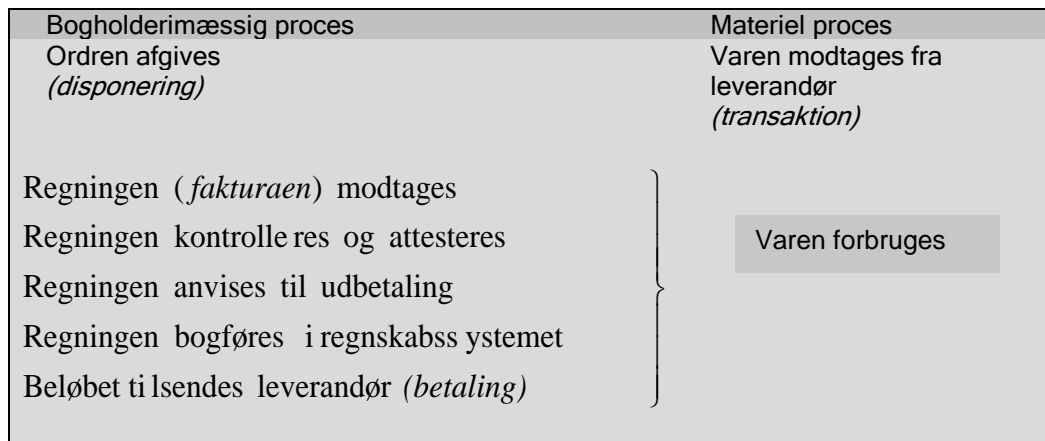
Dato: 19. december 2006

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2007

Dette *kontinuitetsprincip* er dog ikke til hinder for, at den enkelte region kan foretage ændringer, som er begrundet ud fra hensynet til en bedre tilrettelæggelse af arbejds-gange og lignende forhold.

Bogføringen i regnskabsåret

Processen i forbindelse med køb af en vare eller tjenesteydelse vil generelt kunne illustreres som i følgende oversigt:

Oversigten viser en normalt forekommende proces. Der vil naturligvis i praksis kunne forekomme andre procesforløb.

Der kan ske en registrering på forskellige tidspunkter i den skitserede proces. Afhængigt af tilrettelæggelsen af økonomistyringen i den enkelte region kan det endvidere være hensigtsmæssigt at foretage en registrering på flere forskellige tidspunkter.

Ud fra oversigten kan defineres 3 tidspunkter i den bogholderimæssige proces:

Disponeringstidspunktet, som udtrykker tidspunktet for en bindende ordreførelse. Det vil sige det tidspunkt, hvor en ansvarlig på regionens vegne indgår en bindende aftale om en leverance, typisk bestilling af varer og materiel eller tjenesteydelser.

Transaktionstidspunktet, som er det tidspunkt, hvor leveringen foregår eller arbejdet præsteres.

Betalingstidspunktet, som er det tidspunkt, hvor betalingen finder sted. Det kan defineres som det tidspunkt, hvor der hæves (indsættes) på de likvide konti.

Ud fra hensynet til den økonomiske styring af indkøb vil en registrering på disponeringstidspunktet kunne være ønskelig. Hensynet til regnskabsafklæggelse og bevillingskontrol stiller krav om en nøjagtig beløbsregistrering, hvilket ofte nødvendiggør en registrering senere i processen, når regningen er modtaget. Endelig kan peges på en registrering på betalingstidspunktet med henblik på likviditetsstyringen.

Dato: September 2012

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2012

Den bogholderimæssige registrering i regnskabsåret må generelt tilrettelægges i overensstemmelse med de regler og procedurer, som er fastsat i regionens kasse- og regnskabsregulativ og i overensstemmelse med de registreringskrav, som følger af indretningen af regionens økonomiske styring.

Budget- og regnskabssystemet indeholder ikke et mere detaljeret regelsæt for tilrettelæggelsen af denne registrering. Dog er det et krav, at der altid skal ske registrering af betalingen på betalingstidspunktet.

Særligt om bogføring inden for områderne erhvervsudvikling, uddannelse og kultur på det regionale udviklingsområde

På hovedfunktionerne 3.20 Kulturel virksomhed, 3.30 Erhvervsudvikling og 3.40 Uddannelse budgetteres og udgiftsføres tilsagn om tilskud med hele det beløb, der gives tilsagn for i det år, hvor retligt bindende tilsagn gives, uanset om en del af udbetalingen falder i senere år. Ordningen omfatter alene tilsagn om projektilskud og ikke anlægsbevillinger og almindelig drift.

God bogføringsskik

Regionens bogføring skal foretages i overensstemmelse med god bogføringsskik.

Den gode bogføringsskik kan beskrives som, hvad der til enhver tid anses for god skik og brug blandt kyndige og ansvarsbevidste fagfolk inden for bogføringsområdet.

Det er en forudsætning for god bogføringsskik, at reglerne i "Budget- og regnskabssystem for regioner" og øvrige relevante forskrifter er fulgt.

Regnskabsmaterialet

Materialet, der samlet dokumenterer bogføringens udførelse og verificerer dens rigtighed er benævnt: regnskabsmaterialet. Regnskabsmaterialet omfatter de faktiske registreringer, herunder transaktionsspor, beskrivelser af bogføringen, herunder aftaler om elektronisk dataudveksling, beskrivelser af systemer til at opbevare og fremfinde opbevaret regnskabsmateriale, bilag og anden dokumentation, oplysninger i øvrigt, som er nødvendige for kontrolsporet, regnskaber samt revisionsprotokoller.

A. Overskuelig tilrettelæggelse

Bogføringen skal tilrettelægges og udføres på en overskuelig måde og give et overblik over regionens dispositioner.

B. Transaktions- og kontrolspor

Regionen skal sikre et transaktions- og kontrolspor i tilrettelæggelsen af bogføringen.

Transaktionssporet sikrer sammenhængen mellem den enkelte postering og regnskabet hovedposter. Det skal med andre ord være muligt at kontrollere, om alle posteringer er med i regnskabet, og hvilke posteringer regnskabet poster er sammensat af.

Kontrolsporet dokumenterer de faktiske posteringer. Kravet om kontrolspor forudsætter derfor, at der kan identificeres et bilag på baggrund af en given postering, og at sammenhængen mellem postering og bilag er entydig. Kontrolsporet udgør en vigtig del af den samlede dokumentation for, at udgiften er afholdt korrekt.

C. Registreringer

Alle transaktioner registreres nøjagtigt og snarest muligt efter, at de forhold, der ligger til grund for registreringerne, foreligger, dog senest på betalingstidspunktet.

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2018

D. Attestation og afstemninger

De enkelte registreringer kan henføres til et bilag og tidsmæssige placering i bogføringen. Registreringer af hver transaktion skal ske efter fastlagte og konsistente metoder.

Der skal foretages regelmæssige afstemninger mellem registreringer og kasse- og likviditetsbeholdningen, samt på øvrige beholdningskonti.

Afstemning sikrer, at registreringerne er aktuelle, og at der ikke er transaktioner, som ikke er registreret eller registreret forkert.

E. Forretningsgangsbeskrivelser, herunder anvendelse af IT.

Regionen udarbejder beskrivelser af virksomhedens (IT)-systemer, herunder de manuelle forretningsgange / arbejdsrutiner, samt de interne kontrolprocedurer.

Beskrivelserne skal indeholde oplysninger om, dels hvorledes systemerne sikrer fuldstændighed og nøjagtighed af det materiale, der danner grundlag for registreringerne, herunder eventuelle aftaler om overførsel af data, der registreres i virksomheden, herunder beskrivelser af IT-anvendelsen.

F. Fejl og misbrug

Bogføringen skal tilrettelægges og udføres således, at regnskabsmaterialet ikke ødelægges, bortskaffes eller forvanskes, ligesom det skal sikres mod misbrug.

Regnskabsmaterialet sikres blandt andet mod fejl og misbrug gennem en betryggende funktionsadskillelse mellem kasse- og bogholderifunktion. Funktionsadskillelsen kan understøttes af sikkerhedsprocedure i relation til regionens IT-systemer via adgangsbegrænsning og passwords.

Adgangsbegrænsningen til de elektroniske systemer skal endvidere sikre, at fremmede ikke kan bogføre uden tilladelse. Brugerkontrollen skal tilpasses det af regionen anvendte system.

G. Opbevaring

Regnskabsmaterialet må ikke ødelægges eller forsvinde, og regnskabsmaterialet skal i hele perioden opbevares på betryggende vis. Af dette følger, at der skal være umiddelbar adgang til materialet, og interessenter, herunder revision, skal umiddelbart kunne få adgang til materialet. Omvendt må som minimum følge, at almindelige borgere ikke umiddelbart kan få adgang til materialet.

Opbevaringskravet omfatter endvidere beskyttelse mod ødelæggelse som følge af brand, tyveri, forvanskning, anden utilsigtet ødelæggelse eller bortskaffelse, samt uforsætlige eller uagtsomme handlinger.

H. Opbevaringslængde.

Regnskabsmateriale fra regioner skal opbevares i 3 år fra udløbet af det regnskabsår, som regnskabsmaterialet vedrører, jf. lov om forældelse af fordringer og arkivlovgivningens regler om bevaring og kassation. Såfremt anden opbevaringslængde af andet regnskabsmateriale er fastsat i anden lovgivning gælder denne.

I. Udskrift af regnskabsmaterialet

Regionen afgør, hvilket medie regnskabsmaterialet skal opbevares på.

Vælges elektroniske opbevaringsformer er det i overensstemmelse med god bogføringsskik, at regnskabsmaterialet til enhver tid kan udskrives i klar skrift, ligesom

Dato: Februar 2015

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2015

der af sikkerhedsmæssige hensyn tages de nødvendige forholdsregler vedrørende sikkerhedskopiering, samt at læsbarheden kontrolleres med jævne mellemrum.

Bogføring i supplementsperioden

I forbindelse med den regnskabsmæssige årsafslutning kan der opstå nogle særlige problemer med hensyn til spørgsmålet om, *hvilket årsregnskab* en given udgift eller indtægt skal henføres til. Her gælder som hovedregel følgende:

Regnskabsføringen i supplementsperioden skal ske i regnskabet for det år, hvori transaktionen finder sted.

Denne hovedregel er benævnt *transaktionsprincippet*.

Hovedreglen er uafhængig af den bogholderimæssige proces. Den ændres altså ikke af, at selve registreringen eventuelt sker i et andet kalenderår.

Som almindeligt forekommende situationer kan her peges på:

- Regning for en i regnskabsåret leveret vare eller ydelse når først frem til registrering efter regnskabsårets afslutning.

Hovedreglen indebærer her, at der inden supplementsperiodens udløb skal ske en henføring af udgiften til regnskabsåret.

Efter supplementsperiodens udløb kan der ske henføring til regnskabsåret. Dette må bero nærmere på det konkrete tidspunkt for regningens modtagelse og registrering og den praktiske tilrettelæggelse af regnskabsafslutningen i regionen (jf. dog nedenfor om afslutningsposter).

- Forudbetaling i regnskabsåret af en ydelse, der leveres i det følgende regnskabsår. For eksempel udbetaling i december måned af januarløn til tjenestemænd.

Udgiften skal henføres til det nye regnskabsår. Der benyttes ovennævnte mellemregningskonto mellem regnskabsåret og det nye regnskabsår, jf. konteringsreglerne herfor (kapitel 4, afsnit 4.6).

Hovedreglen om anvendelse af transaktionsprincippet i supplementsperioden gælder ikke alene for udgifter og indtægter som følge af køb og salg af varer og ydelser, herunder betaling af lønninger. Det gælder også for udgifter og indtægter i forbindelse med indkomstoverførsler, skatter og afgifter, refusion m.v.

Afslutningsposter

Efter supplementsperiodens udløb kan der være behov for at foretage visse afslutningsposter i form af omposter, altså ikke pengeposter, i det afsluttede regnskabsår.

Det er som hovedregel regionen selv, der træffer afgørelse om sådanne afslutningsposter i overensstemmelse med de regler og procedurer, der er fastlagt i regionens kasse- og regnskabsregulativ m.v.

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2018

7.1 Procedurekrav i forbindelse med regnskabsaflæggelsen

7.1.1 Indledning

Regionslovens §§ 23 og 25 indeholder bestemmelser om proceduren i forbindelse med aflæggelse og revision af årsregnskabet. Med hjemmel i lovens §§ 23, stk. 1, 24, stk. 1 og 2, og 25, stk. 1 og 2, er der endvidere i bekendtgørelse nr. 390 af 2. maj 2006 fastsat en række proceduremæssige krav, herunder om tidsfrister for årsregnskabet's afgivelse til revision m.v. Endelig er der fastsat visse yderligere bestemmelser om indsendelse af regnskabsmateriale m.v.

I dette afsnit er givet en kort beskrivelse af de proceduremæssige regler i forbindelse med regnskabsaflæggelsen. De formmæssige krav til indsendelse af regnskabsmateriale til de centrale myndigheder og udarbejdelsen af årsregnskabet er behandlet i afsnit 7.2. Endvidere er de særlige regler omkring indberetning af regnskabsoplysninger omtalt i afsnit 7.3, mens udarbejdelse af kvartalsvise likviditetsoversigter og skøn over forventet årsresultat er omtalt i afsnit 7.4. Revisionen af årsregnskabet er omtalt i afsnit 7.5. I afsnit 7.6 er vist en samlet skematisk oversigt over tidsfristerne ved regnskabsaflæggelsen. Endelig er der i afsnit 7.7 i skematisk form vist de indholdsmæssige krav for dele af regnskabet, f.eks. resultatopgørelse, balance og pengestrømsopgørelse.

7.1.2 Proceduren ved regnskabsaflæggelsen

Årsregnskabet skal posteringsmæssigt være afsluttet den 1. marts i det efterfølgende år. Efter dette tidspunkt kan der ikke foretages yderligere omposteringer.

Regionslovens § 23 fastsætter herefter, at årsregnskabet med tilhørende bemærkninger m.v. aflægges af forretningsudvalget til regionsrådet.

Der er ikke fastsat en bestemt tidsfrist for denne regnskabsaflæggelse.

Det fremgår imidlertid af bekendtgørelse om regionernes budget, regnskabsvæsen, revision m.v., at aflæggelsen skal ske, så årsregnskabet kan afgives af regionsrådet til revisionen inden den 1. maj i året efter regnskabsåret.

Revisionen skal afgive beretning om revisionen af årsregnskabet til regionsrådet inden den 15. juni.

Revisionens beretning skal herefter forelægges for forretningsudvalget og - for revisionsmæssige bemærkninger, der ikke umiddelbart angår den forvaltning, der hører under forretningsudvalget - for den pågældende regionale myndighed.

Revisionens beretning og de hertil knyttede bemærkninger fra forretningsudvalget og de øvrige regionale myndigheder behandles af regionsrådet på et møde. På mødet træffer regionsrådet afgørelse om revisionens bemærkninger og regnskabet's godkendelse.

Regionsrådets behandling skal finde sted, så regionens regnskab sammen med revisionens beretning og de afgørelser, regionsrådet har truffet i forbindelse hermed, skal sendes til Ankestyrelsen (samt til revisionen) inden udgangen af september måned.

Endelig fremgår det af regionslovens § 23, at det endeligt godkendte regnskab skal offentliggøres efter regionsrådets nærmere bestemmelse. Regionsrådet kan f.eks. træffe beslutning om, at det endeligt godkendte regnskab offentliggøres på regionens hjemmeside.

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Budget 2019/Regnskab 2018

7.6 Oversigt over tidsfrister i forbindelse med regnskabsaf-læggelsen m.v.

De tidsfrister i forbindelse med bogføring, regnskabsaflægning og revision, som er om-talt i de foregående afsnit, er opsummeret i oversigten nedenfor. Alle datoer refererer til året, der følger efter det år, regnskabet vedrører.

15. januar-ultimo januar	Supplementsperioden udløber.
Inden 1. marts	Posteringsmæssig regnskabsafslutning
Senest 1. marts	Specifikationer (inklusive balancen) indsendes til Dan-marks Statistik.
Medio marts	Specifikationer til regnskabet, funktion 1.10.01 Sygehuse og 2.10.01 Sociale tilbud og specialundervisning og særlige regnskabsoplysninger indsendes til Økonomi- og Indenrigsministeriet.
Inden 15.juni	Revisionen afgiver beretning om revision af årsregnskabet til regionsrådet.
Senest 31. august	Regnskab, revisionsberetning og de afgørelser, regionsrå-det har truffet i forbindelse hermed, sendes til <u>Ankestyre-lsen</u> .

Dato: Februar 2015

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2014

7.7 Bilag til kapitel 7

7.7.1 Bilag 1 - Resultatopgørelse

	Sundhed		Social og specialundervisning		Regional udvikling		Regionen i alt	
	Regnskab 20xx	Regnskab 20yy)	Regnskab 20xx	Regnskab 20yy)	Regnskab 20xx	Regnskab 20yy)	Regnskab 20xx	Regnskab 20yy)
1.000 kr.	Note		Note		Note		Note	
Driftsindtægter:								
Takstbetalinger								
Øvrige driftsindtægter								
Driftsindtægter i alt								
Driftsomsikninger:								
Personaleomkostninger								
Materiale- og aktivitetsomkostninger								
Af- og nedskrivninger								
Andre driftsomsikninger								
Fælles formål og administration								
Renter								
Driftsomsikninger i alt	3		3		3		1	2
Driftsresultat før finansieringsindtægter								
Finansieringsindtægter:								
Blottilskud fra staten								
(1.90.90/2.90.91/3.90.90)								
Grund- og udviklingsbidrag fra kommunerne								
(1.90.91/3.90.91)								
Aktivitetsbestemte tilskud fra staten								
(1.90.93)								
Aktivitetsafhængige bidrag fra kommunerne								
(1.90.92)								
Tilskud fra bløderudligningsordningen								
(1.90.94)								
Objektive finansieringsbidrag								
(2.90.90)								
Finansieringsindtægter i alt								
Driftsresultat	4		4		4		4	

Dato: Juli 2008

Ikrafttrædelsesår: Budget 2009

Indholdet af resultatopgørelsens hovedposter beskrives i det følgende:

7.7.1.1 Regnskabsposterne *takstbetalinger og øvrige driftsindtægter*.

Regnskabsposterne skal indeholde indtægter bogført på hovedart 7. Regnskabsposterne i resultatopgørelsen kan suppleres med en note, der viser indtægterne specificeret på arterne 7.1 - 7.9. Angivelse af noter til regnskabsposterne er ikke formkrav.

7.1.1.2 Regnskabsposten *personaleomkostninger*

Regnskabsposten skal indeholde regionens personaleomkostninger, der er defineret som grupperingerne 010-030. Regnskabsposten kan suppleres med en note, der viser personaleomkostningerne specificeret på arter, herunder art 0.3 Pensionshensættelser vedrørende tjenestemænd, 0.7 Feriepenge, 1.0 Lønninger, 4.9 Øvrige tjenesteydelser (vikarer, kurser mv.).

7.1.1.3. Regnskabsposten *materiale- og aktivitetsomkostninger*

Regnskabsposten skal indeholde regionens materiale- og aktivitetsomkostninger, der er defineret som gruppering 110.

7.7.1.4 Regnskabsposten *af- og nedskrivninger*

Regnskabsposten skal indeholde afskrivninger på de respektive aktivitetsområders anlægsaktiver, således om de fremgår af regionens anlægskartotek og noterne til anlægsaktiver i årsregnskabet. Afskrivningerne skal beløbsmæssig være i overensstemmelse med de afskrivninger, der fremgår af noterne til balancen vedrørende grunde og bygninger, tekniske anlæg og maskiner samt inventar - herunder IT udstyr.

Regnskabsposterne i resultatopgørelsen kan suppleres med noter, der viser afskrivninger fordelt på de nævnte kategorier af anlægsaktiver. Angivelse af noter til regnskabsposten er ikke formkrav.

7.7.1.5. Regnskabsposten *andre driftsomkostninger*

Regnskabsposten skal indeholde de omkostninger, der ikke er omfattet af pkt. 7.1.1.2-4

7.7.1.6 Regnskabsposten *fælles formål og administration*

Regnskabsposten skal suppleres med en note, hvori der redegøres for den fordelingsnøgle, der er anvendt ved fordelingen af fælles formål og administration på regionens aktivitetsområder. Noten kan herudover indeholde specifikation af omkostningerne til fælles formål og administration, eksempelvis specificeret på hovedfunktionsniveau i kontoplanen. Denne specifikation er frivillig.

7.7.1.7 Regnskabsposten *renter*

Regnskabsposten skal suppleres med en note, hvori der redegøres for den fordelingsnøgle, der er anvendt ved fordelingen af renter på hovedkonto 1 og 3. Noten kan herudover indeholde specifikation af renteomkostningerne, eksempelvis specificeret på hovedfunktionsniveau i kontoplanen. Denne specifikation er frivillig.

Dato: Januar 2014

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2014

7.7.1.8 Driftsomkostninger

Regnskabsposten skal vise afholdte driftsomkostninger (inkl. fælles formål, administration og renter) for regionens 3 aktivitetsområder.

Bruttoomkostningerne skal specificeres i noter til resultatopgørelsen for de respektive aktivitetsområder. Som minimum specificeres bruttoomkostningerne på hovedfunktionsniveau i kontoplanen.

7.7.1.9 Regnskabsposterne under finansieringsindtægter

Regnskabsposterne omfatter aktivitetsområdernes finansindtægter:

- Bloktilskud fra staten
- Udviklingsbidrag fra kommunerne
- Aktivitetsbestemte tilskud fra staten
- Aktivitetsafhængige bidrag fra kommunerne
- Objektive finansieringsbidrag

Regnskabsposterne er i resultatopgørelsen anført under de aktivitetsområder, indtægterne skal henføres til. Der er ingen notekrav til regnskabsposterne under finansieringsindtægter. Regnskabsposterne skal indeholde saldoen på de konti i den autoriserede kontoplan, der er angivet på bilag 1, hvortil henvises.

7.7.1.10 Regnskabsposten *driftsresultatet*

Regnskabsposten skal suppleres med en note, der viser de akkumulerede resultater for regionens tre aktivitetsområder. Social- og specialundervisningsområdet og det regionale udviklingsområde er selvfinansierende, jf. § 3, stk. 3, i bekendtgørelse om regionernes budget- og regnskabsvæsen, revision m.v. Det betyder, at de to aktivitetsområders budget for det næstfølgende budgetår efter regnskabsåret skal udvise driftsresultater, der modsvarer foregående års driftsresultat ifølge det aflagte årsregnskab.

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2018

7.7.2 Bilag 2 - Balance

tkr.

Aktiver	Note	Sundhed	Social og specialundervisning	Regionaludvikling	Regionen i alt ultimo året
Immaterielle anlægsaktiver					
Materielle anlægsaktiver					
Grunde	4				
Bygninger	5				
Tekniske anlæg og maskiner	6				
Inventar - herunder IT-udstyr	7				
Materielle anlægsaktiver under udførelse	8				
Aktiver vedrørende beløb til opkrævning eller udbetaling for andre					
Kommuner og regioner m.v.					
Staten					
Aktiver tilhørende fonds og legater					
Langfristede tilgodehavender					
Akkumuleret resultat vedr. social og specialundervisning					
Varebeholdninger					
Fysiske anlæg til salg					
Tilgodehavender hos staten					
Kortfristede tilgodehavender i øvrigt					
Likvide aktiver					
Aktiver i alt					

Passiver	Note	Sundhed	Social og specialundervisning	Regionaludvikling	Regionen i alt ultimo året
Egenkapital	9				
Driftsresultater overført til næste år	10				
Hensatte forpligtelser					
Passiver tilhørende fonds og legater					
Passiver vedrørende beløb til opkrævning eller udbetaling for andre					
Kommuner og regioner m.v.					
Staten					
Langfristet gæld					
Kortfristet gæld til pengeinstitutter					
Kortfristet gæld til staten					
Kortfristet gæld i øvrigt					
Passiver i alt					

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2018

Balancen skal for hvert aktivitetsområde vise den regnskabsmæssige værdi af

- anlægsaktiver,
- varebeholdninger,
- fysiske anlæg til salg.

Herudover skal der for social- og specialundervisningsområdet vises det akkumulerede driftsresultat m.m.

Aktiver og passiver, der ikke henføres til aktivitetsområderne sundhed, social og specialundervisning samt regional udvikling, indgår i regionens samlede balance.

Med de foreskrevne formkrav til balancen vises således, at regionens balance kun delvis opdeles på aktivitetsområder. I praksis har opdelingen kun informativ betydning ved bl.a. at vise hvorledes aktivitetsområdernes særskilte økonomi indgår i regionens samlede balance.

7.7.2.1 Notekrav m.v. til balancen

Regnskabsposterne i balancen skal være i overensstemmelse med de tilsvarende konti i den autoriserede kontoplan. Regnskabsposterne i balancen kan suppleres med noter i nødvendigt omfang. Følgende noter til balancen er autoriseret og skal dermed fremgå af årsregnskabet i den foreskrevne form:

- Regnskabsposten materielle anlægsaktiver skal specificeres i noter, der udarbejdes i overensstemmelse med formkravene i bilag 4 - 8, jf. afsnit 7.7.4-7.7.8.
- Bevægelserne i regnskabsposten egenkapital for regionen i alt skal forklares i en note.
Regnskabsposten driftsresultater overført til næste år, der er en del af egenkapitalen, skal specificeres i en note, der viser årets resultat for sundhedsområdet og det regionale udviklingsområde.

Balancen kan forsynes med yderligere noter og specifikationer efter den enkelte regions ønske.

Dato: 19. december 2006

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2007

Pengestrømsopgørelsen viser likviditetsvirkningen af regionens regnskab.

Pengestrømsopgørelsens mellemtotal *likviditetsvirkning fra driftsresultat og investering* skal opgøres for hvert af de 3 aktivitetsområder.

Øvrige likviditetsforskydninger henføres alene til regionens samlede balance.

De enkelte poster i pengestrømsopgørelsen skal dokumenteres og afstemmes med de respektive poster i resultatopgørelsen og balancen.

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2018

7.7.4 Bilag 4 - Note til materielle aktiver - grunde**Grunde**

tkr.	Sundhed	Social og special- un- dervis- ning	Regional udvikling	I alt
Kostpris pr. 1. januar 200y	0	0	0	0
Tilgang				
Afgang				
Overført				
Kostpris pr. 31. decem- ber 200y	0	0	0	0
Nedskrivninger 1. januar 200y				
Årets nedskrivninger	0	0	0	0
Nedskrivninger 31. de- cember 200y	0	0	0	0
Regnskabsmæssig værdi 31. december 200y				
Den offentlige ejendoms- værdi af grunde tilhø- rende regionen udgør pr. 1. januar 200y				

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2018

7.7.5 Bilag 5 - Note til materielle aktiver - bygninger**Bygninger**

<u>tkr.</u>	<u>Sundhed</u>	<u>Social og special- un- dervis- ning</u>	<u>Regional udvikling</u>	<u>I alt</u>
<u>Kostpris pr. 1. januar 200y</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
<u>Tilgang</u>				
<u>Afgang</u>				
<u>Overført</u>				
<u>Kostpris pr. 31. decem- ber 200y</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
<u>Af- og nedskrivninger 1. januar 200y</u>				
<u>Årets afskrivninger</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
<u>Årets nedskrivninger</u>				
<u>Af- og nedskrivninger af- hændede aktiver</u>				
<u>Af- og nedskrivninger 31. december 200y</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
<u>Regnskabsmæssig værdi 31. december 200y</u>				
<u>Den offentlige ejendoms- værdi af bygninger til- hørende regionen ud- gør pr. 1. januar 200y</u>				

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2018

7.7.6 Bilag 6 - Note til materielle aktiver - tekniske anlæg, større specialudstyr, transportmidler og lignende

Tekniske anlæg og maskiner

tkr.	Sundhed	Social og special- un- dervis- ning	Regional udvikling	I alt
Kostpris pr. 1. januar 200y	0	0	0	0
Tilgang				
Afgang				
Overført				
Kostpris pr. 31. decem- ber 200y	0	0	0	0
Af- og nedskrivninger 1. januar 200y				
Årets afskrivninger	0	0	0	0
Årets nedskrivninger				
Af- og nedskrivninger af- hændede aktiver				
Af- og nedskrivninger 31. december 200y	0	0	0	0
Regnskabsmæssig værdi 31. december 200y				

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2018

7.7.7 Bilag 7 - Note til materielle aktiver - inventar, herunder IT-udstyr**Inventar herunder IT-udstyr**

tkr.	Sundhed	Social og special- un-dervis- ning	Regional udvikling	I alt
Kostpris pr. 1. januar 200y	0	0	0	0
Tilgang				
Afgang				
Overført				
Kostpris pr. 31. december 200y	0	0	0	0
Af- og nedskrivninger 1. januar 200y				
Årets afskrivninger	0	0	0	0
Årets nedskrivninger				
Af- og nedskrivninger af- hændede aktiver				
Af- og nedskrivninger 31. december 200y	0	0	0	0
Regnskabsmæssig værdi 31. december 200y				

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2018

7.7.8 Bilag 8 - Note til materielle aktiver - materielle anlæg under udførelse**Materielle anlæg under udførelse**

tkr.	Sundhed	Social og special- un- dervis- ning	Regional udvikling	I alt
Kostpris pr. 1. januar 200y	0	0	0	0
Tilgang				
Afgang				
Overført				
Kostpris pr. 31. decem- ber 200y	0	0	0	0
Af- og nedskrivninger 1. januar 200y				
Årets afskrivninger	0	0	0	0
Årets nedskrivninger				
Af- og nedskrivninger af- hændede aktiver				
Af- og nedskrivninger 31. december 200y	0	0	0	0
Regnskabsmæssig værdi 31. december 200y				

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2018

7.7.9 Bilag 9 -vedr. regionernes kvartalsvise forventede årsresultat

Standardiseret oversigt til indberetning på driftsvirksomhed

Nettodriftsvirksomhed (mio. kr.) - udgiftsbaseret	aftalte korrektioner	Forbrug pr. [x dato]	Fremskrevet forbrug	Forventet årsresultat
1 Sundhed (dranst 1+2), ekskl. fkt. 1.80.60				
1.10 Sygehusvæsen				
1.20 Sygesikring m.v.(ekskl. 1.20.12 Medicin)				
1.20.12 Medicin				
1.60 Diverse indtægter og udgifter				
1.70 Andel af fælles formål og administration				
3 Regional udvikling (dranst 1+2), ekskl. fkt. 3.80.70				
3.70 Andel af fælles formål og administration				
Kommentarer				
1 Sundhed (dranst 1+2)				Afvigelser mellem oprindeligt budget og forventet årsresultat
				...XXX...
				..
3 Regional udvikling (dranst 1+2)				...XXX...

Dato: December 2010

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2010

Oplysningerne om fremskrevet forbrug dannes ud fra følgende fremgangsmåde:

A Observeret forbrug pr. x. kvartal

B Forbrug i x. kvartal året før i pct. af det samlede forbrug året før (forbrugsprocenten året før i x. kvartal)

C Fremskrevet forbrug = A / B

Det fremskrevne forbrug beregnes under hensyntagen til antallet af afregningsuger på praksisområdet.

Dato: Januar 2014

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2014

Standardiseret oversigt til indberetning på anlægsvirksomhed

Bruttoanlægsudgifter (dranst 3) (mio. kr.)	Oprindeligt budget, inkl. aftalte korrektioner	Udnyttet bevilling i sidste regnskabsår overført (genbevillet i) til nyt regnskabsår	Andre tillægsbevi llinger		Korrigeret budget	Forbrug pr. [x] dato	Forventet årsresultat
1 Sundhed							
- heraf kvalitetsfundsprojekter							
3 Regional udvikling							
4 Fælles formål og administration							
Kommentarer	Afvigelser mellem oprindeligt budget og forventet årsresultat						
1 Sundhed	...xxx...						
- heraf kvalitetsfundsprojekter	...xxx...						
3 Regional udvikling	...xxx...						
4 Fælles formål og administration	...xxx...						

9 LOVGIVNING, VEJLEDNING M.V.

Indhold	Side
9.1 Momsrefusionsordning for kommuner og regioner	9.1- 1
9.1.1 Bekendtgørelse om momsrefusionsordning for kommuner og regioner (<u>Økonomi- og Indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 1593 af 17. december 2017</u>)	9.1- 1
9.2 Vejledning om udarbejdelse af omkostningsbaserede bevillinger i regionerne	9.2 - 1
9.3 Vejledning om omkostningskalkulationer	9.3 - 1
9.3.1 Indledning	9.3.1 - 1
9.3.2 Afgrænsning af omkostningskalkulation	9.3.2 - 1
9.3.3 Begrebsafklaring	9.3.3 - 1
9.3.4 Indholdet af omkostningskalkulationen	9.3.4 - 1
9.3.4.1 Direkte omkostninger	9.3.4 - 1
9.3.4.2 Indirekte omkostninger	9.3.4 - 2
9.3.4.3 Den tidsmæssige placering af udgifter	9.3.4 - 3
9.3.5 Omkostninger knyttet til kapitalapparatet	9.3.5 - 1
9.3.5.1 Afskrivning af anlægskapital	9.3.5 - 1
9.3.5.2 Forrentning af driftskapital	9.3.5 - 1
9.3.5.3 Forrentning af anlægskapital	9.3.5 - 2
9.3.6 Følgeomkostninger	9.3.6 - 1
9.3.7 Moms	9.3.7 - 1
9.3.8 Hjælpekema til brug for omkostningsberegning	9.3.8 - 1
9.3.9 Eksempel på beregning af omkostninger	9.3.9 - 1
9.3.9.1 Generelle forudsætninger	9.3.9 - 1
9.3.9.2 Overordnede elementer i omkostningskalkulationen	9.3.9 - 2
9.3.9.3 Eksempel på omkostningsberegning ved anvendelse af hjælpekema	9.3.9 - 3

9.1 Bekendtgørelse om momsrefusionsordning for kommuner og regioner

(Bekendtgørelse nr. 1593 af 17/12/2017)

I medfør af § 1, stk. 2 og 3, og § 3 i lov nr. 497 af 7. juni 2006 om konkurrencemæssig ligestilling mellem kommuners og regioners egenproduktion og køb af ydelser hos eksterne leverandører i relation til udgifter til merværdiafgift m.v., som ændret ved lov nr. 1548 af 21. december 2010, og § 5 i lov nr. 658 af 8. juni 2017 om frikommunenetværk fastsættes efter bemyndigelse:

Kapitel 1

Opgørelse af beløb til refusion

§ 1. De beløb, der refunderes af refusionsordningen, omfatter momsbetalinger fra kommuner og regioner i forbindelse med køb af varer og tjenesteydelser, der bogføres på hovedkontiene 0-6 i budget- og regnskabssystemet for kommuner og på hovedkontiene 0-4 i budget- og regnskabssystemet for regioner, bortset fra momsbetalinger, der kan fradrages som indgående moms i et momsregnskab. Derudover refunderes visse udgifter til lønsumsafgift, som indirekte betales af kommuner og regioner.

Stk. 2. Beløbene efter stk. 1 bestemmes som summen af følgende udgifter til moms og lønsumsafgift:

- 1) Alle udgifter til moms, der vedrører udgifter, som regnskabsmæssigt, efter de af Økonomi- og Indenrigsministeriet autoriserede konteringsregler, registreres på arts-kontiene:
  - a) Hovedart 2 Varekøb, ekskl. art 2.6 'Køb af jord og bygninger (ekskl. moms)'
  - b) 4.5 'Entreprenør- og håndværkerydelser'
  - c) 4.9 'Øvrige tjenesteydelser m.v.'
- 2) Visse udgifter til moms og lønsumsafgift, som indirekte betales af kommuner og regioner via betalings- og tilskudsordninger. De beløb, der indgår i refusionsordningen, beregnes som kommunens eller regionens andel af det bogførte beløb multipliceret med de i bilag 1 anførte momsandels- og lønsumsandsprocenter og den gældende momssats, divideret med summen af momssatsen og 100, jf. bilag 1. Betalings- og tilskudsordninger, som ifølge de af Økonomi- og Indenrigsministeriet autoriserede konteringsregler registreres på andre funktioner, indgår ikke i opgørelsen af beløb til refusion.

Stk. 3. Opgørelsen omfatter ikke udgifter afholdt på hovedkonto 1 'Forsyningsvirksomheder' i budget- og regnskabssystemet for kommuner.

Stk. 4. Opgørelsen omfatter ikke kommunernes momsudgifter på funktion 2.32.31 'Busdrift' (dog undtaget gruppe-ring 002), 2.32.33 'Færgedrift', 2.32.35 'Jernbanedrift' og 0.25.19 'Ældreboliger', samt regionernes momsudgifter på funktion 3.10.01 'Tilskud til trafikelskaber' og 2.10.30 'Almene ældreboliger'.

§ 2. Fælleskommunale virksomheders momsudgifter og indirekte betalte lønsumsafgifter, jf. § 1, anmeldes til refusion af den kommune, som er regnskabsførende for fællesskabet.

Stk. 2. Fælleskommunale virksomheder, som af administrative grunde er selvstændigt regnskabsførende, kan, såfremt der foreligger godkendelse fra Økonomi- og Indenrigsministeriet, jf. dog stk. 3-5, anmelde refusionskrav fra momsrefusionsordningen gennem fællesskabets kommuner.

Stk. 3. Selvstændigt regnskabsførende fælleskommunale redningsberedskaber er undtaget fra godkendelse efter stk. 2.

Stk. 4. Selvstændigt regnskabsførende fælleskommunale forsynings- og forsyningslignende virksomheder kan ikke opnå godkendelse efter stk. 2.

Stk. 5. Trafikelskaber kan alene opnå godkendelse efter stk. 2 for selskabernes udgifter til drift og vedligehold af bus- og rutebilstationer, med undtagelse af de udgifter, der kan henføres til bemanding og drift af kortsalg og chaufførfaciliteter.

§ 3. Kommunerne og regionerne kan anmelde acontomoms- og lønsumsafgift, jf. § 1, vedrørende selvejende institutioner med driftsoverenskomst til refusion fra refusionsordningen, indtil den selvejende institutions regnskab optages med artsspecifikation i forbindelse med kommunens eller regionens regnskabsaflæggelse.

Stk. 2. Årsopgørelsen forsynet med revisors erklæring af refusionskrav til refusionsordningen må ikke indeholde beløb vedrørende acontomoms og lønsumsafgift efter stk. 1.

§ 4. Købsmomsudgifter, der indgår ved beregningen af huslejeindtægter, omfattes ikke af refusionen.

Den opgjorte refusion efter reglerne i § 1 reduceres derfor med et beløb, der beregnes som 7,5 pct. af bogførte indtægter på artskonto 7.1 'Egne huslejeindtægter'.

Stk. 2. Reduktionen af den opgjorte refusion efter stk. 1 opføres på saldoopgørelsen ultimo regnskabsåret.

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2018

Stk. 3. Huslejeindtægter registreret på art 7.1 på funktionerne 0.25.19 'Ældreboliger', 2.32.31 'Busdrift', dog undtaget gruppering 002, 2.32.33 'Færgedrift', 2.32.35 'Jernbane-drift', 3.10.01 'Tilskud til trafikelskaber' og 2.10.30 'Almene ældreboliger' omfattes ikke af bestemmelserne i § 4, stk. 1.

§ 5. Købsmomsudgifter afholdt ved køb af varer og tjenesteydelser som er finansieret af bidrag og tilskud til kommunen eller regionen omfattes ikke af refusionen. Den opgjorte refusion efter reglerne i § 1 reduceres derfor med et beløb svarende til 17,5 pct. af kommunens eller regionens indtægter fra følgende tilskud og bidrag:

- 1) Drifts- og anlægstilskud fra fonde, private virksomheder, private foreninger, institutioner m.v.
- 2) Lån, som på grund af gunstige vilkår med hensyn til betaling af renter og afdrag, ikke skal henregnes til kommunens eller regionens låntagning i henhold til bekendtgørelse om kommunernes låntagning og meddelelse af garantier m.v. og bekendtgørelse om regionernes låntagning og meddelelse af garantier m.v.

Stk. 2. Reduktionen af den opgjorte refusion efter stk. 1 opføres på saldoopgørelsen ultimo regnskabsåret.

Stk. 3. Den andel af bidrag og tilskud, jf. stk. 1, der er finansieret af midler, som fonde, private virksomheder, private foreninger, institutioner m.v. har modtaget fra staten, regioner, kommuner og borgere, undtages fra reduktion efter stk. 1.

Stk. 4. Tilskud registreret på funktion 1.10.01 'Sygehuse' i regionerne og funktionerne 4.62.82-4.62.90 i kommunerne undtages fra reduktion efter stk. 1.

Stk. 5. Driftstilskud modtaget til og med regnskabsåret 2020, der er registreret på funktionerne 3.22.01 'Folkeskoler', 3.22.08 'Kommunale specialskoler og interne skoler i dagbehandlingstilbud og på anbringelsessteder, jf. folkeskolelovens § 20, stk. 2 og stk. 5', 3.22.09 'Efter- og videreuddannelse i folkeskolen' og 3.22.18 'Idrætsfaciliteter til børn og unge i kommunerne', undtages fra tilbagebetaling efter stk. 1.

§ 6. Hvis et anlæg, for hvilket der er opnået momsrefusion, sælges eller overdrages, skal den refunderede købsmoms tilbagebetales til refusionsordningen.

- 1) For grunde og bygninger skal der ske tilbagebetaling inden for en periode af 10 år fra ibrugtagningstidspunktet.
- 2) For øvrige anlæg skal der ske tilbagebetaling inden for en periode af fem år fra ibrugtagningstidspunktet.

Stk. 2. For grunde og bygninger afskrives det tilbagebetalingspligtige beløb efter stk. 1 lineært med 1/10 årligt fra ibrugtagningstidspunktet.

Stk. 3. For øvrige anlæg afskrives det tilbagebetalingspligtige beløb efter stk. 1 lineært med 1/5 årligt fra ibrugtagningstidspunktet.

Stk. 4. Afståelsen af et anlæg, jf. stk. 1, anses for sket på det tidspunkt, hvor der mellem køber og sælger er indgået en endelig og bindende aftale om overdragelse.

Stk. 5. Tilbagebetalingen efter stk. 1 opføres på saldoopgørelsen ultimo regnskabsåret.

§ 7. Hvis de samme købsmomsudgifter, for hvilke der er opnået momsrefusion fra momsrefusionsordningen, godtgøres efter lov om merværdiafgift, skal den af momsrefusionsordningen refunderede købsmoms tilbagebetales. Beløbet opføres på saldoopgørelsen ultimo regnskabsåret.

§ 8. Der kan ikke hjemtages moms via positivlisten (bilag 1) for anlægstilskud, hvis tilskudsmodtager er momsregistreret for udlejning af fast ejendom hos SKAT for den ejendom der gives tilskud til.

Stk. 2. Såfremt tilskudsmodtager opnår en frivillig momsregistrering for udlejning af fast ejendom hos SKAT for den ejendom, der gives tilskud til inden for 10 år, fra anlæggets ibrugtagning, skal den refunderede købsmoms tilbagebetales til refusionsordningen.

Stk. 3. Tilbagebetalingen efter stk. 2 opføres på saldoopgørelsen ultimo regnskabsåret.

§ 9. Købsmomsudgifter afholdt ved køb af varer og tjenesteydelser, som er anvendt til naturalafłønning af personale, omfattes ikke af refusionen. Den opgjorte refusion efter reglerne i § 1 reduceres derfor med købsmomsudgifterne, der er afholdt ved køb af varer og tjenesteydelser, som er anvendt til naturalafłønning af personale. For bogførte udgifter til varer og tjenesteydelser, som både indeholder købsmomsudgifter vedrørende kommunal eller regional virksomhed og købsmomsudgifter vedrørende naturalafłønning af personale, er det udelukkende den del af købsmomsudgifterne, som anvendes til kommunal eller regional virksomhed, som er omfattet af refusionen. Andelen opgøres skønsmæssigt.

Stk. 2. Den del af købsmomsudgifterne, der vedrører naturalafłønning af personale, opføres på saldoopgørelsen ultimo regnskabsåret.

Kapitel 2

Refusion ved tilkøbsydelse i frikommuner i medfør af lov om frikommunenetværk

§ 10. Købsmomsudgifter afholdt ved køb af varer og tjenesteydelser, som er anvendt til tilkøbsydelse, som hjemlet i lov om frikommunenetværk, omfattes ikke af refusionen. Den opgjorte refusion efter reglerne i § 1 reduceres derfor med købsmomsudgifterne, der er afholdt ved køb af varer og tjenesteydelser, som er anvendt til tilkøbsydelse. For bogførte udgifter til varer og tjenesteydelser, som både indeholder købsmomsudgifter vedrørende kommunal virksomhed og købsmomsudgifter vedrørende tilkøbsydelse, er det udelukkende den del af købsmomsudgifterne, som anvendes til kommunal virksomhed, som er omfattet af refusionen. Andelen opgøres skønsmæssigt.

Stk. 2. Den del af købsmomsudgifterne, der vedrører tilkøbsydelse, opføres på saldoopgørelsen ultimo regnskabsåret.

Kapitel 3

Afregning af refusionsbeløb

§ 11. Refusionsbeløb i henhold til § 1 udbetales månedligt.

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2018

Stk. 2. Beløb til refusion efter stk. 1 anmeldes på grundlag af saldo på funktion 7.65.87 for kommuner og på funktion 5.80.95 for regioner til Økonomi- og Indenrigsministeriet senest 10. hverdag i den følgende måned.

Stk. 3. Eventuelle tvivlsspørgsmål vedrørende hvilke beløb, der kan anmeldes til refusion, afgøres endeligt af økonomi- og indenrigsministeren.

Stk. 4. Saldoopgørelsen ultimo regnskabsåret, som tillige omfatter beløb til refusion bogført i den regnskabsmæssige supplementsperiode til regnskabsåret, fremsendes til Økonomi- og Indenrigsministeriet senest 1. hverdag i april måned i året efter refusionssåret. Denne opgørelse skal være revideret af kommunens eller regionens revisor og forsynet med revisors erklæring.

Stk. 5. Beløb til refusion efter stk. 1 afholdt i den regnskabsmæssige fors supplementsperiode til et regnskabsår anmeldes til refusion fra refusionsordningen sammen med momsudgifter afholdt i januar måned i regnskabsåret.

§ 12. Refusionsbeløb efter § 11 udbetales af Økonomi- og Indenrigsministeriet snarest muligt i den måned, der følger efter den måned, refusionsanmeldelsen skal være Økonomi- og Indenrigsministeriet i hænde.

Stk. 2. Refusionsbeløb afrundes til hele kroner.

Kapitel 4

Dispensationsmulighed

§ 13. Økonomi- og indenrigsministeren kan i særlige tilfælde bestemme, at afregningen af refusionsbeløb sker på en anden måde end fastlagt i denne bekendtgørelse.

§ 14. Økonomi- og indenrigsministeren kan i særlige tilfælde meddele dispensation fra §§ 1, 5 og 6.

Kapitel 5

Ikrafttræden

§ 15. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. januar 2018.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 848 af 26. juni 2017 om momsrefusionsordning for kommuner og regioner ophæves.

Stk. 3. Undtagelsen i § 5, stk. 4, finder anvendelse for tilskud, der udbetales efter den 31. december 2017 uanset tilsgangstidspunktet.

Stk. 4. § 6, stk. 1-4, finder anvendelse for anlæg, hvor der efter den 31. december 2017 er indgået en endelig og bindende aftale om overdragelse mellem køber og sælger.

Stk. 5. § 8, stk. 1-2, finder anvendelse for tilskud ydet efter den 31. december 2017.

Økonomi- og Indenrigsministeriet, den 17. december 2017

TORBEN BUSE

/ Birgitte Olesen

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2018

Bilag 1**Positivliste**

Artkonto	Funktion	Moms- og lønsumsandel-	
		procent (Drift: DR1)	(Anlæg: DR3)
Kommuner			
5.9	0.32.31	Stadions og idrætsanlæg	55 85
5.9	0.32.35	Andre fritidsfaciliteter	50 85
4.0 ¹⁶⁾	3.22.06	Befordring af elever i grundskolen	25 -
4.0 ¹⁾ og 5.9	3.22.08	Kommunale specialskoler og interne skoler i dagbehandlingstilbud og på anbringelsessteder, jf. folkeskolelovens § 20, stk. 2 og stk. 5	25 85
4.6	3.22.10	Bidrag til statslige og private skoler	25 85
5.9	3.22.10	Bidrag til statslige og private skoler	25 85
4.6	3.22.12	Efterskoler og Ungdomskostskoler	25 85
5.9	3.22.12	Efterskoler og Ungdomskostskoler	25 85
5.9	3.22.18	Idrætsfaciliteter for børn og unge	55 85
4.0 ¹⁾	3.30.46	Ungdomsuddannelse for unge med særlige behov	25 -
5.9	3.35.60	Museer	25 85
5.9	3.35.63	Musikarrangementer	10 85
5.9	3.35.64	Andre kulturelle opgaver	40 85
5.9	3.38.74	Lokaletilskud	65 -
4.0 ¹⁾ og 5.9	4.62.82	Kommunal genoptræning og vedligeholdelsestræning	39* 85
4.7 og 4.8	4.62.82	Kommunal genoptræning og vedligeholdelsestræning	21* -
4.0 ¹¹⁾	4.62.84	Vederlagsfri behandling hos en fysioterapeut	18 -
4.7 og 4.8	4.62.85	Kommunal tandpleje	21* -
5.2	4.62.85	Kommunal tandpleje	29* 85
4.0 ¹⁾ og 5.9	4.62.88	Sundhedsfremme og forebyggelse	39* 85
4.7 og 4.8	4.62.88	Sundhedsfremme og forebyggelse	21* -
4.0 ¹⁾ og 5.9	4.62.89	Kommunal sundhedstjeneste	39* 85
4.7 og 4.8	4.62.89	Kommunal sundhedstjeneste	21* -
4.0 ¹⁾ og 5.9	4.62.90	Andre sundhedsudgifter	39* 85
4.6, 4.7 og 4.8	4.62.90	Andre sundhedsudgifter	21* -
5.9	5.25.19	Tilskud til privatinstitutioner, privat dagpleje, private fritidshjem, private klubber og puljeordninger	25 -
4.0 ¹⁾	5.28.20	Opholdssteder mv. for børn og unge	23 -
4.0 ¹⁾ + 15)	5.28.21	Forebyggende foranstaltninger for børn og unge	23 -
4.0 ¹⁾ + 14)	5.28.22	Plejefamilier	25 -

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2018

4.0 ¹⁾	5.28.23	Døgninstitutioner for børn og unge	23	-
4.0 ²⁾	5.30.26	Personlig og praktisk hjælp og madservice (hjemmehjælp) til ældre omfattet af frit valg af leverandør	23	-
4.0 ⁴⁾	5.30.27	Pleje og omsorg mv. af primært ældre undtaget frit valg af leverandør	23	-
4.0 ⁷⁾	5.30.27	Pleje og omsorg mv. af primært ældre undtaget frit valg af leverandør	55	-
4.0 ³⁾	5.30.28	Hjemmesygepleje	33*	-
4.0 ⁵⁾	5.30.29	Forebyggende indsats samt aflastningstilbud målrettet mod primært ældre	23	-
5.2 ⁸⁾	5.30.31	Hjælpemidler, forbrugsgoder, boligindretning og befording til ældre	75	-
4.0 ²⁾	5.38.38	Personlig og praktisk hjælp og madservice (hjemmehjælp) til personer med handicap mv. omfattet af frit valg af leverandør	23	-
4.0 ⁶⁾	5.38.39	Personlig støtte og pasning af personer med handicap mv.	23	-
4.0 ¹⁾	5.38.40	Rådgivning og rådgivningsinstitutioner	40	-
5.2 ⁸⁾	5.38.41	Hjælpemidler, forbrugsgoder, boligindretning og befording til personer med handicap	75	-
4.0 ¹⁾	5.38.42	Botilbud for personer med særlige sociale problemer (§§ 109-110)	23	-
4.0 ¹⁾	5.38.44	Alkoholbehandling og behandlingshjem for alkoholskadede (sundhedslovens § 141)	20	-
4.0 ¹⁾	5.38.45	Behandling af stofmisbrugere (Servicelovens § 101 og sundhedslovens § 142)	23	-
4.0 ¹⁾	5.38.50	Botilbud til længerevarende ophold (§ 108)	23	-
4.0 ¹⁾	5.38.51	Botilbudslignende tilbud (omfattet af § 4, stk. 1, nr. 3, i lov om socialtilsyn)	23	-
4.0 ¹⁾	5.38.52	Botilbud til midlertidige ophold (§ 107)	23	-
4.0 ¹⁾ og 5.9	5.38.58	Beskyttet beskæftigelse (§ 103)	23	85
4.0 ¹⁾ og 5.9	5.38.59	Aktivitets- og samværstilbud (§ 104)	23	85
4.0 ¹⁾ og 5.9	5.46.60	Introduktionsprogrammer og integrationsforløb m.v.	25	85
5.9 ¹²⁾	5.68.90	Driftsudgifter til den kommunale beskæftigelsesindsats	25	-
5.9	5.72.99	Øvrige sociale formål	15	-
5.9 ¹³⁾	6.48.67	Erhvervsservice og iværksætter	32	-
Regioner				
4.0 ¹⁾	1.10.01	Sygehuse	39*	-
4.7 og 4.8 ⁹⁾	1.10.01	Sygehuse	21*	-

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2018

4.0 ¹⁰⁾	1.10.01	Sygehuse	61*	-
4.0 ¹⁰⁾	1.20.10	Almen lægehjælp	61*	-
4.0 ¹⁰⁾	1.20.11	Speciallægehjælp	61*	-
5.2	1.20.25	Høreapparater	75	-
4.0 ¹⁾	2.10.01	Sociale tilbud, specialundervisning og rådgivning	23	-
5.9	3.20.10	Tilskud til kulturelle aktiviteter	40	85

* Momsandelsprocenten indeholder en lønsumsandelsprocent.

- 1) Gælder alene ikke-momsbelagte tjenesteydelser fra private leverandører og selvejende institutioner mv. uden driftsoverenskomst, der er et alternativ til kommunale eller regionale tilbud og som derfor registreres med ejerforholdskode 4 private.
- 2) Gælder alene for registreringer på gruppering 002 Private leverandører af personlig og praktisk hjælp, ejerforholdskode 4 private.
- 3) Gælder alene for registreringer på gruppering 0024 Private leverandører af hjemmesygepleje, ejerforholdskode 4 private.
- 4) Gælder kun for registreringer på gruppering 012 og 013, ejerforholdskode 4 private.
- 5) Gælder alene for registreringer på gruppering 003 Afløsning, aflastning samt tilbud om midlertidigt ophold, ejerforholdskode 4 private.
- 6) Gælder kun for registreringer på gruppering 003-008, ejerforholdskode 4 private.
- 7) Gælder kun for registreringer på gruppering 009, ejerforholdskode 4 private.
- 8) Gælder ikke for motorkøretøjer.
- 9) Gælder ikke for udgifter til højt specialiseret behandling (lands- og landsdelspatienter).
- 10) Gælder kun for ydelser købt hos Statens Serum Institut.
- 11) Gælder kun for registreringer på gruppering 001 Ridefysioterapi, ejerforholdskode 4 private.
- 12) Gælder kun for registreringer på gruppering 005 og 006.
- 13) Gælder kun for registreringer på gruppering 001 Væksthuse.
- 14) Gælder ikke for vederlag registreret på gruppering 002 samt 004.
- 15) Gælder ikke for vederlag registreret på gruppering 006.
- 16) Gælder alene for registreringer på gruppering 003 Befordring af elever i kommunale specialskoler, ejerforholdskode 4 private.

Beregning af moms- og lønsumsandelsprocenter:

For hver funktion på positivlisten er der beregnet en momsandelsprocent, der afspejler, hvor stor en andel af udgifterne til den pågældende ydelse, der er momsbelagt. Tilsvarende er der, for de med * markerede relevante ydelser, beregnet en lønsumsandelsprocent, der afspejler, hvor stor en andel af de samlede udgifter til den pågældende ydelse, der er lønudgifter. Lønsumsandelsprocenten er efterfølgende omregnet til momsandelsprocenten ved at gange lønsumsandelsprocenten med $(4,12/104,12)/(25/125)$, idet private leverandører, på de relevante områder, betaler en lønsumsafgift på 4,12 pct. af lønsummen+overskud/underskud. Herefter er den omregnede lønsumsandelsprocent og momsandelsprocenten lagt sammen til én moms- og lønsumsandelsprocent.

Regneeksempel for beløbet til refusion for kommuner:

Der gives tilskud på 1.000 kr. (funktion 0.32.31 Stadions og idrætsanlæg, art 5.9).

Beløb til refusion: $1.000 \text{ kr.} \times 55 \% \times 25/125 = 110 \text{ kr.}$

Der registreres i eksemplet følgende i det kommunale budget- og regnskabssystem:

- Udgiften, excl. den beregnede momsudgift dvs. $1.000 \text{ kr.} - 110 \text{ kr.} = 890 \text{ kr.}$ registreres på funktion 0.32.31 Stadions og idrætsanlæg, art 5.9.
- Den beregnede momsudgift, dvs. 110 kr. registreres på funktion 7.65.87, gruppering 003.
- Momsrefusionen, dvs. 110 kr. registreres på funktion 7.65.87, gruppering 002.

Regneeksempel for beløbet til refusion for regioner:

Bogføring af en faktura på 1.000 kr. (funktion 1.10.01 Sygehuse, art 4.0).

Beløb til refusion: $1.000 \text{ kr.} \times 39\% \times 25/125 = 78 \text{ kr.}$

Der registreres i eksemplet følgende i budget- og regnskabssystemet for regioner:

- Udgiften, excl. den beregnede momsudgift dvs. $1.000 \text{ kr.} - 78 \text{ kr.} = 922 \text{ kr.}$ registreres på funktion 1.10.01 Sygehuse, art 4.0.
- Den beregnede momsudgift, dvs. 78 kr. registreres på funktion 5.80.95, gruppering 003.

Momsrefusionen, dvs. 78 kr. registreres på funktion 5.80.95, gruppering 002.

Dato: Juli 2008

Ikrafttrædelsesår: Budget 2009

9.2 Vejledning om udarbejdelse af omkostningsbevillinger i regionerne

1. Indledning

Det regionale budgetsystem vil fra 2009 fuldt ud være baseret på omkostningsbaserede principper.

Denne vejledning er målrettet brugerne af det nye omkostningsbaserede bevillingssystem. Anvendelsen af omkostningsbevillinger indgår i "Budget- og regnskabssystem for regioner", men fremstår ikke samlet i publikationen. Formålet med denne vejledning er således at give et overblik over det omkostningsbaserede bevillingsprincip. Konsekvenserne af det omkostningsbaserede bevillingssystem er endvidere illustreret med et sammenfattende og forenklet eksempel i vejledningens afsnit 4.10.

2. Baggrund for reformen

I økonomiaftalen for 2007 mellem regeringen og Danske Regioner var der enighed om, at opstillingen af åbningsbalance for regionerne og overgangen til omkostningsbevillinger vil fremme fokus på opretholdelse af kapitalapparatet samt skabe øget bevidsthed om effekten af nyinvesteringer. Det blev derfor aftalt, at der fra 2007 vil blive indført omkostningsbevillinger på det regionale udviklingsområde og social- og specialundervisningsområdet.

I økonomiaftalen for 2008 mellem regeringen og Danske Regioner var der enighed om, at regionerne fra 2009 fuldt ud skal overgå til omkostningsbaserede bevillinger. Baggrunden herfor er konklusionerne i et analysearbejde om de styringsmæssige konsekvenser af en fuldstændig overgang til omkostningsbevillinger i regionerne gennemført i foråret 2007. Det fremgår heraf, at det vil være muligt at fastholde det nuværende udgiftsbaserede aftalesystem mellem staten og regionerne i en situation, hvor regionerne i i deres interne styring fuldt ud er overgået til omkostningsbevillinger.

3. Formål med omkostningsbaserede budgetter

Det udgiftsbaserede budgetsystem er bl.a. indrettet med henblik på at kunne opgøre de samlede kommunale og regionale udgifter og disses påvirkning af samfundsøkonomien.

Budgetteringen af udgifterne sker derfor som udgangspunkt ud fra transaktionstidspunktet, dvs. det tidspunkt et arbejde forventes at blive udført på eller en vare eller tjenesteydelse forventes at blive leveret. I et omkostningsbaseret budgetsystem skal der derimod foretages en periodisering af omkostningerne svarende til det forventede forbrugstidspunkt uafhængigt af betalingstidspunktet. Det betyder eksempelvis, at udgifter til investeringer og anskaffelser udgår af bevillingerne, mens der til gengæld inden for bevillingen i en årrække - svarende til investeringernes levetid - skal være plads til afskrivninger og forrentning af de foretagne investeringer.

Omkostningsbevillinger indebærer dermed, at der bliver en væsentligt større forskydning mellem bevilling og likviditetsbehov, end det kendes fra det nuværende system.

Formålet med indførelsen af omkostningsbevillinger er primært, at det skal forbedre økonomistyringen og give anledning til en mere effektiv opgavevaretagelse. Ledelserne skal tilskyndes og have frihedsgrader til at tilpasse produktionsfaktorsammensætningen. Dette kan bl.a. ske ved, at der inden for visse rammer gives adgang til at foretage investeringer, mod at driftsbudgettet i de efterfølgende år belastes med afskrivninger og forrentning.

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2018

Dermed bliver det nemmere for bevillingsmodtagerne at foretage rentabilitetsovervejelser om, hvor længe det kan betale sig at vedligeholde gamle bygninger og maskiner, og hvornår det kan betale sig at reinvestere. Fokuseringen på bygninger og andre fysiske aktiver i det omkostningsbaserede system indebærer således, at grundlaget for kapacitetsstyringen forbedres.

Fejlslagne investeringer bliver også mere synlige. Presset på bevillingerne øges, hvis investeringer ikke giver den forudsatte plads til afskrivninger og forrentninger i budgettet.

Tilsvarende forbedres muligheden for at anvende aktivitetsstyring i form af takstfinansiering eller taxameterstyring, da omkostningsbaserede bevillinger skaber et bedre grundlag for at opgøre omkostningerne ved produktionen af en aktivitetseenhed.

Endelig medfører omkostningsbaserede budgetter bl.a. et bedre - men ikke et fuldstændigt - grundlag for at afdække de konkurrencemæssige forhold i forbindelse med opgørelse af omkostningerne på områder, hvor også private virksomheder potentielt kan varetage opgaverne. Oplysninger til brug for kalkulationsberegninger i forbindelse med udbud, udfordringsret og tilbud om opgaveudførelse for andre offentlige myndigheder kan udledes mere direkte af budgettet end i det udgiftsbaserede system.

4. Den omkostningsbaserede bevillingsmodel i regionerne

4.1. Generelle regler

Regionernes økonomi er opdelt i tre aktivitetsområder: sundhedsområdet, social- og specialundervisningsområdet samt det regionale udviklingsområde, jf. § 1 i lov om regionernes finansiering. Hertil kommer fælles- og administrationsområdet.

Regionernes løbende indtægter er som udgangspunkt reserveret til et af de tre områder. Det gælder både for tilskuddene fra staten og bidragene fra kommunerne. Ved budgetlægningen gælder der et balancekrav, der indebærer, at indtægterne skal være større end eller lig med omkostningerne inklusiv andele af fællesomkostninger og finansielle omkostninger. På sundhedsområdet gælder et udgiftsbaseret balancekrav, mens der på social- og specialundervisningsområdet og det regionale udviklingsområde gælder et omkostningsbaseret balancekrav. På alle aktivitetsområder skal bevillingerne afgives efter omkostningsbaserede principper.

Sundhedsområdet er finansieret af bloktilskud og aktivitetsbestemte tilskud fra staten og aktivitetsafhængige bidrag fra kommunerne. Det udgiftsbaserede balancekrav indebærer, at finansielle indtægter i form af f.eks. lånoptagelse og forbrug af likvide aktiver kan medgå til at opfylde balancekravet. Dette indebærer, at der på sundhedsområdet i både budgettet og regnskabet kan forekomme over- eller underskud ved opgørelse af årsresultatet efter omkostningsbaserede principper.

Driften af institutioner på *social- og specialundervisningsområdet* er bortset fra nogle særlige administrative opgaver finansieret fuldt ud gennem takstbetaling fra kommunerne. Disse opgaver hviler således i sig selv og medfører ikke nettoomkostninger eller indtægter for regionerne. Området skal budgetteres med et forventet årsresultat, der er lig med eller større end nul. Størrelsen af det forventede årsresultat og det samlede akkumulerede resultat skal drøftes i kontaktudvalget med kommunerne. Over- og underskud vedrørende tidligere år betragtes som henholdsvis indtægter og omkostninger.

Ved underskud i et år skal dette udlignes senest efter 2 år, dvs. at et underskud, der opstår i f.eks. regnskab 2007 og som kan konstateres i foråret 2008, skal udlignes i budget 2009, der skal vedtages senest 1. oktober 2008. Der kan således ikke akkumuleres et underskud over flere år.

Dato: Juli 2008

Ikrafttrædelsesår: Budget 2009

Der er ikke fastsat regler om udligning af overskud fra tidligere år, udover at området skal hvile i sig selv over tid. Der er således en vis mulighed for at akkumulere et overskud over en vis periode, mens det ikke er muligt at akkumulere et underskud.

Ligeledes skal nettoomkostninger på det *regionale udviklingsområde* finansieres af de øremærkede bloktilskud fra staten og bidrag fra kommunerne og budgetteres med et forventet årsresultat, der er lig med eller større end nul. Det gælder ligesom for social- og specialundervisningsområdet, at over- og underskud vedrørende tidligere år betragtes som henholdsvis indtægter og omkostninger, at underskud i et år skal udlignes senest efter 2 år, og at der ikke er fastsat regler om udligning af overskud fra tidligere år, udover at området skal hvile i sig selv.

På social- og specialundervisningsområdet og det regionale udviklingsområde er det endvidere forudsat, at ændringsforslag til budgettet eller tillægsbevillinger, der medfører øgede omkostninger skal modsvares af merindtægter eller mindreomkostninger inden for samme område, såfremt det forventede årsresultat er budgetteret til nul.

På fælles- og administrationsområdet er der ikke fastsat balancekrav, da indtægter og omkostninger på området skal fordeles på hovedkonto 1-3 i forbindelse med både budget og regnskab.

4.2. Omkostningsbaseret driftsbevilling

Overgangen til omkostningsbevillinger indebærer et skift i princippet for indregning og periodisering. Overordnet kan det beskrives, som et skifte fra et udgiftsbaseret princip, hvor transaktioner som udgangspunkt bliver driftsført, når udbetalinger og indbetalinger bliver foretaget. Omkostningsprincipperne medfører i stedet, at transaktioner bliver driftsført, når omkostninger opstår, f.eks. når der forbruges af lageret, når der hensættes til pensioner til tjenestemænd, når der optjenes feriepenge, og når apparatur anvendes. Indtægter driftsføres almindeligvis på samme måde, som i den udgiftsbaserede verden, mens anlægsaktiver kapitaliseres og driftsføres som afskrivning over aktivets forventede levetid. Der kan evt. også foretages en forrentning af aktivet.

Implementeringen af omkostningsbevillinger indebærer derfor, at bl.a. afskrivninger for benyttelse af regionale aktiver og pensionsomkostningsomkostninger vedrørende tjenestemænd skal rummes inden for bevillingsmodtagernes driftsbevilling.

Driftsbevillingen skal generelt indeholde de elementer, som det i henhold til den iværksatte regnskabsreform er obligatorisk at registrere. Det drejer sig om bl.a. afskrivninger, forrentning, lagerregulering, ændringer i hensatte forpligtelser til tjenestemandspensioner, skyldige feriepenge og leasingomkostninger. Fra 2008 er det også obligatorisk at medtage øvrige ændringer i hensatte forpligtelser.

Omkostningsbevillinger indebærer endvidere, at der også skal foretages en periodisering af indtægter.

Den ændrede periodisering af bevillingen ved overgang til omkostningsbevillinger indebærer, at omkostnings- og udgiftsbevillingen kan blive forskellig. Forskellen vil dog være begrænset, hvis bevillingsmodtageren ikke tidligere har afholdt større investeringer og heller ikke forventer at gøre det i fremtiden og, hvis bevillingsmodtageren ikke har tjenestemænd og ikke har indgået leasingaftaler.

Hvis en bevillingsmodtager tidligere har afholdt store investeringer - som den ikke forventer at afholde i fremtiden - bliver omkostningerne større end udgifterne. Dette skyldes, at bevillingsmodtagers omkostninger belastes af afskrivningerne af de tidligere anskaffede aktiver, mens der ikke er planlagt nye udgifter.

Dato: Juli 2008

Ikrafttrædelsesår: Budget 2009

Omvendt vil en bevillingsmodtager, der forventer større fremtidige investeringer, have udgifter, der i en periode er større end omkostningerne. Dette skyldes, at udgifterne påvirkes fuldt ud af investeringerne, mens afskrivningerne på disse investeringer er periodiseret ud over hele investeringens fremtidige levetid.

Kravet om et årsresultat, der er større end eller lig med nul, jf. ovenfor, er et udtryk for, at årets driftsomkostninger svarer til driftsindtægterne, og at årets ressourceforbrug er finansieret, at ændringen i kapitalgrundlaget (afskrivninger) kan reetableres, at der er foretaget hensættelser til udbetaling af tjenestemandspensioner, og at eventuelt underskud fra tidligere år er udlignet.

4.3. Investeringsrammer

For alle tre regionale aktivitetsområder skal regionsrådet i tilknytning til driftsbevillingerne fastsætte en rammebevilling til investeringsaktiviteter - investeringsrammer - til finansiering af investeringer af en nærmere angiven art, f.eks. mindre byggearbejder eller større anskaffelser. Investeringsrammen angiver et loft over de investeringer, der kan foretages i tilknytning til hver enkelt driftsbevilling og finansieres af regionens likvide aktiver. Anvendelsesområdet for de enkelte investeringsrammer beskrives nærmere i budgetbemærkningerne. Regionsrådet kan også fastsætte en investeringsramme for fælles- og administrationsområdet, hvis dette administreres som et selvstændigt område.

Investeringsaktiviteter omfattet af investeringsrammer kan gennemføres uden forelæggelse for regionsrådet, forudsat investeringsudgifter kan afholdes inden for den afsatte investeringsramme, og at der er afsat de fornødne rådighedsbeløb i budgettet.

På de omkostningsbaserede bevillingsområder skal investeringsrammebevillinger ligesom øvrige anlægsbevillinger gives som interne lån, der som minimum skal afdrages svarende til afskrivninger på de anskaffede anlægsaktiver. Der anvendes interne lån, uanset om bevillingsmodtageren er forretningsudvalget eller en konkret institution. I den interne styring af bevillingsmodtagerne er der mulighed for at anvende intern forrentning af foretagne investeringer for at sikre, at regionen får forrentet den kapital, som stilles til rådighed for bevillingsmodtagerne. På social- og specialundervisningsområdet er der krav om anvendelse af intern forrentning for at sikre lige konkurrencevilkår i forhold til andre aktører på området, men også for at sikre, at omkostningerne bliver finansieret af brugerne som følge af, at området skal hvile-i-sig-selv. Forrentningen foretages på social- og specialundervisningsområdet af den drifts- og investeringskapital, som regionen stiller til rådighed for området.

Omkostninger i form af afskrivninger og evt. renter skal afholdes inden for den afsatte driftsbevilling. Det betyder, at driftsøkonomiske investeringer kan sættes i værk, før der er sparet op dertil - og dermed tilvejebringe et forøget råderum for bevillingshaver på længere sigt. Det giver bevillingshaver et incitament til at optimere sine investeringsbeslutninger. Investeringsrammen lægger et loft over adgangen til at optage interne lån og dermed den gæld som bevillingshaver kan have til regionen. Dette giver samtidig regionen mulighed for at styre likviditetstrækket, der er forbundet med investeringerne.

Regionsrådet træffer i øvrigt bestemmelse om afgrænsning mellem anlægsbevillinger til konkrete projekter og anlægsbevillinger til investeringsrammer og om beløbsgrænser for investeringsprojekter, som skal bevilges af regionsrådet. Gennemførelse af konkrete investeringer, som overstiger 10 mio. kr. i totaludgift, skal dog altid bevilges af regionsrådet.

Dato: Juli 2008

Ikrafttrædelsesår: Budget 2009

Eksempel på en it-investering i et omkostningsbaseret bevillingssystem

En regional institution ønsker at investere i et elektronisk sagshåndteringssystem til 5 mio. kr. På baggrund af forundersøgelser identificeres et besparelspotentiale på 1,25 mio. kr. årligt på den almindelige drift. Systemet vurderes at have en levetid på 5 år. Det forudsættes, at regionsrådet har afsat en investeringsramme på 15 mio. kr. til institutionen, der på den baggrund optager et internt lån på de 5 mio. kr. og afskriver på aktivet lineært over 5 år - med 1 mio. kr. årligt. I eksemplet påløber der renter på 3,25 pct. Årligt, som det er forudsat at regionen har besluttet, at institutionen skal afholde inden for det udmeldte budget. Dermed får institutionen over 5 år et råderum på 0,76 mio. kr. Projektets totaløkonomi er illustreret nedenfor.

Mio.kr.	År 1	År 2	År 3	År 4	År 5	Total
Hovedstol	5	4	3	2	1	-
Renter	0,16	0,13	0,10	0,07	0,03	-
Afskrivninger	1	1	1	1	1	5
Driftsbesparelser	1,25	1,25	1,25	1,25	1,25	6,25
Råderum	0,09	0,12	0,15	0,18	0,22	0,76

En sådan investering ville også kunne foretages i et udgiftsbaseret system. Det vil dog forudsætte, at institutionen selv har 5 mio. kr. til at finansiere udgiften med i år 1, eller at regionsrådet giver institutionen en merbevilling på 5 mio. kr. til afholdelse af udgiften.

I det omkostningsbaserede bevillingssystem kan institutionen af egen drift beslutte at igangsætte investeringen, idet investeringen ikke overstiger 10 mio. kr., som er forelæggelsesgrænsen for regionsrådet. For at institutionen kan igangsætte investeringen af egen drift, kræver det dog, at institutionen har bevilling til afskrivninger og evt. renter og tilstrækkelig investeringsramme.

4.4. Overgang fra en udgiftsbaseret til en omkostningsbaseret bevilling

Omkostningsbaserede bevillinger har siden budget 2007 været anvendt på social- og specialundervisningsområdet, det regionale udviklingsområde og fælles- og administrationsområdet. Fra budget 2009 skal der anvendes omkostningsbaserede bevillinger på alle regionale aktivitetsområder, herunder også sundhedsområdet. Dette afsnit gennemgår kort overgangen fra udgiftsbevillinger, der hidtil har været anvendt på sundhedsområdet, til omkostningsbevillinger.

Omkostninger vil være lig udgifter over en institutions samlede levetid, når der ses bort fra intern forrentning, jf. eksemplet ovenfor. Forskellen mellem omkostninger og udgifter i det enkelte år skyldes en forskellig periodisering - dvs. tidspunktet hvor dispositionen belaster bevillingen.

Det er i forbindelse med investeringer, at periodiseringen er mest forskellig fra et udgiftssystem til et omkostningssystem. Hvis en bevillingshaver tidligere har afholdt store investeringer - som den ikke forventer at afholde i fremtiden - bliver omkostningerne større end udgifterne, indtil investeringerne er fuldt afskrevet. Dette skyldes, at tidligere års investeringer belaster bevillingshaverens fremtidige omkostninger i form af afskrivningerne, samtidig med at der ikke er planlagt nye investeringer fremover.

Omvendt vil en bevillingshaver, der forventer større fremtidige investeringer, have udgifter, der i en periode er større end omkostningerne. Dette skyldes, at udgifterne påvirkes fuldt ud af investeringerne, mens afskrivningerne på disse investeringer er periodiseret ud over hele investeringens fremtidige levetid.

Dato: Juli 2008

Ikrafttrædelsesår: Budget 2009

Foruden investeringer gælder de primære periodiseringsforskelle lønomkostningerne, hvor bl.a. tjenestemandspensioner og feriepenge skal periodiseres.

Overgangen til omkostningsbaserede bevillinger drejer sig om at 'oversætte' den udgiftsbaserede bevilling til den omkostningsbaserede. Den ændrede periodisering indebærer som sagt forskydninger i bevillingen hen over budgetårene, men "nutidsværdien" af det økonomiske råderum skal være uændret.

Udgangspunktet for budgetteringen er, at omlægningen ikke skal ændre bevillingshavernes råderum. Det betyder, at budgettet for eksisterende bevillingshavere bør udarbejdes med udgangspunkt i eksisterende rammer, og der på den baggrund justeres for de tekniske ændringer, som følger af omkostningsprincipperne. Når den tekniske omlægning er afsluttet, indbudgetteres de almindelige ændringer, som følger af budgetprocessen.

Derefter fastsættes bevilling og investeringsramme med baggrund i budgetteringen. I dette trin bestemmes, hvilke ændringer, der som følge af overgangen til omkostningsbaserede bevillinger, udløser ændringer i bevillingsniveauet. Udgangspunktet for bevillingsfastsættelsen er som sagt, at omlægningen til omkostningsbevillinger ikke skal ændre eksisterende bevillingshaverers ressourcer i forhold til de oprindelige forudsætninger. I de fleste tilfælde betyder dette, at bevillingen vil være nogenlunde uændret, idet der dog kan være tale om en række tekniske korrektioner for at sikre en ressourcemæssigt neutral overgang.

Den initiale omkostningsbaserede driftsbevilling i budget 2009 på sundhedsområdet kan for eksisterende bevillingshavere fastsættes med udgangspunkt i bevillingen i Budget 2008. Herefter justeres for de tekniske ændringer som følger af omkostningsprincipperne. For at kunne kontrollere, at overgangen er ressourceneutral, vil det være nødvendigt i løbet af processen at kunne omregne omkostningsbevillingen til en udgiftsbevilling med henblik på sammenligning med de oprindelige udgiftsbaserede forudsætninger. Tabellen nedenfor indeholder en kort beskrivelse af beregningen af den omkostningsbaserede bevilling.

<i>Omregningstabel</i>
<i>Udgiftsbaseret bevilling (hovedart 1-9)</i>
- <u>Indregnede anskaffelser</u> (art 0.0)
+ Af- og nedskrivninger (art 0.1)
+/- Evt. lagerregulering (art 0.2)
+ Hensættelser (tjenestemandspensioner) (art 0.3)
+ <u>Evt. forrentning</u> (art 0.4)
+/- Øvrige periodiserede omkostninger
<i>Omkostningsbaseret bevilling (hovedart 0-9)</i>

Investeringsrammen kan som udgangspunkt fastsættes ved at reducere bevillingsmodtagerens driftsbudgetter med et beløb svarende til indeholdte budgetterede investeringer, der opfylder betingelser for at skulle indregnes i regionens balance: 1) Aktivet forventes anvendt i mere end ét regnskabsår. (dvs. brugstid / levetid på mere end ét år), 2) Aktivets værdi kan måles pålideligt og 3) Aktivet har en anskaffelsværdi, der er lig med eller større end 100.000 kr.

Det drejer sig typisk om større og bekostelige indkøb af genstande med en levetid på over 1 år, der budgetteres og regnskabsføres på art 2.7. Anskaffelser, der opfylder betingelserne for indregning i balancen. Bevillingsmodtagernes budgetter kompenseres svarende til afskrivning og evt. forrentning af de budgetterede anskaffelser, og der gives investeringsramme til de budgetterede anskaffelser.

Dato: Juli 2008

Ikrafttrædelsesår: Budget 2009

Herudover bør det nærmere vurderes, om der er driftsudgifter, som hidtil er konteret under art 4.5 Entreprenør- og håndværksydelser, der i et omkostningsbaseret system skal betragtes som investeringer. I det udgiftsbaserede system indebærer definitionen på henholdsvis drift og anlæg, at disse udgifter bør konteres som anlæg, hvis arbejdet indebærer væsentlige ændringer i aktivet, eller hvis formålet med aktivet ændres væsentligt. I det omkostningsbaserede system skal disse udgifter betragtes som investeringer, når arbejdet indebærer en forbedring af aktivet, og levetiden for aktivet øges, eller når formålet med og brugen af aktivet ændres væsentligt. Løbende vedligeholdelse skal derimod konteres som en driftsudgift.

Den ændrede definition af anlæg/investeringer vil ikke nødvendigvis entydigt være en bevægelse fra drift til anlæg. Hvis eksempelvis den enkelte region hidtil har betragtet større vedligeholdelsesarbejder på sundhedsområdet som anlægsudgifter, vil det indebære, at en række anlægsudgifter fremover skal henføres under driftsomkostninger, idet omkostninger til vedligeholdelse i det omkostningsbaserede system eksplicit er at betragte som driftsomkostninger.

Endvidere kan de hidtidige udgiftsbudgetterede rammebevillinger til mindre anlægsarbejder lægges sammen med de indregnede driftsudgifter, som herefter udgør investeringsrammerne. Det sikres herved samtidig, at bevillingsmodtagerne ikke vil få selvstændige drifts- og anlægsbevillinger, som kan medføre en uhensigtsmæssig prioritering, da der er tale om adskilte bevillinger.

Investeringsrammen kan ud over de tidligere indeholdte større anskaffelser i budgettet, der skal indregnes, og rammebevillinger til mindre anlægsarbejder udvides med en buffer på f.eks. 10 pct. af bevillingsmodtagers beholdning af anlægsaktiver. Dette vil give bevillingsmodtagerne yderligere muligheder for at prioritere mellem anlæg og drift. Der skal tages stilling til, om den nødvendige likviditet kan tilvejebringes, hvis bevillingsmodtagerne vælger at udnytte de afsatte investeringsrammer fuldt ud, idet det bemærkes, at der ikke er tale om en pligt til at udnytte rammen.

Ved omregningen fra det udgiftsbaserede system til det omkostningsbaserede system skal der ud over evt. investeringer, der er indeholdt i det udgiftsbaserede budget, korrigeres for, at lagerreguleringer omkostningsføres ved forbruget af dette, at der skal indregnes omkostninger til hensættelser til fremtidige tjenestemandspensioner samt andre omkostninger, hvor periodiseringen er anderledes end i det udgiftsbaserede system, f.eks. optjening af feriepenge.

Med den foreslåede model vil bevillingsmodtagerne kun have en bevilling, som både skal finansiere den almindelige drift og afskrivning og evt. forrentning af foretagne investeringer. Investeringsadgangen for bevillingsmodtagerne begrænses af den interne investeringsramme, som regionsrådet fastsætter for de enkelte bevillingsmodtagere.

Regionsrådet træffer beslutning om den samlede interne investeringsrammes størrelse og fordelingen af denne.

4.5. Resultatopgørelse

Der skal i budgetforslaget være indeholdt en resultatopgørelse for hvert af de tre bevillingsområder (hovedkonto 1, 2 og 3). Formålet med resultatopgørelsen er at specificere det forventede årsresultat som årets indtægter fratrukket årets omkostninger (periodiserede ressourceforbrug). De budgetterede resultatopgørelser må ikke udvise et underskud på social- og specialundervisningsområdet (hovedkonto 2) samt det regionale udviklingsområde (hovedkonto 3).

Dato: Junii 2018

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2018

I resultatopgørelsen skal indtægter og omkostninger til fælles formål, administration, renter mv., der konteres på hovedkonto 4 og 5, fordeles på hovedkonto 1-3 i både budgettet og regnskabet.

Ved fordelingen af indtægter og udgifter til fælles formål og central administration, der konteres på hovedkonto 4, fastsættes fordelingsnøglen af regionerne under hensyntagen til de tre aktivitetsområders belastning af fællesområdet. Fordelingsnøglen fastsættes lokalt som følge af forskelle i organiseringen og tilrettelæggelsen af fællesfunktionerne. Fordelingsnøglen skal fremgå af budget og regnskab og anvendt regnskabspraksis.

Regionens renter mv. overføres ligeledes i forbindelse med budgetlægning og regnskabsaflæggelse fra hovedkonto 5 til hovedkonto 1 og 3. Der foretages ikke overførsel til hovedkonto 2, da der på denne hovedkonto er krav om registrering af intern forrentning af det likviditetsmæssige mellemværende med regionen. Fordelingen på hovedkonto 1 og 3 sker under hensyntagen til de to aktivitetsområders belastning af rentekontoen. Fordelingsnøglen skal fremgå af budget og regnskab.

Et forenklet eksempel på overførsel af udgifter og indtægter fra hovedkonto 4 og 5 til hovedkonto 1-3 fremgår af afsnit 4.10.

Resultatopgørelserne udarbejdes i overensstemmelse med skemaet, der er optrykt som bilag 1 i afsnit 5.4.1 i "Budget- og regnskabssystem for regioner":

Sundhed

(1.000 kr.)	Regnskab for år x-2	Korrigeret budget for år x-1	Budget for år x
Bloktilskud fra staten (1.90.90)			
Kommunalt aktivitetsafhængigt bidrag (1.90.92)			
Aktivitetsbestemte tilskud fra staten (1.90.93)			
Indtægter			
Nettodriftsomkostninger			
Andel af fælles formål og administration (1.70.50)			
Resultat før finansielle poster og ekstraordinære poster			
Andel af finansielle indtægter (1.80.60)			
Andel af finansielle omkostninger (1.80.60)			
Resultat før ekstraordinære poster			
Ekstraordinære indtægter			
Ekstraordinære omkostninger			
Årets resultat			

Dato: Juli 2008

Ikrafttrædelsesår: Budget 2009

Social og specialundervisning

(1.000 kr.)	Regnskab for år x-2	Korrigeret budget for år x-1	Budget for år x
Takstbetalinger vedr. det sociale område			
Takstbetalinger vedr. specialundervisning			
Indtægter			
Nettodriftsomkostninger			
Andel af fælles formål og administration (2.70.60)			
Resultat før finansielle poster og ekstraordinære poster			
Andel af finansielle indtægter (2.80.70)			
Andel af finansielle omkostninger (2.80.70)			
Resultat før ekstraordinære poster			
Ekstraordinære indtægter			
Ekstraordinære omkostninger			
Årets resultat			

Regional udvikling

(1.000 kr.)	Regnskab for år x-2	Korrigeret budget for år x-1	Budget for år x
Bloktilskud fra staten (3.90.90)			
Udviklingsbidrag fra kommunerne (3.90.91)			
Indtægter			
Nettodriftsomkostninger			
Andel af fælles formål og administration (3.70.60-63)			
Resultat før finansielle poster og ekstraordinære poster			
Andel af finansielle indtægter (3.80.70)			
Andel af finansielle omkostninger (3.80.70)			
Resultat før ekstraordinære poster			
Ekstraordinære indtægter			
Ekstraordinære omkostninger			
Årets resultat			

4.6. Pengestrømsopgørelse

Det udgiftsbaserede bevillingssystem bygger på, at bevilgede udgifter normalt udløser en betaling, og at der kun er ringe tidsmæssig forskel mellem bevillingen og betalingen.

Den ændrede periodisering i et omkostningsbevillingssystem medfører en større forskel mellem bevillingen og behovet for likviditet. Anskaffelser vil ikke indgå i bevillingen, men udløse behov for en betaling. Omvendt vil der i bevillingen efterfølgende indgå afskrivninger på anskaffelser og andre kalkulatoriske poster, som ikke medfører et likviditetsbehov. En omkostningsbevilling kan altså være både større og mindre end likviditetsbehovet afhængig af, hvornår sammenligningen foretages.

Ved anvendelse af omkostningsbevillinger ændres der ikke på, at der skal være den fornødne likviditet til rådighed til at finansiere den budgetterede aktivitet.

Derfor skal der i budgetforslaget være indeholdt en pengestrømsopgørelse for hele regionen samt for hvert af de tre aktivitetsområder.

Dato: Juli 2009

Ikrafttrædelsesår: Budget 2009

Formålet med pengestrømsopgørelsen er at vise budgetårets pengestrømme fordelt på de budgetterede drifts- og investerings- og finansieringsaktiviteter. Pengestrømmene fra drifts- og investeringsaktiviteterne udarbejdes med udgangspunkt i resultatopgørelserne og investeringsbudgettet for hvert af de to omkostningsbaserede bevillingsområder. Der skal ikke udarbejdes en pengestrømsopgørelse for hovedkonto 4 "Fælles formål og administration", da kontoen i både budget og regnskab er fordelt til hovedkonto 1-3 og dermed indgår i årets resultat på disse hovedkonti.

Pengestrømsopgørelsen skal udarbejdes efter nedenstående skabelon, jf. bilag 3 i afsnit 7.7.3 i "Budget- og regnskabssystem for regioner".

Dato: Juli 2008

Ikrafttrædelsesår: Budget 2009

De afledte pengestrømme af de kortfristede tilgodehavender og gældsforpligtelser, ekstern lånoptagelse, afdrag på eksterne lån, øvrige langfristede tilgodehavender og gæld henføres til koncernniveauet i regionen, som en integreret del af regionens fælles kassebeholdning.

Omkostningen til evt. forrenning af interne lån indgår i årets resultat på sektorområderne og der korrigeres for likviditetsvirkningen heraf under pkt. A. Indtægten ved forrentningen af interne lån tilgår regionen som koncern, og der korrigeres for likviditetsvirkningen heraf med modsatrettet fortegn under pkt. D.

For hvert af de 3 aktivitetsområder (sundhed, social- og specialundervisningsområdet samt det regionale udviklingsområde) udarbejdes en opgørelse, der viser pengestrømmene i budgetåret, korrigeret budget for indeværende års budget samt seneste regnskabsår, jf. nedenfor.

(1.000 kr.)	Regn- skab for år x-2	Korrige- ret bud- get for år x-1	Budget for år x
Årets resultat			
Likviditetsreguleringer til årets resultat			
+ afskrivninger			
+ intern forrentning			
+ varebeholdninger, primo			
- varebeholdninger, ultimo			
- feriepenge, primo			
+ feriepenge, ultimo			
- hensættelse til pension, primo			
+ hensættelse til pension, ultimo			
- andre reguleringer, primo			
+ andre reguleringer, ultimo			
A. Likviditetsvirkning af årets resultat			
Likviditetsreguleringer vedrørende investeringer			
- køb af immaterielle anlægsaktiver			
+ salg af immaterielle anlægsaktiver			
- køb af materielle anlægsaktiver			
+ salg af materielle anlægsaktiver			
+/- andre forhold			
B. Likviditetsvirkning af investeringer			
C. Årets samlede likviditetsvirkning (Årets resultat +A +B)			

Dato: Juli 2008

Ikrafttrædelsesår: Budget 2009

Det bemærkes, at evt. omkostning til forretning af interne lån indgår i årets resultat på sektorområderne og der korrigeres for likviditetsvirkningen heraf under pkt. A. Indtægten ved forretningen af interne lån tilgår regionen, og der korrigeres for likviditetsvirkningen heraf med modsatrettet fortegn under pkt. D.

Likviditetsvirkningen af visse driftsposter og finansieringsposterne henføres til regionen, da de afledte pengestrømme af de kortfristede tilgodehavender og gældsforpligtelser, ekstern lånoptagelse, afdrag på eksterne lån, øvrige langfristede tilgodehavender og gæld er en integreret del af regionens fælles kassebeholdning. Det gælder således ved adgang til optagelse af eksterne lån til visse investeringer, at regionen yder et internt lån til det pågældende område, mens det er regionen, der optager det eksterne lån.

4.7. Interne lån, afdrag, forrentning og mellemværende

Regionsrådet skal ved budgettets endelige vedtagelse som minimum fastsætte et investeringsbudget, som angiver et loft over de investeringer, der kan foretages inden for hver af hovedkontiene og finansieres af regionens likvide aktiver. Investeringsudgifter finansieres som interne lån, der som minimum afdrages svarende til afskrivning af investeringen i efterfølgende år. På social- og specialundervisningsområdet er der med henblik på at sikre lige konkurrencevilkår i forhold til andre aktører på området herudover krav om, at både nye og eksisterende investeringer samt øvrig kapital, som regionen stiller til rådighed for området, skal forrentes med markedsrenten.

På social- og specialundervisningsområdet skal det likviditetsmæssige mellemværende i forhold til regionen opgøres og fremgå af regionens budget og regnskab. Mellemværendet skal forrentes med markedsrenten for at sikre lige konkurrencevilkår i forhold til andre aktører på området, men også for at sikre, at omkostningerne bliver finansieret af brugerne som følge af, at området skal hvile-i-sig-selv.

Der er ikke fastsat nærmere bestemmelser for opgørelse af markedsrenten, da regionerne bør kunne tilpasse forrentningen til lokale forhold. Regionerne kan således have forhandlet sig frem til forskellige forrentningsaftaler med deres pengeinstitutter, hvilke kan lægges til grund for opgørelse af markedsrenten. Alternativt kan som retningsgivende for markedsrenten peges på den gennemsnitlige effektive 10-årige statsobligationsrente som denne opgøres af Nationalbanken. Den anvendes som rentesats ved forrentning af gæld og tilgodehavender.

Investeringer på social- og specialundervisningsområdet øger mellemværendet mellem regionen og aktivitetsområdet. Mellemværendet nedbringes ved, at omkostninger til afskrivninger kræver en bevilling, men ikke indebærer et likviditetstræk. Ved nyinvesteringer skal det sikres, at forrentning og afskrivning kan afholdes inden for de afsatte bevillinger i budgetoverslagsårene.

Afskrivninger på aktiver, der eksisterer på social- og specialundervisningsområdet i forbindelse med oprettelsen af regionerne pr. 1. januar 2007, må ikke påvirke mellemværendet mellem regionen og området. Det indebærer i praksis, at området ved opstarten af regionerne pålægges en intern gæld svarende til værdien af områdets aktiver. Gælden afdrages og forrentes svarende til afskrivning og forrentning af aktiverne. Der er tale om det samme princip, som gælder for nyinvesteringer, der foretages efter opstarten af regionerne, nemlig at områdets gæld til regionen øges svarende til værdien af investeringen.

På social- og specialundervisningsområdet skal pengestrømsopgørelsen afdække det likviditetsmæssige mellemværende i forhold til regionens samlede økonomi. Mellemværendet skal forrentes med markedsrenten.

Dato: Juli 2008

Ikrafttrædelsesår: Budget 2009

(1.000 kr.)	B	B01	B02	B03
Primo 1. januar				
Årets likviditetsvirkning				
Forrentning af saldo				
Ultimo 31. december				

Mellemværendet vises i bemærkningerne til budgettet og skal fremgå som en note til regnskabet.

Et forenklet eksempel på udarbejdelse af en pengestrømsopgørelse for social- og specialundervisningsområdet og opgørelsen af mellemværendet med regionen fremgår af afsnit 4.10.

4.8. Sondringen mellem drift og anlæg (investeringer)

Sondringen mellem driftsudgifter og anlægsgudgifter foretages i den udgiftsbaserede kontoplan ved anvendelse af dranst-værdierne 1 henholdsvis 3.

I det omkostningsbaserede system betegnes anlægsgudgifter som investeringer, der defineres som aktiver, der opfylder de 3 generelle betingelser for indregning og måling af aktiver i balancen:

1. Aktivet forventes anvendt i mere end et regnskabsår (dvs. at aktivet har en brugstid/levetid på mere end 1 år)
2. Aktivets værdi kan måles pålideligt
3. Aktivet har en værdi, der er lig med eller større end 100.000 kr.

Vejledende for, om en omkostning til *vedligeholdelses- og ombygningsarbejder* skal betragtes som drift eller en investering, er dels om arbejdet indebærer en forbedring og levetiden for bestående bygninger eller anlæg øges, dels om formålet med eller brugen af bygningen mv. ændres væsentligt. Er dette tilfældet, skal omkostningen konteres som en investering (dranst 3).

Større *anskaffelser af materiel, inventar m.v.*, der hver for sig falder under bagatelgrænsen, indregnes i balancen som et samlet aktiv og henregnes som en investering, hvis de indgår i et samlet system, har samme anvendelsesformål og/eller indkøbes i forbindelse med nybygning eller større renovering.

Følgende tilskud og udgifter forbundet med anskaffelse af følgende aktiver betragtes som investeringer, selv om de ikke opfylder betingelserne for indregning i regionens balance:

- Materielle aktiver, hvis værdi for regionen primært er af kulturel eller historisk karakter
- Anlægstilskud til selvejende institutioner og andre offentlige myndigheder

Sondringen mellem omkostninger til drift og investeringer har ikke alene betydning for selve registreringen i regionens budget og regnskab. Der er også forskel på de bevillingsprocedurer, som skal gå forud for omkostningernes afholdelse. For driftsomkostningernes vedkommende er bevillingsafgivelsen knyttet til vedtagelsen af budgettet. For investeringernes vedkommende sker bevillingsafgivelsen derimod ved vedtagelsen af en bevilling for det enkelte investeringsprojekt eller som rammebevillinger til nærmere afgrænsede investeringer, f.eks. mindre byggearbejder og større anskaffelser.

Dato: Juli 2008

Ikrafttrædelsesår: Budget 2009

4.9. Anvendelsen af hovedart 0 Beregnede omkostninger

Hovedart 0 benyttes til registrering af beregnede omkostninger og indtægter som eksempelvis afskrivninger. Registrering på hovedart 0 foretages med henblik på at kunne omkostningsregistrere i budget- og regnskabssystemet samt indregne materielle aktiver mv. i balancen. Anvendelsen af hovedart 0 er obligatorisk i både budget og regnskab.

Beregnede omkostninger mv. er i artsopdelingen opdelt på 10 arter:

- 0.0 Statuskonteringer
- 0.1 Afskrivninger
- 0.2 Lagerforskydninger
- 0.3 Pensionshensættelser vedrørende tjenestemænd
- 0.4 Forrentning
- 0.5 Overførte omkostninger
- 0.6 Øvrige beregnede omkostninger
- 0.7 Feriepenge
- 0.8 Beregnede og overførte indtægter
- 0.9 Modregningskonto

Registreringen af de beregnede omkostninger foretages under arterne 0.1-0.7, mens beregnede indtægter registreres under art 0.8. Posteringsarter under art 0.1-0.7 og 0.8 modposteres på art 0.9 Modregningskonto på hovedkonto 6. Medtages hovedart 0 i budgettet eller regnskabet, fås et omkostningsbudget/-regnskab på hovedkonto 1-4. Undlades hovedart 0, fås et budget/regnskab baseret på udgiftsbaserede principper.

Indholdet af de enkelte arter er nærmere uddybet i afsnit 2.5 i "Budget- og regnskabssystem for regioner".

4.10. Eksempel

Der vises i det følgende et konteringseksempel med anvendelse af omkostningsbaserede principper på det økonomiske samspil mellem de forskellige regionale aktivitetsområder som beskrevet ovenfor i afsnit 4.5-4.7. Fokus er på opgørelsen af forrentningen af det likviditetsmæssige mellemværende i forhold til social- og specialundervisningsområdet, der opgøres ud fra pengestrømsopgørelsen. Herudover vises overførelsen af hovedkonto 4, Fælles formål og administration, og hovedkonto 5, Renter mv., til de tre regionale aktivitetsområder, opgørelsen af årets resultater og overførelsen af disse til balancen.

For overskuelighedens skyld er der alene medtaget nogle få posteringsarter for hvert af de regionale aktivitetsområder

I forlængelse af eksemplet er der en gennemgang og uddybende forklaring af de anførte posteringsarter i eksemplet.

Dato: Juli 2008

Ikrafttrædelsesår: Budget 2009

*Bogføring:***Sundhed, hovedkonto 1**

Drift	Debet	Kredit
1) Lønudgifter	20.000	
2) Tilskud fra stat og kommuner		21.500
12) Afskrivninger 30 år - åbning	1.000	
	21.000	21.500
	-21.000	-21.000
Driftsresultat før overførsel af fællesudgifter		500
16) Overført fra fælles	75	
	75	500
	-75	-75
Driftsresultat før overførsel af renter		425
20) Overførte renter	689	
	689	425
	-425	-425
22) Driftsresultat	264	

Regional udvikling, hovedkonto 3

Drift	Debet	Kredit
5) Lønudgifter	300	
6) Tilskud fra stat og kommuner		305
	300	305
	-300	-300
Driftsresultat før overførsel af fællesudgifter		5
18) Overført fra fælles	1	
	1	5
	-1	-1
Driftsresultat før overførsel af renter		4
21) Overførte renter	10	
	10	4
	-4	-4
24) Driftsresultat	6	

Social- og specialundervisning, hovedkonto 2

Drift	Debet	Kredit
3) Takstbetaling fra kommuner		1.300
4) Lønudgifter	1.000	
13) Afskrivning 10 år - åbning	100	
14) Afskrivning 10 år - nyinvest (6 mdr.)	25	
	1.125	1.300
	-1.125	-1.125
Driftsresultat før overførsel fra fælles og intern forrentning		175
17) Overført fra fælles	4	
	4	175
	-4	-4
Driftsresultat før intern forrentning		171
19) Intern forrentning, jf. pengestrømsopgørelse	66	
	66	171
	-66	-66
23) Driftsresultat inkl. intern forrentning		105

Fælles, hovedkonto 4

Drift	Debet	Kredit
15) Afskrivning 10 år - nyinvestering	80	
Driftsresultat før fordeling	80	
16) Fordeles til sundhed		75
17) Fordeles til social		4
18) Fordeles til regional		1
I alt fordelt		80

Dato: Juli 2008

Ikrafttrædelsesår: Budget 2009

Renter mv., hovedkonto 5

Drift	Debet	Kredit
9) Rente- langfristet gæld	750	
11) Rente - bankonto	15	
Finansielle udgifter før intern forrentning af det sociale område	765	
19) Intern forrentning, jf. pengestrømsopgørelse		66
	765	66
	-66	-66
Finansielle udgifter efter intern forrentning af det sociale område	699	
20) Fordeles til sundhed		689
21) Fordeles til regional udvikling		10
I alt fordelt		699

Balance, hovedkonto 6

Bankkonto	Debet	Kredit
1) Lønudgifter - sundhed		20.000
2) Tilskud fra stat og kommuner - sundhed	21.500	
3) Takstbetaling fra kommuner	1.300	
4) Lønudgifter - social		1.000
5) Lønudgifter - regional udv.		300
6) Tilskud fra stat og kommuner - regional	305	
7) Anlægsinvestering - social		500
8) Afdrag på langfristet gæld		250
9) Rente - langfristet gæld		750
10) Anlægsinvestering - fælles		800
11) Rente - bankonto		15
	23.105	23.615
	-23.105	-23.105
Indestående 31/12		510

Anlægsaktiver - sundhed

	Debet	Kredit
Primo	30.000	
12) Afskrivning 30 år - åbning		1.000
	30.000	1.000
	-1.000	-1.000
Anlægsaktiver 31/12	29.000	

Dato: Juli 2008

Ikrafttrædelsesår: Budget 2009

Anlægsaktiver - social	Debet	Kredit
Primo	1.000	
7) Anlægsinvestering	500	
13) Afskrivning 10 år - åbning		100
14) Afskrivning 10 år - nyinvest (6 mdr.)		25
	<u>1.500</u>	<u>125</u>
	-125	-125
Anlægsaktiver 31/12	<u>1.375</u>	

Langfristet gæld	Debet	Kredit
Primo		10.000
8) Afdrag	<u>250</u>	
	250	10.000
	-250	-250
Langfristet gæld 31/12		<u>9.750</u>

Egenkapital	Debet	Kredit
Primo	10.000	31.000
22) Akkumuleret resultat - sundhed	264	
24) Akkumuleret resultat - regional udvikling	6	
	<u>10.270</u>	<u>31.000</u>
	-10.270	-10.270
		<u>20.730</u>

Anlægsaktiver - fælles	Debet	Kredit
Primo	0	
10) Anlægsinvestering	800	
15) Afskrivning 10 år - nyinvestering		80
	<u>800</u>	<u>80</u>
	-80	-80
Anlægsaktiver 31/12	<u>720</u>	

Akkumuleret resultat hovedkonto 2	Debet	Kredit
23) Akkumuleret resultat - social		105

Dato: Juni 2018

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2018

PENGESTRØMSOPGØRELSE FOR DET SOCIALE OMRÅDE**Likviditet fra driften ekskl. intern forrentning**

Årets resultat ekskl. interne renter	171
+ Afskrivninger	125
Likviditet fra driften	<u>296</u>

Likviditet fra investeringer

- Køb af anlægsaktiver	<u>-500</u>
------------------------	-------------

Årets likviditetsvirkning	<u>-204</u>
---------------------------	-------------

Mellemregning - social- og specialundervisningsområdet - ekskl. intern forrentning

Primo 1. januar	-1.000
Årets likviditetsvirkning	-204
Ultimo 31. december	<u>-1.204</u>

Beregning af intern forrentning

Forrentning af primo mellemregning	-60
Forrentning af årets likviditetsvirkning (6 mdr.)	<u>-6</u>
Intern rente på mellemregning 6% p.a.	<u>-66</u>

Likviditet fra driften inkl. intern forrentning

Årets resultat inkl. interne renter og andel af fælles udgifter	105
+ Afskrivninger	125
+ Intern forrentning	66
Likviditet fra driften	<u>296</u>

Likviditet fra investeringer

- Køb af anlægsaktiver	<u>-500</u>
------------------------	-------------

Årets likviditetsvirkning	<u>-204</u>
---------------------------	-------------

Mellemregning - social- og specialundervisningsområdet - inkl. intern forrentning

Primo 1. januar	-1.000
Årets likviditetsvirkning	-204
Forrentning af saldo	-66
Ultimo 31. december	<u>-1.270</u>

I det følgende gives en redegørelse for de enkelte bogføringsposter. Redegørelsen for pengestrømsopgørelsen er udarbejdet i tilknytning til postering nr. 19:

Primo. Primo året er der anlægsaktiver på 30.000 på sundhedsområdet og 1.000 på social- og specialundervisningsområdet. Beløbene debiteres anlægsaktiverne på hovedkonto 6, Balance, og krediteres egenkapitalen. Endvidere er der primo året en langfristet gæld på 10.000, der krediteres den langfristede gæld på hovedkonto 6, Balancen, og debiteres egenkapitalen.

1. *Lønudgifter - sundhed.* Udgifterne på 20.000 debiteres hovedkonto 1, Sundhed, og krediteres bankkontoen på hovedkonto 6, Balancen.

2. *Tilskud fra stat og kommuner - sundhed.* Tilskuddet fra stat og kommuner, der dækker over bloktilskud fra staten, kommunalt aktivitetsafhængige bidrag og aktivitetsbestemte tilskud fra staten, på 21.500 krediteres hovedkonto 1, Sundhed, og debiteres bankkontoen på hovedkonto 6, Balancen.

3. *Takstbetalinger fra kommuner.* Indtægterne på 1.300 krediteres hovedkonto 2, Social- og specialundervisning, og debiteres bankkontoen på hovedkonto 6, Balancen.

Dato: Juli 2008

Ikrafttrædelsesår: Budget 2009

4. Lønudgifter - social og specialundervisning. Udgifterne på 1.000 debiteres hovedkonto 2, Social- og specialundervisning, og krediteres bankkontoen på hovedkonto 6, Balancen.

5. Lønudgifter - regional udvikling. Udgifterne på 300 debiteres hovedkonto 3, Regional udvikling, og krediteres bankkontoen på hovedkonto 6, Balancen.

6. Tilskud fra stat og kommuner - regional udvikling. Tilskuddet fra stat og kommuner, der dækker over bloktilskud fra staten og kommunale udviklingsbidrag, på 305 krediteres hovedkonto 3, Regional udvikling, og debiteres bankkontoen på hovedkonto 6, Balancen.

7. Anlægsinvestering - social og specialundervisning. Anlægsinvesteringen på 500 debiteres anlægsaktiverne på social- og specialundervisningsområdet på hovedkonto 6. Hvis der f.eks. er tale om tekniske anlæg og maskiner konteres udgiften på funktion 6.58.82, gruppering 003. Anlægsudgiften krediteres bankkontoen på hovedkonto 6, Balancen. Anlægsinvesteringen påvirker ikke driften.

8. Afdrag på langfristet gæld. Afdrag på 250 debiteres den langfristede gæld på hovedkonto 6, Balancen, og krediteres bankkontoen på hovedkonto 6, Balancen.

9. Rente - langfristet gæld. Renteudgiften på 750 debiteres hovedkonto 5, Renter mv., og krediteres bankkontoen på hovedkonto 6, Balancen.

10. Anlægsinvestering - fælles. Anlægsinvesteringen på 800 debiteres anlægsaktiverne på fællesområdet på hovedkonto 6. Anlægsudgiften krediteres bankkontoen på hovedkonto 6, Balancen. Anlægsinvesteringen påvirker ikke driften.

11. Rente - bankkonto. Renteudgiften på 15 debiteres hovedkonto 5, Renter mv., og krediteres bankkontoen på hovedkonto 6, Balancen. Ved beregningen af renteudgiften er der anvendt en rentesats på 6 pct. p.a., og det er forudsat, at ind- og udbetalingerne på bankkontoen sker løbende hen over året.

12. Afskrivninger - sundhed. Afskrivninger på 1.000 debiteres hovedkonto 1, Sundhed, og krediteres anlægsaktiverne på sundhedsområdet på hovedkonto 6. Afskrivningerne er beregnet ud fra en anlægsværdi på 30.000 primo året og en afskrivningsperiode på 30 år, f.eks. sygehuse. Det bemærkes, at balanceforskydningen påvirker driften.

13. Afskrivning - social og specialundervisning. Afskrivninger på 100 debiteres hovedkonto 2, Social og specialundervisning, og krediteres anlægsaktiverne på social- og specialundervisningsområdet på hovedkonto 6. Afskrivningerne er beregnet ud fra en anlægsværdi på 1.000 primo året og en afskrivningsperiode på 10 år, f.eks. maskiner og værksteder. Det bemærkes, at balanceforskydningen påvirker driften.

14. Afskrivning - nyinvestering. Afskrivninger på 25 debiteres hovedkonto 2, Social og specialundervisning, og krediteres anlægsaktiverne på social- og specialundervisningsområdet på hovedkonto 6. Der er tale om afskrivninger på nyinvesteringen på 500, jf. postering nr. 7. Det er forudsat, at investeringen tages i brug midt i året og, at der skal anvendes en afskrivningsperiode på 10 år. Der registreres derfor kun afskrivningerne svarende til et ½ år. Det bemærkes, at balanceforskydningen påvirker driften.

Dato: Juli 2008

Ikrafttrædelsesår: Budget 2009

15. Afskrivning - nyinvestering. Afskrivninger på 80 debiteres hovedkonto 4, Fælles for mål og administration, og krediteres anlægsaktiverne på fællesområdet på hovedkonto 6. Der er tale om afskrivninger på nyinvesteringen på 800, jf. postering nr. 11. Det er forudsat, at investeringen tages i brug primo året og, at der skal anvendes en afskrivningsperiode på 10 år. Det bemærkes, at balanceforskydningen påvirker driften.

16. Fordeles til sundhed. Driftsresultatet for hovedkonto 4, Fælles formål og administration, fordeles på hovedkonto 1, 2 og 3. Fordelingsnøglen fastsættes af regionerne under hensyntagen til de 3 aktivitetsområders belastning af fællesområdet. Fordelingsnøglen skal fremgå af budget og regnskab. I dette eksempel er anvendt bruttoomkostningerne som fordelingsnøgle. Af de samlede omkostninger på hovedkonto 4 på 80 overføres 75 til hovedkonto 1.

Fordelingen af omkostningsbaserede poster fra hovedkonto 4 til hovedkonto 1 - i dette fælde afskrivninger - skal ske ved brug af hovedart 0.

17. Fordeles til social. Driftsresultatet for hovedkonto 4, Fælles formål og administration, fordeles på hovedkonto 1, 2 og 3. Fordelingsnøglen fastsættes af regionerne under hensyntagen til de 3 aktivitetsområders belastning af fællesområdet. Fordelingsnøglen skal fremgå af budget og regnskab. I dette eksempel er anvendt bruttoomkostningerne som fordelingsnøgle. Af de samlede omkostninger på hovedkonto 4 på 80 overføres 4 til hovedkonto 2.

Fordelingen af omkostningsbaserede poster fra hovedkonto 4 til hovedkonto 2 - i dette fælde afskrivninger - skal ske ved brug af udgiftshovedarten 9. Såfremt der anvendes den omkostningsbaserede hovedart 0 vil social- og specialundervisningsområdets likviditetsmæssige mellemværende i pengestrømsopgørelsen blive nedskrevet uretmæssigt. I det konkrete eksempel, vil en andel af afskrivningen på investeringen under hovedkonto 4 skulle indregnes i taksten på hovedkonto 2, men likviditetstilførelsen heraf skal henregnes til regionen - og ikke hovedkonto 2 - med henblik på at kunne reinvestere på hovedkonto 4.

18. Fordeles til regional udvikling. Driftsresultatet for hovedkonto 4, Fælles formål og administration, fordeles på hovedkonto 1, 2 og 3. Fordelingsnøglen fastsættes af regionerne under hensyntagen til de 3 aktivitetsområders belastning af fællesområdet. Fordelingsnøglen skal fremgå af budget og regnskab. I dette eksempel er anvendt bruttoomkostningerne som fordelingsnøgle. Af de samlede omkostninger på hovedkonto 4 på 80 overføres 1 til hovedkonto 3.

Fordelingen af omkostningsbaserede poster fra hovedkonto 4 til hovedkonto 1 - i dette fælde afskrivninger - skal ske ved brug af hovedart 0.

19. Intern forrentning - social og specialundervisning. Intern forrentning på 66 debiteres hovedkonto 2, social og specialundervisning, og krediteres hovedkonto 5, Renter mv. Den interne forrentning på social- og specialundervisningsområdet beregnes ud fra pengestrømsopgørelsen. Primo året er der et likviditetsmæssigt mellemværende i forhold til regionen på 1.000. Hvis eksemplet vedrører regnskab 2007 er det udtryk for værdien af de aktiver, der er stillet til rådighed for området ved opstarten af regionen. Hvis eksemplet vedrører et senere regnskabsår, er der tale om det likviditetsmæssige mellemværende primo året, der svarer til værdien ultimo det foregående år. Mellemværendet primo året er forudsat forrentet med en rentesatssats på 6 pct. p.a. svarende til en forrentning på 60.

Dato: December 2008

Ikrafttrædelsesår: Regnskab 2008

Herudover er der likviditetsvirkninger på -204 som følge af drifts- og investeringsaktiviteten på området i løbet af året, dvs. social- og specialundervisningsområdet låner likviditet af regionen. Det forudsættes, at ind- og udbetalinger falder løbende henover året, og at rentesatsen er 6 pct. p.a. Forrentningen af drifts- og investeringsaktiviteten i løbet af året er derfor 6.

Det samlede likviditetsmæssige mellemværende er ved udgangen af året -1.270.

20. Nettorenteudgifter fordeles til sundhed. Nettorenteudgifter på 689 krediteres hovedkonto 5, Renter mv., og debiteres hovedkonto 1, Sundhed. Udgangspunktet er, at nettosaldoen på hovedkonto 5 både i budget og regnskab skal fordeles på hovedkonto 1 og 3 og finansieres af indtægterne på disse konti. Fordelingen mellem hovedkonto 1 og 3 sker under hensyntagen til de 2 aktivitetsområders bidrag til nettorenteudgifterne, f.eks. bruttoomkostningerne. Fordelingsnøglen skal fremgå af budget og regnskab. Der sker ingen fordeling til hovedkonto 2, da denne belastes med intern forrentning, jf. pkt. 14.

21. Nettorenteudgifter fordeles til regional udvikling. Nettorenteudgifter på 10 krediteres hovedkonto 5, Renter mv., og debiteres hovedkonto 3, Regional udvikling. Udgangspunktet er, at nettosaldoen på hovedkonto 5 både i budget og regnskab skal fordeles på hovedkonto 1 og 3 og finansieres af indtægterne på disse konti. Fordelingen mellem hovedkonto 1 og 3 sker under hensyntagen til de 2 aktivitetsområders bidrag til nettorenteudgifterne, f.eks. bruttoomkostningerne. Fordelingsnøglen skal fremgå af budget og regnskab. Der sker ingen fordeling til hovedkonto 2, da denne belastes med intern forrentning, jf. pkt. 14.

22. Driftsresultat - sundhed. Ved afslutningen af årsregnskabet overføres underskuddet på sundhedsområdet på 264 til hovedkonto 6, Balancen, ved at debitere egenkapitalen. Der er under egenkapitalen i den autoriserede kontoplan oprettet en særlig funktion 6.75.96, Akkumuleret overskud for sundhedsområdet, til formålet. Det er i eksemplet forudsat, at der ikke er over- eller underskud fra tidligere år.

23. Driftsresultat - social og specialundervisning. Ved afslutningen af årsregnskabet overføres overskuddet inkl. intern forrentning på social og specialundervisningsområdet på 105 til hovedkonto 6, Balancen, ved at kreditere det akkumulerede resultat vedrørende hovedkonto 2. Det akkumulerede resultat vedr. hovedkonto 2 registreres ikke ligesom de tilsvarende resultater vedrørende sundhed og regional udvikling på egenkapitalen, da social- og specialundervisningsområdet skal hvile-i-sig-selv i forhold til kommunerne. Det akkumulerede resultat på social- og specialundervisningsområdet kan både være et tilgodehavende eller en gæld. Det er i eksemplet forudsat, at der ikke er over- eller underskud fra tidligere år.

24. Driftsresultat - regional udvikling. Ved afslutningen af årsregnskabet overføres underskuddet på det regionale udviklingsområde på 6 til hovedkonto 6, Balancen, ved at kreditere egenkapitalen. Der er under egenkapitalen i den autoriserede kontoplan oprettet en særlig funktion 6.75.98, Akkumuleret overskud for det regionale udviklingsområde, til formålet. Det er i eksemplet forudsat, at der ikke er over- eller underskud fra tidligere år.